

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felső szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Teleszky István.

Budapest, augusztus 5.

(s.) A magyar közelet egy tisztja, nemes alakját vesztette el a mai napon. Meghalt Teleszky István, a magyar jogászvilág egyik legnagyobb kitűnősége, a parlamentnek valamikor elsőrangú ékessége, az igazságügy-miniszteriumban Szilágyi Dezső államtitkárja.

Mély megilletődéssel halljuk a gyász hírt. Ismét rész támadt abban a sorban, amely a magyar politikai életnek legszebb hagyományait képviseli. A tiszta szabadelvűségnek, demokráciának és idealizmusnak politikai iskolájában nőtt fel Teleszky István és egyik legműködőbb, legderékabb képviselője volt ennek az iskolának. Ő maga soha sem vallotta magát politikusnak; jogász akart lenni csupán, és bizonyos, hogy első sorban az volt, éles eszű, mély tudású és minden ízében magyar jogász. Nemcsak jogtudós volt azonban, aki a tudomány elméletét vitte előbbre; hanem nagybölcsességű kodifikátor, aki élő jogot segített teremteni az élet számára. Hiába akart csupán jogász maradni. A magyar politikának mindig szüksége volt jogászokra és különösen szüksége van olyan időben, mikor a modern jogrendszer kiépítése egyik legfontosabb feladata a törvényhozásnak.

Teleszky István pályájának a kezdete e korszak kezdetére esett. A kiegészítés még csak néhány éves volt, mikor Teleszky, mint egészen fiatal nagyváradi ügyvéd a parlamentbe került. Az új alkotmányos korszak elején rendkívül gyors, intenzív munkával kellett kitöltenie a törvényhozásnak a magyar törvénykönyv hézagait. Ebből a munkából tekintélyes rész jutott Teleszkynek mindjárt kezdetben. Az örökösödés jogát ő foglalta paragrafusokba és azután csaknem negy-

századon át egyre növekedve tekintélyben, tiszteletben, mindig az első közt maradván a munkálkodók közt, oszlopa, disze, büszkesége volt a magyar parlamentnek.

Jogász akart lenni és első sorban az is volt: típusa a magyar jogásznak. Ám a politikai életben sokkal nagyobb nyomot hagyott az ő csendes, de értékes munkássága, mint amennyit szerénysége beismert. Politikus volt bizony, ha nem is pártpolitikus a szónak hétköznapi értelmében. A pártpolitika kedvéért koncessziót nem tett soha meggyőzésének rovására. Jogász volt és ideálokért küzdött; az igazság volt legszentebb ideálja és a maga igazságát nem állította a párt-érdek szolgálatába, hanem a pártpolitikában igyekezett érvényt szerezni az igazságnak. Szabadelvűpárti politikus volt a párt keletkezése óta. Szabadelvűpárti volt a szabadelvűségért. A tiszta, valódi, nem alkuvó, demokráta szabadelvűség volt politikai hitvallása. A szabadelvűség legszebb diadalainak volt részese és a demokrácia diadala volt az ő egész élete. Az egyszerű prókátorember, aki nem született másnak, csak embernek, egyedül képességeinek, tudásának, munkájának és jellemének erejével került a politikai és hivatali hierarkia legelső és legszebb polcainak egyikére. Nem kereste az emelkedést; nem kapaszkodott, hanem dolgozott. Őt kereste fel a bizalom és az elismerés; nagyratörő vágyak nélkül jutott fel a nagyok közé.

Az a vézna, sápadt emberke, akiből minden hiányzott, ami a külső sikernek eszköze lehet, egyikét tette meg a legszebb közpályáknak. Egyéniségében nem volt semmi csillogás, csak csupa értékes tartalom. Hangja szürke, ércetlen; szónoki előadása hideg, csaknem száraz, minden zajos hatást kerülő.

És ha szólt, mégis mindig sulya volt a szavának. Nem keltett lármás lelkesedést, hanem tiszteletteljes figyelmet. Nem gyújtott, hanem meggyőzött. Keveset szerepelt, de annál többet cselekedett. Világos, tiszta elme, éles judicium, puritán egyszerűség, ércből való karakter: ezekből állott Teleszky István egyénisége. És ennek az egyéniségnek volt még egy nagy ékessége: a végtelen szerénység. Évekig jelölgettek vezető állásokra, de ő sohasem kereste a dekórumot, hanem mindig csak a munkát. Mikor aztán egyszer szóba került, hogy Szilágyi Dezső lesz az igazságügy-miniszter, akkor Teleszky elszólta magát: — Ha Dezső lesz a miniszter, akkor szívesen megyek mellé államtitkárnak.

És Szilágyi sietett szaván fogni. Ritkán támadt annyi megnyugvás, bizalom és öröm a magyar közvéleményben, mint akkor, mikor egymás mellé került ez a két ember: Szilágyi, a lángelmű, nagy államférfi és Teleszky, a nagy jogtudós. Valamikor ellenfelek voltak, de végre összekerültek, ideális tökéletességgel egészítve ki egymást. És hogy ez a szerencsés egyesülés kis idő alatt is milyen gyümölcsöket termelt, arról az új magyar törvényalkotás legszebb lapjai beszélnek.

Mikor meg kellett válnia az államtitkárságtól, mert törékeny testi szervezete nem bírta a nagy állás terhét, akkor sem vonult nyugalomba, hanem dolgozott tovább, amennyit elbirt, míg egyszer csak — hogyan, hogyan nem — Teleszky Istvánra nem volt többé szükség. A legutóbbi általános választásokon nem kapott mandátumot Teleszky István. A legelső magyar jogászok egyikének, a szabadelvű politika régi támaszának nem jutott hely a parlamentben. Csonka volt nála nélkül a parlament,

TÁRCA.

Rokoko-idyllek.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Pekár Gyula.

A király fia.

Ha a mennybéli üdvözülés és a paradicsomi boldogság Isten kegyelmének az ajándoka, úgy higgyék meg nekem, idelelt a földön nincs üdvözülés és boldogság, ha a király kegyelmétől nem! A királyi kegyelem!... Nincs magasabb eszme ennél, és nekünk hű alattvalóknak nem is lehet méltóbb nagyravágásunk, mint hogy jó gyermekokként ildomosan viseljük magunkat s kiérdemeljük a felséges kéz jutalmát. Nem rendelkezem Bossuet ur klasszikus ékes-szólásával, de merem állítani, hogy hatalmasabb a királyi kegyelem még a természeti erőknél is! Hegyeket mozgathat meg az, országokat söpörhet el s nemzeteket tiporhat szét... de mindenekeftett tetszése szerint osztogathat címet, rangot és mérhetetlen javadalmakat. Mindenünk a királyi kegyelemtől függ: életet vehet az, de életet is adhat... Épp ez utóbbiról akarok szólni. Mert vannak oly kivételes alkalmak, mikor a felséges ur nemcsak a férfiaknak engedi meg, hogy személyes szolgálatokkal kitüntessék magukat, hanem a nőknek is. És tán semmikor sem oly bőkezű a királyi kegyelem, mint épp akkor, mikor a fejedelem az olympusi Jupiter mintájára leszáll trónjáról, — szerelmével egyszerű földi nőt tisztel meg s nem a trónt, hanem a nemzetet ajándékozza meg felséges vére gyermekeivel. A legnagyobb kitüntetés ez ekkor bizonyítja be legjobban, hogy mennyire szereti a népet!... Hogy a gyöngéd női szív mennyivel jobban ki tudja érdemelni a királyi kegyelmet s

mennyivel többet lendíthet egy család becsületén még a legbátrabb férfiszívnél is: legszebb példa arra az érdemes Beaumanoir grófi pár esete.

Hisz önök emlékezhetnek... de nem, hölgyeim, nem lehetek oly udvarián, hogy ily régesrég dolgokra való visszaemlékezéssel vádoljam önöket! Tizenhét éve történtek e dolgok, — önök még akkor tán a világon se voltak, vagy legfeljebb is csak olyan fiatal asszonyok lehetek, akik sokkal jobban el voltak foglalva a saját szerelmeikkel, semminthogy más asszonyok szenvedélyeivel törődhetek volna... Nos tény, hogy Monsieur de Beaumanoir akkor még egyáltalában nem volt az az általánosan tisztelt, előkelő állású és vagyonu ember, akivé az utóbbi években kinőtte magát. Az immár annyira nemes gróf akkor mint egy egészen jelentéktelen, sőt félénk vidéki *gentilhomme* jelent meg Versaillesban, aki nagyon is kétes címeiken hiába kereste azoknak a hercegi családoknak a rokonságát, melyek később aztán olyan önfeledőzón maguk jártak utána. Monsieur de Beaumanoir nem volt se szellemes, se vagyonos, — tehetsége is csak egy volt: a szép fiatal felesége. Bizonyára nem megretendő talentum ez, hölgyeim, — épp oly isten adománya, mint a költészet vagy a hadi lángelme... Ő maga azonban tán legkevésbé gondolta volna, hogy egyszer majd épp ez a szép feleség fogja olyan szédítő magasra vinni a sorsát. Polgáriasságában nem volt ő nagyravágó ember s megelégedett volna valami csekély udvari hivattal... Mekkora volt hát meglepetése és öröme, midőn egy napon az udvarmester hivatalosan bejelentette neki, hogy ő felsége legkegyelmesebb szerelmével óhajta kitüntetni hitvesét! Ne legyünk igazságtalanok iránta: Monsieur de Beaumanoir szerette feleségét, s az épp oly félénk, alamszi vidéki asszonyka szin-

tén szerette a férjét. Nem mondom, hogy egetverő szenvedély volt az: szerették egymást polgári szerénységgel, okosan s mindenekeftett nagyon összetartottak. Mikor ez a váratlan szerencse érte őket, meghatottan borultak egymás nyakába. Mint afféle tapasztalatlan vidékiek, hosszasan tanácskoztak a felett, hogy az előkelőség szempontjából micsoda eljárást kövessenek. A gróf igazán nem tudta, mint kellések viselkednie új helyzetében: nem tudta, mi lesz illendőbb, ha örült féltékenységet vagy vigasztalhatatlan bánatot mutat-e inkább? Tán legjobb lenne elbujdosnia vagy tán még okosabb volna úgy tenni, mintha semmit se tudna a dologról?... Igen, de akkor a király nem is fogja méltányolni érdemeit! Végre egész diszkrete az udvarmestertől kértek tanácsot. Ez mosolyogva azt felelte, hogy ő felsége már intézkedett s magasabb hivatalos kiküldetésben utazni küldi a gróft. Monsieur de Beaumanoir kissé zavarba jött „És ön barátom“, mormogá némi aggodalommal fordulva a feleségéhez „tudja-e, hogy mint kell majd önnek viselkednie? Talán szintén megkérdeznék...“ „Oh csak bizza rá!“ felelt a grófné kacagva. Madame de Beaumanoir határozottan szellemesebb volt a férjénél és bájosága tudatával minden normandiai furfangja is felébredt benne... A grófra sajtósága ki-nosan hatott ez a felelet. Utolsó pillanatban, mikor el kellett bucsuznia a feleségétől, valóságos kis polgári féltékenységi rohamot kapott. Hat hónapig ilyen száműzetési kissé hosszúnak tűnt fel előtte s felesége alig tudta megnyugtanni őt. Titokban megállapodtak a házastársak, hogy a királyi parancs ellenére azért viszont fogják látni egymást az alatt a hat hónap alatt...

... Azt hiszem, senki se emlékszik ma már ennek a szerelmnek a regényes részleteire: ő felsége tán legkevésbé... XV. Lajos nagyon fiatal volt még akkor s ha meg is tetszett neki az a négydrangu csinos szőke udvarhölgy, akit

érezte ezt az egész magyar közvélemény. És érezte nyilván ő is a mellőzés keserűségét, azt a megaláztatást, amely abban volt, hogy nem kértek többet az ő munkájából, nem hívták többé oda, ahová őt a nemes kötelességérzet vonzotta mindig, nem a hívságos ambíció.

Volt egy korszaka a magyar politikának, mikor nem kellett a Teleszkyek a hatalomnak. Nem volt szükség a jogászra, akinek ideálja volt a jog és igazság. Nem kellett sem ideálok, sem olyan emberek, akiknek ideáljaik vannak. Akit lehetett, azt leszorították a cselekvés teréről; akit nem lehetett kiüldözni, az sokáig, nagyon sokáig kénytelenül, kedvetlenül türt, hallgatott, magába fojtva a keserűségét, amíg lehetett. Minő szomorú emlékei maradtak ennek a korszaknak; a magyar politikai életnek milyen sötét dekadenciája jelzi azt az időt, amikor a hatalom és a jog, a politika és az igazság, a párturalom és a politikai tisztesség ellenségesen állottak szemben egymással. Mekkora lelki szenvedést hozott a nemeseknek, a jóknak, a régi szabadelvűség kipróbált bajnokainak ez a korszak, amely a magyar szabadelvűséget a magyar alkotmánygyal együtt a pusztulás szélére juttatta.

Most már csak emlékek ezek. Az a szomorú korszak el van temetve és nem kell félnünk a feltámadásától. Teleszky István még láthatta a temetést és láthatta a szabadelvűség újjászületését; láthatta hatalmas erővel megindulni a politikai élet regenerációjának nagy munkáját. De a munka befejezésében nem lehet már része, holt lett volna még szükség reá. Mielőtt örök álmra hunyta le szemét, láthatta feltámadni és régi jogaikba lépni a magyar közéletnek azokat az ideáljait, amelyeknek hűségét szolgálatában telt el egész élete. De munkás karját, termékeny elméjét nem hozhatta el újra a küzdelem, a munka mezejére. Most, mikor újra szükség lett volna reá, elvonult örökre a nemzet dolgotevői közül. Halálos ágyánál egyetlen részt kér a gyászból a tudomány és a szabadelvű nemzeti politika. Emléke ott fog élni azoké között, akik a modern magyar állam megépítésében egy-egy egész ember munkáját végezték.

KÜLFÖLD.

A francia külügyminiszter utja. Az orosz sajtó most kezd foglalkozni Delcassé francia külügyminiszter pétervári látogatásával s nagyjában megerősíti azokat a magyarázatokat, amelyeket eddig a pétervári minisztteralakozásról hallottunk. A *Novoje Vremja* vezércikkben üdvözi a francia külügyminisztert. Idei a *Sicéle* ismert kifakadásait és azt mondja, hogy a *Waldeck-Rousseau* kabinet hivatalbárlésé óta sokmindenféle történt, ami szóbeli nyilatkozatok tételét kívánatosá teszi. Teljesen érti, hogy az ismert *szenzációs pör előestéjén Delcassé* külügyminiszter szükségét látja annak, hogy Pétervárt nyilatkozzék. Az utazásnak az a jelentősége, amelyet a *Sicéle* említett, ugyszólván egyoldalú. Delcassé urat mindenestre rokonszeves fogadás várja Oroszországban — mondja a *N. Vr.* — de másra aligha fog alkalmat adni ez az utazás, mint arra a *figyelmességre*, amely ilyen vendéget megillet. Oroszország nem tulajdonitana komoly jelentőséget annak, ha a francia miniszter még *egy ideig késlekedett volna* a látogatás vizsónzásával és ez időszert otthon maradt volna, ha másért nem, azért, hogy néhány Oroszországot kevésbé ismerő kollégáját figyelmeztesse azoknak a híreknek a hazug voltára, amelyeket Delcassé a Havas-ügnyönség jelentése szerint nemrég megcáfolt.

A *Novosztij* azt írja, hogy akármilyen megbízásai vannak Delcassénak, azok jó kézben vannak. Reméli, hogy az orosz külügyminisztériumnak Delcassé-val való tárgyalásai még *inkább meg fogják erősíteni az orosz-francia szövetséget*. Ebben a reményben örömmel fogadja annak a két miniszternek a találkozását, akiket egyképp tölt el a béke szeretete és a felelősség tudata.

A bécsi *Fremdenblatt* is foglalkozik ma egy félhivatalos kommunikációban a minisztteralakozással. Egy idevaló lap — ugymond — azt újságotja, hogy Delcassé francia külügyminiszter pétervári utja Németország és Franciaország között történt közlekedési kísérletekkel függ össze, a melyekre nézve Hohenlohe herceg német birodalmi kancellár állítólag már határozott javaslatokat is tett a francia kormányának. Azt hiszik, hogy *Ausztria-Magyarország* sem áll egészen távol a dologtól, a mit állítólag gróf *Goluchowski*nak *Hohenlohe* herceggel való párisi találkozására bizonyít. Ha egyáltalán szükséges, módunkban van kijelenteni, hogy ez a jelentés, a mennyiben az osztrák-magyar monarchiát és gróf *Goluchowskit* illeti, *teljesen tarthatatlan kombináció* alapszik.

Delcassé külügyminiszter egvébiránt e pillanatban már az orosz főváros vendége. Gacsínában Montebello francia nagykövet üdvözölte a külügyminisztert, ki mindjárt megérkezése után látogást tett gróf *Muraviev* orosz külügyminiszternél.

a versaillesi parkban látott sétálni, nem lehetett ennek a szenvedélynek jogosultsága egy egész életre. Mire a gróf küldetéséből hivatalosan baza jött, már mély gyászban találta feleségét abban a compiégnéi kis palotában, melyet a bueszó király ajándékozott neki. Monsieur de Beaumanoir alig ismert rá hitvesére: a királyi kegyi tőkéletes *grande dame*-má alakította át az egykori félnék vidéki asszonykát. A lezlelkölőbb urak és hölgyek vigasztalták bánatában. A grófné pedig tán nem is annyira bánkodott, mint inkább zavarban volt: nem tudta, a Lavallière szenvedését, a Montespan dacát, vagy a Maintenon okos ájtatosságát utánozza-e inkább? Egy ideig kolostorba akart menni, mint Madame de Lavallière, később aztán Madame de Montespan szerepére adta magát. Azonban ehhez egy olyan rettenetes férj is kellett volna, mint Montespan marquis, s ez sehogy se illett a félnék Beaumanoir grófnőhoz. Végre elhatározták, hogy várnak. Liancourt herceg, ki ugyszólván az elbagyatott asszony ügyvédjévé szegődött, megnyugtatta őt:

— Madame, mondá, ha ő felsége el is tudta önt felejteni, a fiát, — a király fiát, sohse fogja elhagyni... Ne féljen! Az ön gyermekére a Maine herceg nagy szerepe vár! Én fogom azt a kegyet kikérni magamnak, hogy a gondnoka és főudvarmestere lehessen...

Nagy nap volt az, mikor végre Madame de Beaumanoir mély gyászban felvitte ujonszültött gyermekét Versaillesba és félve, remegve bemutatja a királynak. Minden ettől a perctől függött: vajjon el fogja-e ismerni és hajlandó lesz-e neki fényes jövőt biztosítani? Ő felsége a Liancourt herceg előkészítése dacára is meg volt lepve, de aztán a gyermek láttára valami esudálatos

gyönökség fogta el. A grófné zokogva borult térdre előtte s adta karjaiba a gyermeket. Ez döntött. Mint előbb említett, ő felsége fiatal volt még és fiatal lelkesedéssel örült apai szerepének... Még aznap fontos államokmányokat írt alá. Először is a *Louis-César de Bourbon* nevet ajándékozta a csecsemőnek, aztán kinevezte gondnokául Liancourt herceget. Meghagyta, hogy egy a grófné nevére beszerzendő normandiai jószág kastélyában nevelék s minden esztendőben kétszer bemutatassék neki. Kötelezte magát, hogy öt éves korában kinevezi Franciaország „nagyadmirálisának”, tíz éves korában marquisi ranggal ruházza fel, tizenhat éves korában pedig valamely belátása szerint választandó hercegséggel egy Conti vagy Condé leányt ad neki feleségül... Ugyanakkor (bizonyos névszerint feltüntetett óriási javadalmakkal) a Beaumanoir ur grófságát is hercegséggé emeli... Az eset, amilyen elhamarkodva történt, oly óriási feltűnést keltett az udvarnál. Valóságos kis palotaforradalom tört ki: egész Versailles két részre szakadt. Némelyek a XIV. Lajos alatti *bátard*-uralom feltámadásától tartva, a nemesség nevében tiltakoztak s helytelenítették, hogy a király olyan meggondolatlanul oda adja a Bourbon nevet egy olyan gyermeknek, a kin még nem is lehet meglátni, hogy hasonlít-e hozzá... mások azonban a Liancourt példájára már is lelkesen kötötték sorsukat a csecsemőhöz. A fiatal király apai lelkesedésében hajthatatlan maradt a *frondurikkel* szemben s csak annál nagyobb kitüntetésekkel halmozta el Madame de Beaumanoirt. — Nos a grófi pár elérte célját: eddig oly szerény nevű egyszerű diadalmis középpontjává vált az udvari pletykáknak és intrikáknak.

A hágai konferencia eredményei.

Budapest, augusztus 5.

A berlini félhivatalos *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* terjedelmes cikkben foglalja egybe a hágai tanácskozások során elért eredményeket, amelyek korántsem mozognak olyan általánosságokban és nem olyan pusztán akadémikus értékek, amint az addigi hézasos ismertetések alapján hinni lehetett. A civilizált államok kormányainak ez az első összejövetele határozottan nagy szolgálatokat tett a világbékének. Ime az érdekes ismertető cikk egész terjedelmében:

A hágai békekonferenciát, amely mult szombaton több, mint két havi tárgyalás után szerencsésen befejezte munkáját, a cár emberbaráti és fenköli szelleme a mult év augusztus havában kiadott manifestumban az elé a probléma elé állította, hogy nemzetközi tanácskozás után olyan eszközöket keressen, amelyek valamennyi népnek a valódi és tartós béke jótéteményét biztosítják és mindenekelőtt határ szabnak a mai fegyverkezés egyre nagyobb fejlődésének. A németalföldi kormány meghívására Hollandia fővárosának képviselt 26 állam delegátusainak meg kell adni azt az elismerést, hogy becsületesen igyekeztek a reájuk rótt feladatnak megfelelni és hogy fáradozásuk nem volt eredménytelen. Hogy a konferencia utópikus álmokat fog megvalósítani, még pedig egy csapásra, azt józanul gondolkodó ember nem várta. Ámde ilyen hatalmas problémánál, a legnehezebb és legnagyobb problémánál, amelyet a világ a politika terén ismer, látszólag kis lépések is áldasok lehetnek, ha a lehetőség határain belül mozognak és a mellett mégis amaz ideál felé irányulnak, amely nem érhető el máriól holnapra.

Kétségtelenül értékes vívmány első sorban a konferencia megelgyezése a szárazföldi háborura nézve érvényben lévő *genfi konvenció*nak a tengeri háborura való kiterjesztése tárgyában. Ujabb rendelkezésekkel különösen a katonai betegszállítóhajók sérthetlenségét mondták ki és bizonyos pontosan körülírt korlátozások mellett a legmesszebbmenő védelemben részesítik azokat a betegszállítóhajókat is, amelyeket magánosok és jótékony szelencék szerelnek föl. A lelkész- és az egészségügyi személyzet is sérthetetlen Gondoskodtak az ellenség kezeibe esett sebesültekkel és betegekkel való kíméletes bánásmódról is.

A konferencia érdemes munkát végzett a szárazföldi háborura vonatkozó kodifikált hadijeg kidolgozása által is. Az erről kidolgozott, 60 cikket tartalmazó egyezmény alapjául az 1874. évi *brüsszeli nyilatkozat* szolgált, melyet annak idején nem ratifikáltak és melynek intézkedései sok tekintetben kiterjesztettek és javítottak. A megszőköit és újra elfogott hadifoglyokra csak fegyelmi büntetések lenné-

Szükségtelen mondanom, hogy ő felsége parancsait a legpontosabban végrehajtották. Valóságos kis udvartartás közepette ott helyezték el a *király fiát* abban a normandiai kastélyban. Ott nőtt fel Louis-César de Bourbon. Liancourt herceg személyes felelősség terhe alatt vette át gondozását és tényleg oly ceremóniás szigorral gyakorolta főudvarmestertisztté, hogy az ellenpárt intrikáitól tartva szorosan őrizte mindenki — még anyja és a gróf elől is. Az anyát még csak szabadon hozzáeresztette a gyermekhez, de Monsieur de Beaumanoirtól, ki *degen* volt, már az első perctől fogva a legszorosabb etikettet kívánta meg. A gróf csak az előírt mély meghajlások után közeledhetett a bölesőhöz, „Monseigneur”-nek és „fenségnek” kellett szólítania a csecsemőt s állva kellett maradnia előtte. És meg kell vallani, hogy Beaumanoir ur a legszeretettelőbb udvariassággal töltötte be mindig azt a nehéz szerepet, mely oly kivételes tiszteletre kötelezte a felesége kis fia iránt.

A király az első három év alatt kétszer is ellátogatott a kastélyba s Liancourt herceg e viziteket ügyesen arra használta fel, hogy a gyermeket és vele együtt saját magát lassankint az egész Normandia középpontjává tette meg. A *király fia* már csecsemő korában valóságos kis trónon fogadta a küldöttségeket s a királyi tisztviselők hódolatát. Öt éves korában tényleg „nagyadmirálisá” nevezte ki ő felsége s ekkor már ugyszólván hivatalos ténylegesei is voltak. Versaillesból növekvő nyugtalansággal nézte az ellenpárt, hogy mi sodra hatalommá, mi sodra kis királylány nővi ki magát a *bátard* Normandiában. És ez az ellenpárt még mindig nem adta fel a küzdelmet, hanem kétség-

nek alkalmazhatók. A hadifoglyok sorsáról való tudakozásokra értesítő állomások szervezését vették kiállításba. A hadifoglyok sorsának könnyítésére közreműködő jótékony intézetek törekvéseivel szemben a legmesszebb menő előzékenységet biztosított.

Részletes szabályok gondoskodnak az elfoglalt ország lakosságának védelméről és a sebesültek és betegek hazaszállításáról. Kiemelendő, hogy a német hadviselés már eddig is az itt megállapított szabályok szerint járt el.

A harmadik egyezmény a konfliktusok békés elintézésével foglalkozik. Természetes, hogy e téren csak a legnagyobb óvatossággal járhattak el. Ehhez képest a megállapodások általában fakultatív jellegűek. Minden állam négyenél nem több személyt nevez meg választott bíróságnak. Ezek összeségéből alakítják az ugynevezett állandó lajstromot, melyből a vizálykodó államok a választott bírakat kiválasztják. Egyik állam sem köteles ez intézményhez folyamodni; az illető bírák kiválasztása pusztán a vizálykodók szabad megegyezése alapján történik. Az eljárásra vonatkozó szabályok is csak annyiban érvényesek, amennyiben a felek másban nem egyeznek meg.

Hasonlóképpen az önkéntesség jellegével bírnak az általános és az ugynevezett speciális közvetítésre vonatkozó intézkedések, valamint a tényleges viszonyok felderítésére szolgáló nemzetközi vizsgálati bizottságokra vonatkozó szabályok is.

Ha a fegyverkezés fokozásának korlátozására vonatkozó tárgyalások, nevezetesen a fegyverek tökéletesítésében megállapítandó szünetelési időszakok kérdése tulajdonképpen pozitív eredményt nem mutathat fel, ez az adott viszonyoknál fogva természetes. De nem csekély érdeme a konferenciának, hogy nyilvánvalóvá tette lehetetlenségét annak, hogy e téren lényeges megállapodások jöhessenek létre.

Végül megelégedéssel kell időzőlni azt, hogy a konferencián jelentékeny többségek megegyeztek egyes hadieszközök és harcmodorok eltiltására nézve, melyek az emberi érzületet különösen sértik. A ki az eredményeket a maguk egészében nézi, annak el kell ismernie, hogy már a genfi konvenciónak a tengeri háborúra való kiterjesztése és a haditörvények és szokások részletes megállapítása magában véve is jelentékeny haladását jelenti a civilizációnak, mely eredmény a konferenciának a történelemben előkelő helyet biztosít. A választott bíróságokra vonatkozó egyezmény is, különösen mérsékletes alkalmazás mellett, némely esetekben jó eredményre fog vezethetni, ha hatása a népek nagy életkérdéseinek rendszerint nem is fog nyilvánulni.

Fontos és felelősséggel terhes feladatuk lesz a kormányoknak, hogy őrkdjdenek, hogy a közvetítésre és a választott bíróságokra vonatkozó új sza-

beesenet harcolt tovább a kémkedés és az udvari intrika minden fegyvereivel...

Liancourt herceg nagy gondot fordított a gyermek nevelésére, — talán kissé túlságos nagy gondot is, amennyiben egészen úgy nevelte, mintha csak Franciaország dauphinja lett volna a gondjaira bízva. Korán megértette véle, hogy királyi vér csörgedezik ereiben s hogy nagy szerep vár rá az életben... Korán megmagyarázta neki, hogy különb ő minden előkelő játszó társainál s hogy azok engedelmességgel tartoznak neki. Nem esoda, hogy ilyen oktatások mellett nagyra nőtt a gögösség a fiuban s ugyszólván az lett lényeg uralkodó tulajdonságává. Annnyival is inkább, mert ezt a zsenge korától belenevelt dolyfösséget nem mérsékelté nála sem az anyai, sem az apai nevelés, voltaképp nem volt neki se anyja, se apja... hiányoztak életéből azok a külső körülmények, melyek ezeknek a fogalmaknak a kifejlesztését elősegíthették volna. Később, mikor már gondolkodni kezdett, akkor is hamarabb átértette az atya, mint az anya fogalmát. Atya, az egy ugyan sohasem látott, de káprázatos valaki volt: a király — s mellette nagyon elenyészett az a másik valaki, akit ugyan gyakran látott, de aki nem volt királyné s mindig oly alázatos tisztelettel foglalkozott vele, akár csak a többi családok... Oly szigorral vezette Liancourt herceg a nevelését, hogy sokáig egyáltalában nem is tudta megkülönböztetni anyját a többi udvarhölgyektől... De a legkülönösebb rejtélynek azért mégis a M. de Beaumanoir egyénisége maradt meg előtte. Soká bizonyos előkelőségnek tartotta, ha az idősebb fiuk némi gúnyval azt magyarázták neki, hogy egy anyja, de két apja van... Később aztán a muló évekkel persze tisz-

bályok a visszaéléssel való alkalmazás által ne idézék fel éppen azokat a veszélyeket, melyeket el kellene hártaniok.

A hágai konferenciának a háboru korlátozására és humanizálására vonatkozó határozatai a bucsuzó századnak a jövőre hagyott értékes öröksége, mely a konferencia eszméje nemes kezdeményezőjének, Miklós cárnak, maradandó dicsőségére fog szolgálni.

A cár lemond.

Budapest, augusztus 5.

Az öreg, komoly Times mintha meg akarna tréfálni bennünket. Egy telegrammot közöl, a mely Párison keresztül jutott el a redakciójába s a melyben nem kisebb esetről van szó, mint hogy — Miklós cár otthagyja az uralkodást. Lemond a trónról öcsese, Mihály nagyherceg javára. Próbálja meg ő is, mi az: — urnak lenni. Megunta azt, hogy akármicsoda rettegett nagy ur is, hogy akár a legnagyobb hatalmu is a kerek világon, minden vállalkozása kudarccal végződött. Szóval: — életté válik a mese, amiben nagy naivan azt mondják, hogy a király megunta a királyságot s odaadja az — öcscsének.

A Times nem szokott tréfálni. Ez az öreg, sűrűn teleyenomott apróbetűs ujságlepedő maga a megbizhatóság s ha ő mondja, van benne valami. Ennek a komoly ujságnak nevezett világgjegyzőkönyvnek a harasztja nem zörög, ha nem fujja a szél. Meg is van okolva a világtörténeti esemény, habár természetes, hogy szó nélkül ezt a hirt nem hagyják s a szenzációs közlést nyomon követi a cáfolat.

A cár fáradt, a cár nem született cárnak, katonának, aki ha dobant a lábával, meg kell remegni alatta a földnek. Dobbantani se tud s hajtani se azt az örületes fogatot, aminek a szájaiba több mint százmillió ígás van befogva. Ilyen feladathoz Nagy Péterek kellene és nem kis vézna Miklósook, akikben kevés az erő és sok a szív, a poetaság, az idealizmus és aki — Isten tudja, hogy honnan — tele van liberális hajlandóságokkal, kellős közepében a kővé csontosodott abszolutizmusnak. S jó ideig azt hitte, hogy csakugyan ő az ur és a cári szó: — parancs. Aztán látta, hogy nem az. Cárja válogatja... Ő nem az a cár, akinek a szavára köröskörül új világ támad. A régít utálja, tehát inkább otthagyja, mintsem eszköze legyen.

tultak a fogalmak előtte. Megtudott és megértett mindent, — megértette, hogy atya a király, de anyja épp azért nem királyné, mert annak a Beaumanoir urnak a felesége... Egyetlen egyszer nagyon elpirult, de aztán, mintegy visszahatásképp, csak annál féltelenebbre hágott a gögbenne. Most már átlátta, hogy Liancourt urnak igazva van s neki főleg és egyedül a királyhoz kell tartania...

Mikor Louis-César de Bourbon tizenégy éves lett, már megvolt programja az életre. Őnök tán emlékeznek arra a fonnhéjázó, arrogáns fiúra, aki oly fenséges göggel nézett végig mindenkin s a vérbeli hercegek előtt akart betolakodni audienciára a királyhoz? Nos, ez a fiu már tisztában volt a helyzettel. Anyjához még leereszkedő volt, mert méltányolta benne a király hajdani kedvesét, de Monsieur de Beaumanoirral felette kurtán bánt. Voltaképp szegyenelte mindkettőjüket s oly ritkán fogadta őket, amint csak lehetett.

S a király? Vajjon meg lehetett-e Louis-César de Bourbon elégedve felséges atya viseletével? Nos, az igazat megvalva, ő felsége az utóbbi hat év alatt bizony édeskeveset törődött a fiával. Amilyen nagy volt az érdeklődése annakelőtte, oly annyira csökkent az később... A sok újabb szerelmek bizonyos fokig megszokottakká, sőt unalmasakká is tették előtte az apai örömeiket. Liancourt herceg már komolyan agódní kezdett, mert a felség közönyével szemben bajos volt pártja hangulatát Versaillesban fenntartani. Alig várta, hogy védenca a tizenhatodik évét betöltse s végre valahára teljes rangban állhasson a párt élére... Tudta, érezte ő jól, hogy az ellenpárt nem pihen s a királyné hű emberei mindent el fognak követni,

Meg lehet ezt érteni, bár roppant messze van mitőlünk a hatalomnak ez a roppant sum-mája. De hát aki beleszületett, annak talán nem is muszáj olyan nagy dolgot csinálni belőle. Az arany is addig becses, amíg nincs, az egészségnek is csak akkor látjuk az értékét, mikor betegek vagyunk, talán a korona is csak annak kívánatos és drága, aki vágyik utána. Akinek a fején van, az le is teheti, ha terhére esik, mint a kalapot.

A legnagyobb csalódás az, ami most érte a békekonzferenciával. Ő, akinek legnagyobb a hatalma puskában, szuronyban, ágyuban — nyélbe akarta ütni az örök ábrándot, a leszerelést. Megcsinálta az internacionális békekonzferenciát — s a sok politikus egyetlen egy pontját se fogadta el annak a programnak, amit a cár eléjük terjesztett. Elismerték, hogy szép vers a világbéke, szép vers — de nem e világra való. Itt a világ hiusította meg az ideális nagy reformot.

A másik otthon ment tönkre. Meg akarta szüntetni Szibériát — a mai értelemben. Megakadt az ügy, lett légyen ezerszer is a minden oroszok cária, aki akarta, hogy legyen valami belőle, nem lett belőle semmi.

S amikor észrevették, hogy ez a cár nem olyan, mint a többi, frontot csináltak ellene. Palotaforradalmak fenyegették, olyan is volt közöttük, aminek az élen az édes anyja állott. Tavaly meg akarták mérgezni. S ha a testét nem is sikerült megölni, lassan-lassan megölték az akaratát, az energiáját s odajuttatták, hogy már közönséges ur akar lenni csak és nem cászár. Ugy talán jobban érzi majd magát.

A hiradó, meg a cáfoló telegrammok ime így hangzanak:

London, augusztus 5.

A Times párisi levelezője állítólag biztos forrásból azt a hirt közli, hogy Miklós cár ama keserű csalódások következtében, amelyek őt uralkodásában érték, le akar köszönni, öcsese, Mihály nagyherceg javára. Delcassé francia külügyminiszter épp azért küldték most Pétervárra, hogy győzze meg a cárt arról, hogy leköszönése Franciaországgal szemben a beléje helyezett bizalom megszögése lenne.

London, augusztus 5.

Az orosz nagykövetség megcáfolja a hirt, hogy az orosz cár lemondani akarna.

hogy a döntő napon megsemmisítsék az ő tizenhat évi fáradságos munkája eredményét.

És a grófi pár? Most már elmondhatom, hogy ők titokban, ha lehet, még jobban féltek, mint Liancourt herceg. Madame de Beaumanoir, ki az utóbbi években már végképp az áitatoskodásra adta magát, most naphosszat imádkozott a templomban, de vajjon miért?... Hát veszedelmesen nagy titok volt az férj és feleség közt. És annyira mindig ez az egy titok foglalkoztatta mindkettőjüket, hogy Beaumanoir ur eléggé meg-gondolatlan volt s pár nappal a fiu tizenhatodik születésnapja előtt, midőn Versaillesból sürgős utasítást küldött a feleségének, pár áruló szót papírra is vetett...

Nos hölgyeim, a hogy naphoz értünk! E nap nemesak a királyi kegyelem mérhetetlen hatalmát bizonyította be, hanem, fájdalom, a szerencse forgandóságát is... Ugy látszik, az ész-szeesküvés már napokkal előbb elő volt készítve s az ellenpárt már régóta hatalmában tartotta az apathikus királyt. Liancourt herceg már az audiencia előtt retteggve vette észre a hangulat-változást ő felsége körül, de hát késő volt... Végre helyet foglalt a király és siii csend állott be az udvaroncok fényes soraiban. Az ajtószárnyak kinyitlak s fensőbbes göggel nézve végig ellenesein, Louis-César de Bourbon lépett be.

Ah higyjék meg, kinos pillanat volt az! Nem tudom, ki kezdte el a nevetést s egyáltalában nem értem, hogy merhetett valaki a felség jelenlétében nevetni, — de denique nevettek... „Ez volna a király fia?” suttoágak, — „hát hol az orra? A Bourbon-orr...” „Menjen haza az orráért...” „Hisz ugy hasonlít Beaumanoir urhoz, mintha a szeméből esett volna ki...”

A király álmélkodva, szinte szájátva bá-

Egyéves önkéntesi

felszerelések minden fegyvernemhez legolcsóbban és legjobban Kolarits Nándor első dél-magyarországi egyenruházati intézetében Temesvárt. 7964

A Dreyfus-Mercier-pör.

Budapest, augusztus 5.

Annak az együgyü csinynek, melyet a lapok Mercier tábornoknak a nyakába varrtak, hogy tudniillik a rennesi tárgyaláson azt fogja állítani, hogy a német nagykövet 6 előtte bűnösnek vallotta Dreyfust, de egyuttal kijelentette, hogy meg fogja őt hazudolni, ha rá hivatkozik, már mutatkozik az eredménye. A mai párisi lapok jelentik, hogy gróf Münster német nagykövet tegnap hosszasan értekezett Waldeck-Rousseau miniszterelnökkel. A beszélgetés mindenesetre a Mercier dolga körül folyt s a német nagykövet nyilván emlékeztette a mostani kormányelnököt azokra az ismételt és ünnepies kijelentésekre, amelyeket a német kormány a Dreyfus-ügyben tett és elmondta neki azt is, amit ő annak idején Hanotaux külügyminiszternek és Casimir-Périer köztársasági elnöknek erre a kérdésre vonatkozólag kijelentett. Bármit fog is tehát mondani Mercier, a rennesi pör némesak Dreyfusnak a pöre, hanem az ő pöre is lesz. A pörnek igen könnyen lehet olyan fordulata, hogy utána a képviselőháznak újra lesz alkalma foglalni a kérdéssel, vajjon Mercier volt hadügyminiszter nem helyezendő-e vád alá.

Rennes, augusztus 5.

Reggeli öt óra vagy harminc munkás dolgozik azon, hogy a licum dísztermét a végtárgyalásra rendbehozza. A magasabb emelvényen a bírák fognak ülni félkörben, az alacsonyabb emelvény egyik fele a vádlottnak és védőinek, másik fele a kormánybiztosnak és az államügyésznek lesz fenntartva. Ma délután kezdték el a jegyek kiosztását.

Páris, augusztus 5.

Galliffet hadügyminiszter szigorúan tartózkodik attól, hogy a rennesi katonai bíróságra befolyást gyakoroljon s még csak azzal a jógával sem élt, hogy elkérje a tanuk jegyzékét, az ügyész vádiratát és a kormánybiztos indítványait. Walsin-Esterházy kijelenti a Matinben, hogy nem fog megjelenni a rennesi végtárgyaláson, de reméli, hogy Mercier meg fogja mondani a tiszta igazságot.

A nacionalista lapok azt írják, hogy gróf Münsternek Waldeck-Rousseau-nál tett látogatása összefügg a Dreyfus-üggyel.

Páris, augusztus 5.

Mercier tábornok tegnap Rennesbe utazott. Picquart ma indult el oda. Chanoine és Paléologue tegnap a titkos iratesomóval Rennesbe érkeztek, ahová folyton érkeznek már a megidézett tanuk.

mult a feléje közeledő fiatal emberre. Aztán mintegy az udvar pillantását követve, önkéntelen a szerényen hátul meghúzódó Beaumanoir grófra nézett. Végre kimondá a történeti nevezetességű szavakat:

— Monsieur... de hisz az istenért önnek nincs orra? Hol felelte az én Bourbon-orromat? ...

— Sire, tizenhat éves lettem s felséges atyámhoz jöttem ...

— Atyjához jött, Monsieur? ... Bocsássa meg kételyeimet, de ... de forduljon egyelőre Beaumanoir grófhhoz — — — — —

A király egyedül fogadta szobájában a gróft.

— Ön írta ezt a levelet? kérdé tőle, hirtelen a szeme elé tartva az ellenpárttól elfogott áruló írást.

— Sire... dadogá Monsieur de Beaumanoir halászápadra válna.

— Ön írta ezt a levelet, melyben saját maga bevallja, hogy ön a gyermek atyja? ...

— Sire, kegyelem! ... kegyelem!

— Hát ön merészelt ily aljasul visszaélni azzal a bizalommal, melylyel én, a király, hitvesét megtiszteltem?

— Sire, nem tudtam... A feleségem — az én feleségem is volt... Ha már nekem nem kegyelmez, kegyelmezzon nekem felséged iránti hű szolgálataimért...

— Hahaha, Monsieur, azért, hogy megcsalt a — férjével? Azért, hogy az ön gyermekét a király fiának akarta kiadni? Halatlan! ... Megfosztom önöket minden jószágaitól és címeiktől, — visszavonom minden ígéreteimet és államokmányban fogom kijelenteni, hogy Louis-César de Bourbon nem a király törvénytelen gyermeke, hanem egyszerűen a Beaumanoir ur — törvényes fia! ... Most pedig a Bastilleba mindnyájukkal! — —

Louis-César de Bourbon utolszor fogadott audoncián a kis compiègnei palotában. Atyját és

Páris, augusztus 5.

A Havas-ügynökség egy kommunikációjában kijelenti, hogy a Dreyfus-ügy és báró Fredericksz párisi orosz katonai attasé hazahívása semmiféle összefüggésben sincs egymással. Fredericksz külföldben továbbra is végzi ügyeit Párisban további intézkedésig.

Brüsszel, augusztus 5.

Az itteni Etoilenak azt táviratozzák Párisból, hogy Dreyfus a rennesi tárgyaláson szenzációs leleplezéseket fog tenni. El fogja mondani, hogy pörét milyen barbár módon vezették Párisban. Valahányszor ártatlannak mondta és védte magát, az elnök mindig ráírvallt:

— Hallgass, nyomorult!

Egyáltalán valahányszor csak beszélt, mindig szidalmazták.

Páris, augusztus 5.

A Figaro Dreyfusnak egy 1895-ben Du Paty de Clamhoz intézett következő levelét közli. A levél így hangzik:

Örögsziget, 1895. április 20.

Örnagy ur!

Élítettetésem után ön a hadügyminiszter ur megbízásából meglátogatott engemet. Akkor is kijelentettem önnek, hogy ártatlan vagyok és hogy nem én irtam a nekem tulajdonított levelet. Ön akkor a hadügyminiszter nevében megígérte nekem, hogy folytatni fogja a nyomozást, azonkívül a maga nevében megígérte, hogy közbenjár érdekeimben, míhlyt némi bizonyítékot talál, mely kétségesse teszi bűnösségemet. Az adott szó szent, legkivált katonára nézve. Ártatlanságom tudatában várom ígéréteinek be-
váltását.

Dreyfus.

HIREK.

A cár.

Fehérlelkű, álmódzó ember került a fehér Oroszország trónjára. Titokban talán verseket is ír, szabadságról, testvériségről szóló verseket, lelkeben rimek zengenek, de fálatát soha senki sem hallhatja meg, érzelmei rokona soha senki sem lehet, mert ő a cár.

Arra született, hogy uralkodjék, hogy parancsoljon és vérpadra görnyeszzen óriási erejével minden ellenséget, de ő osztokodni akar. Miniszterei, családja, tanácsadói mind elrettenve hallják, hogy a leghatalmasabb ur így szól:

anyját fogadta... Odalent már fegyverben álltak a testőrök s egy kapitány az elfogatási parancsral az előszobában várt. Az egykori prince elváltozott, halászápadt arcal, de azért még a réginel is törhetetlenebb göggel szinte gyűlöletesen nézett végig szülein. Utolszor állott előttük selymes és aranyos királyi hercegi díszében.

A gróf és a grófné zokogva rogytak térdre előtte.

— Monseigneur, bocsásson meg!... dadogá Beaumanoir ur. — Monsieur — fiam! bocsássa meg, hogy csak az én fiam vagy... csak az én törvényes gyermekem s nem a király törvénytelen fia —

Louis-César de Bourbon szobormerov arca azonban egy pillanatra se engedett fel. Ugy tett, mintha nem is hallotta volna atyja szavát. Nem hiába fordított Liancourt herceg olyan mérhetetlen gondot a nevelésére!... Végre az anyjához fordult és igazi Bourbon-fensőbbsséggel így szólalt meg:

— Madame, önhöz van szavam. Engedje meg, hogy ön helyett én piruljak azért, a miért anyám ennyire megfedekezett magáról s így visszaélt felséges királyi atyám bizalmával...

— Monseigneur... fiam... az istenért!

— Madame, nincsen semmi szer, a mi lemossa azt a szégyent az ön családjáról, hogy megcsalta atyám a királyt...

Aztán még csak egy megsemmisítő pillantást vetett Monsieur de Beaumanoirra. Valami ceremóniás megvetéssel így szólt:

— Önhöz egyáltalában nincs szavam, Monsieur!... Csak annyit mondhatok, hogy egy Bourbon, még ha az ön fia is, mindig tudni fogja, mint kelljen meghalnia...

... Nos hölgyeim, mit mondjak még? A Liancourt herceg nevelése csatugyan tökéletes volt, mert mikor a testőrök beléptek, már csak a holttestét vehették át annak a törvénytelen királyfiának, aki nem tudta tulélni azt, hogy csak egy Beaumanoir grófnak a törvényes gyermeke lehessen

— Halálra születünk mindnyájan. Kicsik és nagyok egyaránt. Nincsenek bűnösök és nincsenek bűntetők. Csak szerencsétlenek vannak s nekünk szerencséseknak feladatunk megsegíteni a nyomorultakat. Szibéria ólombányáiból ezrek jajgatása sir felém, ezer szabadságszerető, rajongó férfi görnyed rab-ságban. Ne küldjünk többé senkit Szibériába. Ahol most rabok küzködnek, virágozzanak szabad városok s az új szibériai vasut legyen szive annak a világnak és nyomában fakadjon élet.

Küzdelemre születünk mindnyájan. Az élet ezer gondot és vértettét fáradságot küld csatorba ellenünk, minek hadakozzunk hát még egymással is? Ti nagy hatalmak, kik jogtalanul elraboltok az ifjuság virágzó idejéből néhány esztendő, hogy kamat nélkül a ti hatalmatokhoz esotoljátok, mondjátok ki, hogy többé nem irtam háborut viselni egymás ellen. Maradjon meg mindenki békén az ő földjén, ne kívánja meg felebarátja kincsét és birtokát. A fegyveres légiók műveljék a földet, a korból kovácsoljanak kaszát és örkök béke lengje be a világ téreit.

Ime, így beszélt a cár. S a világ hatalmai operettre gyűltek össze. Tanácskozási játszóttak, írásba adták a cárnak, hogy álmai igen szépek, s majd eljön az idő, hogy nem lesz álom. De most még nehéz a népek sora s a hajógyárakban százával készítik a hatalmas páncélosokat, az arzenálokban hegymagasságra halmozzák a puszkagolyót és bombát.

A szibériai rabság megszüntetésére ugyancsak bizottságokat küldtek ki. Határozatot ebben a kérdésben szintén a jövő esztendőben fognak hozni.

A cár pedig szomorú szívvel látta, hogy ő nem az a hatalmas ur, akinek hiszik, neki nincsenek álmai, vagy ha vannak is, örkök csak álmok maradnak. Játék csupán az ő nagysága, s tervei finom mosolyt csálnak a diplomaták ajkára. Igaz, ő ül a trónon, de mások uralkodnak, ő tervez, de mások végeznek.

— Ebből az életből nincs hasznom nekem s nincs haszna a világnak! — sóhajtott a cár s elhatározta, hogy otthagyja rettegett hatalma helyét. Ugy csinál, mint alattvalója, egy bizonyos Nikolajevics Tolsztoj Leo nevű, kit a mult esztendőben meg is esókolzt s aki minden jobbágyát felszabadítva, egyszerű muzsik módjára él.

Leköszön a cár! ezt harsogja világgá a Times. Leköszön a hatalom, az erő, a gazdagság trónjáról, mert lelke nem jár azon az uton, melyet előtte kitapostak a Romanovok. Lehet, sőt szinte bizonyos, hogy ez a hir nem igaz. De valami szomorú intelem szól belőle.

Menj, álmódzó, ábrándos ember. Hadd ott a trónt s élj szegény muzsik módjára. Mert álmaidból soha sem lesz semmi. Néped soha sem tudja meg, hogy te ki vagy és melyek a te szándékaid. Erős fegyelem láncában raboskodik a te néped, de néhány rajongó, halálra kész álmódó ezt a láncot le akarja tépni.

Menj! Menekülj a trónról! Mert alattvalóid tőled félnek, téged gyűlölnék s ha fel tekintenek a szuronyok piramisára, úgy hallják, hogy a te hangodra mozdulnak meg az ezredek.

Menekülj! Mert sorsod különben a mártírok sorsa lesz s az elnyomott, a szolga nép egy vakmerő fia, kinek lelkében egész nemzetének keserve és kinja sűrűsödött össze, téged fog áldozatul ejteni. Lehetsz te jó, szabadságszerető, álmódzó, — ez mit sem ér. Mert te vagy a cár!

Nihil.

Budapest, augusztus 5.

— BUDAPESTI NAPLO. Julius 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításra

idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgáljon szíves tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztassanak tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásától akkor se visszaradni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajt lenni kedves közönségével.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— **Személyi hírek.** Báró Podmaniczky Frigyes ma Karlsbadba utazott. — Aradvári Károly, a kabinetiroda főnöke, feleségével együtt hosszabb tartózkodásra ma Bártfa-fűrdőbe érkezett. — Szabó Károly fővárosi tanácsnok, a tanács közoktatási osztályának vezetője, ma szabadságra utazott. Távollétében teendőit gróf Festetics Géza tanácsjegyző látja el.

— **A király vendégei.** Ischlből jelenti egy táviratunk, hogy ma délután Gmundenből odaérkezett Keresztély dán király, Erzsébet főhercegnő (Stefánia főhercegnő leánya), Thyra cumberlandi hercegnő, Mária Luiza schleswig-holsteini hercegnő, továbbá György Vilmos és János schleswig-holsteini hercegek. Ő felsége a dán királyt és a többi fejedelmi vendégeket a pályaudvaron fogadta, azután villájába hajtatott velük, ahol megébredtek. Őt örökül a vendégek visszautaztak Gmundenbe s a király kikísérte őket a pályaudvarra.

— **A miniszterelnök Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Széll Kálmán miniszterelnök rátóti birtokáról tegnap este egy nap tartózkodásra Bécsbe érkezett. A miniszterelnök alkalmasint holnap reggel visszautazik Rátóra.

— **A hercegprimás Budapesten.** Vaszary Kólos biboros hercegprimás Balatonfüreden kitünően érzi magát. Az ideai nyaralás jót tett az egyháznaknak. A hercegprimás e hónap 14-én titkárával dr. Kóli Medárdal Budapestre érkezik. Másnap spáttá avatja a primási palota kápolnájában Nemes Antal budavári plébánost. E hó 18-án pontifikál a király születése napján az ünnepi zenes misén, majd Szent István napján vezeti az ünnepi körmenetet. Szent István ünnepe után tanácskozássra hívja meg a püspököket, amelyen az autonómia ügyével foglalkoznak. Tanácskozás után a hercegprimás visszautazik Füredre s ott tartózkodik, a míg kedvező idő marad, azután a fővárosba jó.

— **Harangszentelés.** A Mária-remetei templom harangjait Steiner Fülöp megyesi püspök augusztus 13-án délelőtt 9 órakor szenteli föl. A püspök zöld galyakból és szőnyegekből alkotott dísz-sátorban fogja a misét mondani. A harangokat a felszentelés után azonnal főlhúzzák a toronyba s két órával a felszentelés után már a harangok szava fogja a híveket imára hívni. A templom belsejének a díszítése már nagyon szépen előre haladt s a festést és a díszes festett ablakok beillesztését megkezdték.

— **A bolgár fejedelem Bécsben.** Bécsből jelentik, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem magyarországi birtokáról odaérkezett s a jövő héten egy hónapra Karlsbadba utazik.

— **Foglalts Garibaldiéknál.** Egy római ügyvéd, Sanginetti ur, Garibaldi Menotti tartozása fejében foglalt a Garibaldi-családnál. Sic transit gloria mundi.

— **A Margitszigetet nem adják el.** A Budapesti Tudósító jelenti, hogy az a hír, mintha egy angol konzorcium kilenc millió frankot ajánlott volna föl a Margitszigetért József főhercegnek, nem felel meg a valóságnak.

— **A szőregi oszta évfordulója.** A Szőregi csata ötvenedik évfordulójának napját a Szegedi Negyvennyolcas Honvédek Egyesülete ma délelőtt azzal ünnepelte meg, hogy a Szőregnél elesett honvédek emlékére a Gizella-téren felállított szoborhoz zászló alatt testületileg kivonult és a szobortalapzatra nagy közönség jelenlétében díszes koszorút tett.

— **Légújásos balesete.** Antwerpenből táviratozzák, hogy egy badmérnöki légújás, amelyen két katonatiszt volt, a Scheidebe zuhant. A tisztiek halálos veszedelemben forogtak, de egy gőzhajó megmentette őket.

— **A perzsa sah megőrült.** Muzaffer-Eddin perzsa sah megőrüléséről már nem egyszer olvastunk híreket. Most megint érdekes dolgokat árult el róla egy orosz tiszt, aki nemrég érkezett Teheránból. A tiszt azt mondja, hogy a sahon annyira erőt vett már az örültség, hogy teljesen képtelen az uralkodásra. Minden örömét a telefonban találja. Palotája minden zugába be van vezetve a telefon és a sah éjjel-nappal telefonál. Éjjelkor föl szokta csöngetni a főudvarmestert s a következőhöz hasonló párbeszédnek folytak le közöttük:

— Halló! Ki beszél?
— A te parancsolód.
— Mit óhajt, felség?
— Mondd meg azonnal, hogy hány szál szőr van a szakálladban?

Máskor a főhadsegédet veri föl.
— Halló! A főhadsegéd?
— Az, felség.
— Kérlek, édesem, milyen csizmát viseltél tizenöt éves korodban?

Képzeltető, mily nagy a tekintélye ezek után a sahnak az udvarnál. Csak még azt nem tudják, hogy örültség-e ez, vagy tréfa. Annyi bizonyos, hogy tréfának elég — örült.

— **A Petőfi-ház.** A Petőfi-ház ügyében megindított mozgalom országos jellegűt s mindenütt érkezik az adományok. A legelőkelőbb építészektől érkeztek tervek és ajánlatok a házra Bartók Lajoshoz, a Petőfi-társaság alelnökéhez, aki a Petőfi-Társaság nevében tegnap tárgyalat Szabó székess-fővárosi tanácsnokkal a városos telekátengedési ügyében benyújtott kérvény dolgában. Valószínű, hogy a Társaság a mostani képviselőházat fogja megkapni, mely teljesen újjáalakítva fekvésénél fogva is alkalmas lesz. Az ügy szeptemberben fog közgyűlést elő kerülni s ez fog a kérdésben dönteni, mert nincs kizárva az sem, hogy valami szabad teret fognak a Társaságnak átengedni. Bartók Lajos most egy bővebb, részletes, teljesen kidolgozott beadványt intéz a székes-főváros tanácsához az ügyben.

Tata-Tóváros közönsége 31-én Petőfi emlékére díszos ünnepet rendezett s a Petőfi-ház alapja javára két gyűjtőperselyt állított fel. A gyűjtés eredménye 20 forint 86½ kr volt, amelyet Komárom-megye főjegyzője elküldött a Petőfi-társaságnak.

Farnady József ügyvédhez, a „Petőfi-ház” bizottság penztárosához eddig a következő adományok folytak be:

	forint
1. Nagymihály község előjáróságának gyűjtése dr. Fuchs Ignác, dr. Glück Samu, Friedmann Mihály, Inatko János részéről	3-95
2. Szikszó város gyűjtése	2-—
3. Mezősasói előjáróságtól	5-—
4. Dr. Koller Gyula a saját és dr. Högyes Endre nevében	10-—
5. Tisza-Tarján község előjárósága	1-50
6. Tisza-Kürt község előjárósága	1-—
7. Tisza-Keszi község előjárósága	2-—
8. A bázisai magyarság gyűjtése	14-—
9. Nyüved és Pelbátlinda községektől összesen	2-—
10. Érsekújvár város polgármesterének gyűjtésén	5-—
11. Léva városi pénztár gyűjtése	6-80
12. Aróktó magyközségtől	1-—
13. Bpest székes főváros VIII. ker. adószámviteli hivatalától	2-80
14. Felső-Lövői (Vasmegye) evang. tanintézet gyűjtése	6-40
összesen	63-45

— **A honvédek gyakorlatai.** A honvédkerületi parancsnokok most küldték szét a gyakorlatokra szóló behívókat. A tartalékosok 35 napot töltenek illető ezredeiknél, a hoi két hétig szakasz-, csapat-szredgyakorlatokat végeznek, majd résztvesznek a nagy hadgyakorlaton, amelynek befejezte után szeptember 16-án mennek szabadságra.

— **A tanítók háza.** Az Estvős-alap országos tanítói egyesület gyűjtő és kezelő-bizottsága ma délután 5 órakor, az Érsek-utcai iskola irodájában ülést tartott, Péterfy Sándor kir. tanácsos elnöke alatt. Felolvasták a miniszter leiratát, melyben örömmel hagyja jóvá az internátusnak szánt Szentkirályi-utcai ház megvételét. A bizottság elhatározta, hogy miután a házvétel már megtörtént és o szerint a városnak a tisztviselőtelepen felajánlott telke szükségletlenő vált, — kérvényt terjesztenek a városos az iránt, hogy a felajánlott telkek helyett az egyesületet pénzzel segítse, hogy a vételt fenntarthassa. Ezután a régi alapszabályok némelyi idevartó pontját módosították, mire az ülés véget ért.

— **Kinevezések.** A kereskedelemügyi miniszter Ambrozovits Béla nyugalmazott miniszteri tanácsost a budapesti helyierdeki vasutaknál betöltött miniszteri biztosi állása alól saját kérelmére felmen-

telte és helyébe miniszteri biztossal Papp Árpád miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárt rendelte ki. — A kereskedelemügyi miniszter Horváth Mór felügyelőt a magyar királyi államvasutak alkalmazottjai részére kibocsátott cím- és illetmény szabályzatban a hivatalnokokat illetőleg megállapított I. fokozat harmadik fizetési osztályába főfelügyelővé nevezte ki.

— **Tévedtem.** Mommsen Tivadar, a híres német archeologus, arról értesíti római barátait, hogy legközelebb Rómába utazik s megtekinti a forum Romanumon végzett újabb ásásokat. Személyesen akar meggyőződni róla, hogy az új felfedezések igazán lerombolják-e az ő teóriát. Ha — úgymond — meggyőződöm róla, akkor egy percig sem fogok habozni, hogy kimondjam azt a szót, melytől az igazi tudósnak nem szabad megrettennie, ha mindjárt egész élete munkáját dönti is vöie balomra. Kimondom én is: tévedtem!

— **Magyarfalás.** Valami közös forrásból egész csomó német újságban egyformán szövegezett förmérvényt találunk Magyarországg ellen. A régi dal, új formában. A helységnevekről szóló törvény ellon igaztának a derék lapírtások s köztük első sorban régi ellenségeink, a Leipziger Neueste Nachrichten és a Deutsche Tageszeitung. A kommuniké így hangzik:

Mindenütt eléggé ismeretes, hogy a magyarok abbeli törekvésükben, hogy államuknak tisztá nemzeti karaktert adjanak, nem riadtak vissza attól, hogy Erdély községoire historiai német nevök helyett magyar nevet erőszakoljanak. Ily viszonyok mellett egyenesen kötelessége minden német embernek, hogy o hatalmaskodás ellen minden alkalommal határozottan tiltakozzék. Ez annyira természetes, hogy igazán csodálkozunk, hogy német üzletemberek Erdélybe küldött leveleiken a helységek új nevét használják a régi német név helyett. Ezért figyelmeztetünk mindenkit, hogy a magyar helységtörvény csak a hivatalos érintkezésben kötelező, de az üzleti vagy magánérintkezésben nem. Tehát rajtnk áll, hogy jogunkról, saját anyanyelvünk jogának használatáról lemondunk-e, vagy pedig megőrizzük. Ezért mindenki, aki Erdélybe vagy egyáltalában Magyarországra levelet ír, tartsa becsületbeli kötelességének, hogy a német helységek megjelölésére a német nyelvet használja. Aki ezt megteszi, nemcsak a nemzeti öbücsülés legelső parancsolatának engedelmeskedik, hanem segítségére van német népünk egy szorongatott ágának, hogy nemzeti karakterét megőrizze.

Odaét ez a becsületbeli kötelesség, másfelé egyéb. A mi kereskedővilágunknak például az a becsületbeli kötelessége, hogy észretéritse azt, aki a mellett, hogy keresni akar tőle, megbántalmazza a hazáját.

— **Vasuti balesetek.** Bordeauxból táviratozzák: A Párisból jövő 33. számú gyorsvonat ma reggel az itteni pályaudvarba való megérkezésakor nagy erővel nekiment az útközöbáknak, amely a pályaudvar háttérében van. Az összeközös éppen akkor történt, mikor az utasok kiszálini készültek. Vagy harminc utas könnyen megsebesült.

Bécsből jelentik: Különös vasuti baleset történt ma éjjel egy órakor a városi vasuti matzleinsdorfi rendező pályaudvarán. Huszonkilenc nehez teherkocsit tolatás közben a lokomotív oly erővel lökött meg, hogy a kocsi hetven kilométeres órai sebességgel gürdültek tova a síneken a fővámhivatal irányában. A lokomotív nélkül robogó vonat szédítő sebességgel rohant el s a szabad síneken Favoriten, Hauptzollamt és Praterstern állomások előtt s az emelkedő síneken föltarhatatlanul haladt az északi pályaudvar felé. A lejtősré való sínpáron beleütközött egy szenes vonatba. Óriás robaj mellett romhalmazzá zúzódott a két vonat eleje. Tizenhat vagon teljesen elpusztult, négy megrongálódott. Emberéletben nem esett kár, mert a szenesvonat fékezője, amikor látta, hogy nem tudja megállítani a lokomotívt, leugrott a vonatról, hogy életét megmentse. A személyforgalmat az eset nem zavarta meg, mert a matzleinsdorfi pályaudvarról idejekorán hírt adtak a szomszédos forgalom mentén mindenfele az elszabadult vonatról.

— **Villamos vasut a Fertő-tó mellett.** A győrsopron-ebenfurti vasúttársaság Goldstein Henrik igazgató kezdeményezésére a fertőtóni vonalon Kiscell és Eszterháza között félelvó próbaképpen elektromos üzemet létesít akkumulátoros kocsikkal. Ha a rendszer bevalik, akkor a fővonalon is általánosítják, úgy, hogy villamos vonalok egy órai időközben közlekedjenek.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, finan
ciroz találmányokat és beajstro-
moz védjegyeket.

Felvilágosítás díjtalan.

— **A Petőfi-ünnep.** Ugy halt meg, mint E. Kovács Gyula. *Ehmann* Lajos a neve, öreg ember, kőműves mester, aki bár német a nyelve, őrmester volt negyvennyolcban a honvéd táborban. A fővárosi Petőfi ünnepen a nagy idők tanu számára fenntartott helyen állott az öreg ur s mikor szép rendben, katonasorban megjöttek a régi bajtársak, a szívéhez kapott s összerogyott. Gyorsan elvitték a költő-utcába, a lakására, gyöngéden, gondosan ápolták, de semmiféle tudomány és odaadó ápolás se segített rajta. Tegnap délután meghalt. Holnap temetik s a temetésre — újra kirukkoltak az öreg bajtársak.

— **Bojkottált vasut.** A clevelandi városi vasut tisztviselői sztrájkolnak s a város közönsége a szegény embereknek ad igazat és nem a gazdag vasutársaságnak. Ez azou a tájon nem szobeszedben és kocsmái politikában vagy helyeslő fejbólintásokban nyilatkozik meg, hanem hatalmas bojkottban. Mióta a publikum hallgatagon megállapodott abban, hogy a társaság uszoráskodik a hivatalnokaival, nem járnak a vasuton. A vállalat kocsi üresen száguldanak az utcákon naphosszat — s akár meg se álljanak a megállóhelyeken. Ugyse száll föl senki. Aki pedig mégis ráhatározza magát, hogy a sürgős ügyét nem áldozza föl a bojkottnak, az úgy jár, mint az az uri ember, aki bement egy kocsmába és sört kért, — de nem kapott. Nem kapott pedig azért, mert a kocsmáros észrevette, hogy a városi vasut kocsjáról szállott le — olyan hitvány embert pedig nem szolgálnak ki, aki kivonja magát a közös akcióból. Egy aszszony vajhoz nem jutott a piacon, mert a kofa észrevette, hogy a vasuton ment odáig. Szóval: — ha bojkott, hát legyen bojkott.

— **Magyar hivatal — német körlevél.** A temesvári magyar királyi selyemgubó-beváltó állomás vezetője a temes megyei selyemtenyészési — szintén magyar királyi — felügyelőkhöz a múlt hónap harmincadikán az itt szórol-szóra lenyomatott körlevelet intézte:

325. sz.
1899.

An
sämtliche Samenausbrüter des Temesvárer
Bezirkos!

Von den Ausbrütern der Gemeinden Buhovec, N.-Kövérés, Krißna, Szakálháza u. Dragsina sind die Flaschen mit den Mustergaletten noch immer nicht hier übergeben worden.

Ebenso fehlen von jenen Züchtern die die keine Galetten brachten, die Legitimationsbücher: als von Buziás 3, Dinyás 1, Dragsina 1, Medves 1, N.-Kövérés 3, N.-Szt-Mihály 3, Szabadfalu 2, Szakálháza 2, Szilás 5, Ulvin 3 und Parac 1.

Ferner fehlen die Notizbücherln, mit Ausnahme von Szabadfalu, Paran, Ság, Medves und Hittiyás, von allen übrigen Ausbrütern. Endlich fehlen auch die meisten Ausbrüte-Vorschriften (kikeltő szabály.)

Alle diese fehlenden Gegenstände, beziehungsweise nicht zurückgestellten Gegenstände wollen ohne Säumniss nach Temesvár eingeschickt werden, da selbe hier dringendst benöthigt werden.

Temesvár, am 30. Juli 1899.

(Magyar királyi selyemgubó beváltó állomás Temesváron.)

Zilb Károly,
sk. vt.

Tehát egy magyar királyi, magyar pénzen fizetett hivatal *németül* levelez a magyar királyi hivatalnokokkal. Ez az írás maga magáért beszél. Semmi kommentár nem kell hozzá. A kit illet, minden magyarázat nélkül is tudni fogja, hogy mi a dolga.

— **Vonatösszeütközés.** Zágrádból jelentik nekünk, hogy helytelen váltóállítás következtében ma délután negyed 2 órakor a *Budaestről* jövő gyorsvona a szeszveti állomáson egy Zágrádból jövő *tehervonatba* ütközött. Minthogy mind a két vonatot erősen fékeztek, az összeütközés nem volt nagyon erős. Több utas könnyebb zúzódást szenvedett.

— **Házasság.** Dr. Váli Dezső műtörvos ma vezette oltárhoz *Fölser* Jolánt, *Fölser* István műegyetemi tanár leányát.

Schrottmann Lajos nagykereskedő Budaestről ma tartja esküvőjét *Lederer* Hermann leányával, *Laurával* B.-Monostoroszegeen.

Seidl Aurél pénzügyi fogalmazó eljegyezte *Richter* Sarolta kisasszonyt, *Richter* Antal budapesti büntető törvényszéki bíró leányát.

Ternyei Ármin, a Dombóvári Takarékpénztár titkára augusztus 20-ikán délután három órakor esküszik örök hűséget *Bécsben* a *Turnergassei* zsidó templomban *Kolliner* Irma kisasszonynak.

— **Garázda katonák.** *Kassán* ismét katonai botrány történt, amely a lakosságot nagy igaztatlóságban tartja. Az eset úgy történt, hogy két detektív egy régen nyomozott csavargóra rátalált a sátor tábor közelében levő Bunkó-fée kocsmában és be akarta kísélni. Az uton utólérték őket *Dreilovits* József őrmester s kezében kivont karddal követelte, hogy a csavargót becsássák szabadon. A detektívek megmutatták igazolványaikat, az őrmester azonban kirendelte a sátor tábor őrségét és az őrség a rendőrhatalóság embereire fölemelte a fegyverét.

— Ha el nem eresztik ezt az embert, rátok lövötek. Egy — kettő — szólt az őrmester.

A két halálra rémült detektív természetesen engedelmeskedett s a csavargó elmenekült. Ezzel azonban a dolognak még nem lett vége. Az őrmester ugyanis a rendőröket fegyver közt bekísértette az őrszobába, a hol több óráig fogva tartotta őket és nem engedte meg nekik, hogy a rendőrséghez telefonálva, magukat igazolhassák. Végre az őrparancsnok, egy őrzető vetette magát közbe s a két detektív nagynehezen kiszabadult. A kassai rendőrfőkapitány a garázdálkodó katonák szigorú megbüntetésére megtette a kellő lépéseket.

— **A gondnokság.** Minálunk olyan becézgető a közhatalom, hogy maholnap a rendőrfőkapitány ur ő méltósága amugy sújtásosan fog sétálni a dinnyepiacon, s kiüti az ember kezéből az éretlen ekurdinnyét. Pólyás gyerekek vagyunk még, azt mondja, hát vigyázni kell reánk. Ennek a pandur rendszernek gyönyörűsége példája az, ami tegnap történt. A hordárok bánatos memorandumot intéztek a tanáshoz, melyben elpanaszolják, hogy a telefon, meg a szabályrendelet megöli őket. A telefonról nem lehet tenni, az masina. A masina pedig nagy ur. De a szabályrendelet, amely azt mondja, hogy a 371-es meg 412-esnek leütik a fejét, ha más sarokra mer állni, mint amelyiket a pandur-gondosság kijelölt számára, olyas valami, amin a főkapitány ur ő méltósága egy kis jóakarattal segíthetne. Arra kéri hát a hordárok a főváros tanácsát, hogy adjon nékik engedélyt arra, hogy ma itt, holnap ott várjanak egy-egy tíz krajeáros komissióra, s hogy ne a tanács jöjjön meg az utcasarkoktól, ahol a közszolgálatot meg berendezhetik s hogy a megjelölt állomások közt választhassanak. Szóval adják meg nekik a szabad költözködés jogát.

Rudnay Béla azonban tiltakozik ez ellen a méltánytalan kívánság ellen s azt mondja, hogy a szabadjára hagyott hordárok úgy össze fognak kapni a posztért, hogy leharapják egymás fülét a versengésben. Ő pedig nem engedheti meg ezt, mert ő neki drága a polgárok minden porcikája. S ezért már most a kis hordár-csemeték továbbra sem esznek friss kenyert s a 371-es is, meg a 412-es is bánatosan kullog majd reggelente a kijelölt helyére — mert hátha leharapná valamelyik éhes kolléga a fülét.

— **Egyetlen kenőcs — minden nyavalyára.** New Yorkban egy csomó család a betegekre vetette ki a hálót. A beteg ugyanis kapkod fűhöz-fához, azt könnyebb befenni, mint az egészséges embert. Anynyian vannak, hogy már nem is szövetkezet a bandájuk, hanem szekta. Bizonyos vallásos színezetet adnak a munkájuknak. Azt mondják, hogy betegség voltaképpen nincs is. Csak az orvosok találták ki a nyavalyákat, hogy pénzt kereshessenek. De ha mégis volna, akkor nem kell orvoshoz menni vele. Elég az imádság — és egy kenőcs, ami minden ellen jó. Az imádság ingyenbe megy, a kenőcsöt azonban drágán adják. Odáig megy a merészségük, hogy a multkoriban a Bellevue kórházba és belépőzött közülök néhány és nyomtatott prospektusokon figyelmeztette a betegeket azokra a káros következményekre, amelyek okvetlenül elkövetkeznek, ha orvosokra bizzák magukat.

— **Halálozás.** Ómoraviciai özvegy *Imrédy* Lipótné született sárosfalvi *Bittó* Julia e hó 4-én 69 éves korában Pozsonyban meghalt.

Rövidi *Maxon* Lajos tábornok ma reggel a Murányi-utca 57. szám alatt levő lakásán szívrohamban meghalt. A megboldogult, aki egy évvel ezelőtől vonult nyugalmába, több éven át a császári és királyi ténparancsnokságnál volt beosztva és megnyerő modora, valamint előzékeny magatartása által a legszelebb rétegekben köztisztviselőnek örvendett. Lovagja volt a vaskorona-rendnek, a porosz vörös sasrend középkeresztjének, a katonai érdemkeresztnek s számos egyéb kitüntetésnek. Temetése a jövő hétfőn a 17. számú katonai kórházból fog végbemenni.

Brüll Lipót, a Jászság egyik köztisztviselőben álló polgára Jász-Felső-Szent-Györgyön 76 éves korában meghalt. Temetése tegnap volt nagy részvét mellett. Az elhunytban *Gerő* Károly író társunk édesatyját gyászolja.

— **Nagy tűz Aradon.** Tegnap délután 4 és 5 óra között kigyuladt az *aradi* honvédhuszár-laktanya egyik istállója. Mikor a tüzet észrevették, a megrémült huszárok először is a lovak megmentésére gondoltak. száznyalovan 16 volt az istállóban s nagy erőfeszítéssel sikerült is az állatokat kihajítani. A lovak azonban a füsttől megvadulva, örült futással száguldoztak a város felé. Ezalatt a városban terjedő ijesztő hírekre a lakosság is nagy tömegekben tödült a kaszánya irányába. Három tűzoltótestület jelent meg s másfélóra alatt a huszárok segítségével eloltották a tüzet. Lovakban, szerencsére, nem esett kár. A szétfutott lovak egy részét sikerült rövid idő alatt beterelni a nyitott lovaglóiskolába, a többit pedig este összeszedték a városban. *Cserépi* Árpád százados lova belerohant az élővizcsatornába, de sikerült kifogni. A tűzoltók közül egy ember rosszul lett, egy kéményseprőlegény pedig a hátán égési sebeket szenvedett. A kár még nincs megállapítva.

— **Kardpárbaj.** *Ipolyásgról* jelentik, hogy *Sárpy* Antal honptomegyi számvérő és *Erőssy* Béla ügyvéd-jelölt tegnap ott kardpárbajt vívtak, amelyben *Erőssy* a jobb állán, *Sárpy* pedig a kezén sérült meg. A párbaj oka összehalálkozás.

— **Hajószerecsétlenség a Vaskapunál.** A Vaskapunál történt hajószerecsétlenségről a következő hivatalos jelentést adták ki:

A *Miklós* című szerb személyszállító hajó augusztus 1-én reggel 9 óra tájban áthaladt a Vaskapun. Eppen a legveszélyesebb helyen járt a hajó, midőn kormánykészülete eltört, úgy hogy a hajót lehetetlen volt kormányozni. A gyorsan rohanó víz egyenesen a csatorna balparti gátjához vitte a járművet, még pedig olyan erővel, hogy a hajó ormánya belejűrdött a gátba, kis idő múlva pedig a sebes folyásu víz megfordította a hajót és egész hosszán a gát mellé terelte. Ez volt az utasok szerencséje, mert ebben a helyzetben a hajó egész személyzete a hajón levő néhány száz utassal együtt a gatra menekült és a podgyászt is kirakta. Akkor vették észre, hogy egy pincér hiányzik, vizbefulni azonban nem látták.

A kiszállás után a nagy teherrel megkönnyebült hajó fölemelkedett a vizen, elszabadult a gától és a csatornán baj nélkül tovább uszott, míg a lovetett horgonyok a Vaskapu alatt levő szigetnél meg nem akasztották. A hajószerecsétlés közül néhányan a hajóra akartak menni és ladikba ültek, de a ladik olyan szerencsétlenül ütődött a hajóhoz, hogy felborult és benne ülő négy matróz közül három vizbefult. A katasztrófának tehát eddig négy halottja van.

A hivatalos jelentés két érdekes körülményt emel ki. Az egyik az, hogy a hajószerecsétlés által lebecsült horgonyok közül az egyik meg akadt a csatornán és a lánc elszakadt, úgy, hogy a horgony a csatornában maradt. Ezt a forgalom érdekében természetesen mielőbb el kell távolítani, ami a víz sebes folyása miatt sok gondot és költséget fog okozni. A másik érdekes körülmény a szerb hajószerecsétlés viselkedése. Konstatálták, hogy a veszedelem pillanatában a hajószerecsétlés kapitányával az élen volt az első a menekülésben, sőt a hajóskapitány vissza sem ment többé a hajóra, hanem a gátról csolnokon elvitette magát valami ismeretlen helyre. Mikor a Vaskapu orsvai művezetőségének egyik főmérnöke a szerencsétlenség híre megjelent a szerb hajón, az alkapitányt és az első kormányost kabinjukban mélyen alva találta. A katasztrófáról semmit sem tudtak.

— **Földrengések.** Az ország nyugati részében ma délelőtt földrengés volt, amely Ausztriába is áthuzódott. *Kaposvárról* jelentik, hogy ott ma reggel 7 óra 27 percek tompa moraj kíséretében néhány másodpercig tartó, függőleges irányu, erős földrengést éreztek.

*Völkermarkt*ből jelenti tudósítónk, hogy ott ma reggel 8 óra 22 percek négy másodpercig tartó földrengést éreztek délkelet-délnyugati irányban. A házfalak megrepedeztek. Az órák megálltak. A háztetőkről cserepek estek le. Nagyobb szerencsétlenség nem történt.

San-Franciscoból érkezett magántáviratok jelentik, hogy a Hawaii-szigeten július 21-ről 22-ére virradó éjjel félelmes földrengés és vulkánikus erupció volt. A *Mauna Loa*-hegy krátere bedűlt és több mérföldnyi távolságban a láva minden cukor- és kávéültetvényt elpusztított. 230 ember, nagyjából kínai földmunkások és csak 12 fehér, meg 28 hawaii-i, köztük 17 asszony és gyermek veszítette életét. A Hawaii-territórium kormányzója, mr. Stanford Bellard *Tole* azonnal a kerületekbe utazott a nyomor enyhítésére. Az amerikai kormány a sujtott községeknek 2000, *Lilí-nokalani* exkirálynő 30.000, a honolului Sprekels-é 15.000 és a kalinai fejedelemső és gyermekei 12.000 dollárt adományoztak.

HUNGARIA-vasfürdő

Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **Hamisított állampapír-szelvények.** Bécsből jelenté tudósítónk: A. N. W. T. szerint az osztrák földhitelintézet pénztárán azt a felfedezést tették, hogy egy magyar állampapír-szelvény több darabból áll. Konstátaltatott, hogy egy magyar államhivatalnok több ezer, állapokaszálással értéktelenített szelvény ép részeit új szelvényekké állította össze. Ez ügyben szigorú vizsgálat indult meg.

— **A lebergi bankigazgató halála.** Lemberg-ből táviratozzák, hogy a törvényszék ma határozta el, vajjon a Zima gyomrában talált ételmaradékokat a prágai vagy a bécsi egyetemnek küldje-e el megvizsgálás végett. A törvényszék kétségtelen bizonyítékokat akar Zima halálának okáról. A *Gazeta Lvovszika* a Zima igazgató holttestének orvosrendőri felboncolásáról szóló jegyzőkönyvet közli. A jegyzőkönyv a következőket tartalmazza: 1. A szívek számos abnormalitása érthetővé teszi hirtelen és természetes halál bekövetkezését. 2. Tekintve véve azokat a részleteket, amelyeket a vizsgálat Zima utolsó pillanatairól megállapított, nagyon valószínűtlen, hogy Zima mérget vett be. 3. Helyileg pusztító hatású mérgek az alkalmazása teljesen kizártnak látszik. Annak a megállapítása végett azonban, nem vette-e be az elhunyt általános hatása, anatómiai elváltozásokat nem okozó mérget, az ügy teljes megvilágítása céljából elrendelték a gyomor tartalmának vegyelemzését.

— **Megszökött aratók.** Dániel Ernő volt kereskedelmi miniszternek az idén ugyancsak meggyűlt a baja az aratóival. Temesmegyében lévő nagygáji birtokán e hó 2-án az összes munkások abban hagyták az aratást és eddig ösmeretlen okból megszöktek. A tisztartó jelentést tett a temesvári csendőrségnek, mire kirendelték a karhatalmat, s a munkások egy részét visszaterelték. A nagyobb rész azonban megszökött, a nélkül, hogy elégedetlenségének okáról valakit felvilágosított volna.

— **Szerencsétlenül járt munkások.** A Lehel-utca 23. számú házban Geszner Ottó napszámos Schneider János napszámosmal petróleumot szivattyuzott, miközben ruháikat egészen átitatta a gyulékony folyadék. Geszner egyszer pipára akart gyujtani és az égő gyufával megérintette ruháját, amely rögtön lángra lobbant. Társa azonnal odaugrott és le akarta rántani róla az égő ruhát, azonban ekkor az ő ruhája is meggyűlt. Az összefutott házbellek nagynehezen elolították a tüzet, de ekkor már a két szerencsétlen súlyos égési sebekek borítva terült el a földön. A mentők kötöztek be sebeiket és azután a Rókusba szállították őket.

— **A pénzügyminiszter ajánlata.** A pénzügyminiszter a Kormos Alfréd szerkesztésében megjelenő Magyar Pénzügy és Magyar Kereskedők Lapja című szaklapokat az összes pénzügyi hatóságoknak és hivataloknak figyelmébe ajánlotta.

— **Halál a kocsis alatt.** Az Aradi- és Rózsa-utcák sarkán ma délután Skorpik János asztalos ötven éves felesége a kocsis-uton akart átmenni, amikor az Aradi-utcaból egy kőfogatu magánkocsis rohogott sebes vágatva elő és a szerencsétlen asszonyt elgázolta. Skorpikné a lovak patái alá került, amelyen annyira összetörték, hogy pár perc múlva meghalt. A hibás kocsis felhasználta a támadt zűrzavart és a lovak közé csapva elhajtott.

— **Kitartás.** Komoly elismerésre méltó célt igyekszik megvalósítani néhány magasállású államvasuti hivatalnok. A kiszavalmazású államvasuti és postai alkalmazottakat akarják szövetkezethez vonni, hogy így azok érdekeit hathatósabban megvédhessék. A szövetkezetnek, amelynek már is mintegy 2000 tagja van, Kitartás a címe, célja pedig a sors csapásaitól sújtott tagoknak a gyámoltása, segélyek nyújtása stb. Mindenesetre kívánatos volna, ha a derék tőrekvés, melynek élén dr. Luby Gyula államvasuti titkár áll, magasabb helyről is gyámoltásra találna.

— **Feurich zongorák Budapestén.** Feurich zongorák tudvalevőleg egyike a legjobb híru zongoráknak. E gyár (szállítója a szász királynak) most elhatározta, hogy zongoráit, melyek minden más gyártmányt messze tuiszarnyalnak, Magyarországon is fogja képviselnie s az egyedüli képviselőt át ruházza Sternberg Armin és Testvére osztrák és királyi udvari szállítókra, mely cég zongora-osztályában (Kossuth Lajos-utca 22. Zene-palota) állandó mintaraktárt tart.

— **Pompadour-paszta.** A kozmetika szereit között első hely illeti meg dr. Rix Pompadour-pasztát, amely már negyven éve örönd közkedveltségnek. Ezt a szert egészségügyi szempontból az orvosok is nagyban ajánlják, mert az arcbőrnek legkevésbé sincs ártalmára.

— **A mozgó fényképek feltalálója** Lumière új-ból bámulatos felfedezéssel gazdagította a tudományt; ugyanis évek hosszú folyamán folytatott kísérletezések után sikerült Lumière-nak a legegyszerűbb phototeknikai eljárással meglepő szépségű, még eddig el nem ért főkélyű természetes színű fényképeket előállítani. A színes fényképek előállításának a módja azon emlékrábrán van teljes alapossággal kifejeve, amelyet feltaláló a francia tudományos akadémia természettudományi osztálya elé terjesztett. Most már nincs messze azon idő, amikor lehetséges lesz természetes színű kinematografikus képeknek az előállítása. Tekintettel azon nagymérvű érdeklődésre, melylyel a nagy közönség a színes fényképezés terén elért eredményeket kíséri, a Magyar Képek-Társaság már vasárnap délelőtt 11

és délután 5 órákor óriási angol vetítő készülékével be fogja mutatni Lumière-nek ezen korszakot alkotó felvételeit, mely bemutatókat, ugyancsak a Második utazást a világ körül 45 perc alatt a Hódolts díszfelvonulás körkép látogatni külön belépő díj nélkül tekintethet meg.

— **Katonazene és olgánymuzsika a Hirmondóban.** A Telefon Hirmondó holnap (vasárnap) d. u. 5 órától 7-órás katonazenét, este 8 órától 11 óráig pedig felváltva katonazenét és cigánymuzsikát közvetít hallgatói szórakoztatására.

(x) **Ös-Budavárán** holnap, vasárnap 20 és 30 krajoáros nap van. Pénztárnyitás délután 3 órákor. A nyílt színpadokon nyolc előadást tartanak, még pedig délutáni 4 és 6 órákor variété előadásokat a szerződötetett előkelő külföldi művészek közreműködésével, esti 7 órákor egy bohózatot, esti 8 órákor egy ballet operettet, esti fél tíz órákor egy vizjátékot, esti 10 órákor egy nemzetközi variété előadást és este fél 11 órákor egy bohózatot. A délutáni előadások alkalmával a fenntartott ülőhelyek fél áron adatnak el. A hangversenyt a teljes honvédezenekar szolgáltatja.

— **Nagyothallás.** Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fülzúgásból dr. Nicholson mesterséges dobhartájának alkalmazása által kigyógyult, 20.000 márkát ajándékozott dr. Nicholson intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dobhartát, ingyen megkapják azt. Levelek Institut Nicholson Longcott, Gunnersbury, London, W. England címére küldendők.

(x) **Gyomorbajok.** A gyomor kisebb betegségeiből azért származik legtöbbszörre nagyobb baj, mert az orvoslásukat elhanyagolják. Pedig ajánlatos a kisebb baj orvoslása, erre legalkalmasabb a dr. Rosa-féle balzsam, amely *Fragner B.* gyógyszerzetében (Prága, 203. III.) készűl és minden gyógyszerzetben kapható.

A Dreyfus-ügy harcosai a Budapesti Naplónak.

Fáradtságos nagy munka után egy csomó harcos férfiember kissé föllélekzik. A nagy pör immár utolsó fölvonását járja, s azok, akik minden poklokot keresztül kiverkedtek az igazságot, leteszik a fegyvert, a diadalmasat. A Dreyfus-ügy revízióját tisztán és kizárólag a toll emberei csinálták meg. Egyszerű újságírók, akik életüket, vagyonukat, pályájukat tették arra a kockára, amely ime az ő javukra dőlt el. Ezek az emberek méltók az egész világ érdeklődésére és becsülésére.

A Budapesti Napló párisi levelezője, Boros Samu ur révén fölkerde ezeket az érdekes embereket, hogy lapnak olvasói számára irjanak egy-egy emléksort. Irjanak egy-egy akkordot az ő formidábilis harcuk végére, mondjanak valamit erről a világharcoló háborúsárról, amelyben ők elsőként küzdöttek. Szívesen tettek eleget a Budapesti Napló kérésének, s most itt közöljük az írásaikat.

J. Cornély

(a Figaro főmunkatársa, a nagy harc törzskarának egyik főembere a következőket írja:)

Egész pályám becsületének tartom azt a harcot, amelyet az igazság és az igazságszolgáltatás érdekében vívtam Dreyfus kapitány ügye alkalmából. Ez a harc eltépte azt az ál-kötélket, amely a különböző embereket egymáshoz fűzte, s egyik rendbe sorozta a világosságot, a másikba pedig a sötétséget fiait. Ime, ez az affaire-ről való véleményem összegezése.

J. Cornély.

Scheurer-Kestner

(senátor.)

Az Igazságszolgáltatás és az Igazság mindörökkön győzedelmeskedik az emberek rosszakarata fölött.

A. Scheurer-Kestner.

Francis de Préssensé

(a Temps első vezetőírója, az Emberi Jogokat Védő Liga elnöke, Zola jóbarátja.)

Végre valahára arra készülődik Franciaország, hogy igazságot szolgáltasson az 1894-iki év áldozatának. Hogy ez megtörténhessék, hihetetlen erőmennyiségre, odaadásra és bátorságra volt szükség. Oka ennek az volt, hogy azokon a gazembereken kívül, akik a bőrüket féltették, s ama hülyék mellett, akik hittak a katonai bírósá-

gások csalhatatlanságában, a közönség mélységesen tiszteletreméltó módon nem akarta hinni, hogy annyi az igazságtalanság, annyi a gaszág. Ebben a gigászi küzdelemben a védők kicsiny csoportja nem tudott volna győzni, ha a civilizált világ lelkiismerete, amely az európai sajtóban tükröződött vissza, nem lett volna értékes segítségére. Mi, akik nem hirdetjük a külföldiek gyűlöletét, mint ellenfeleink s akiknél ez a szó francia, nem jelenti az idegenek ellenségét, sohasem fogjuk elfelejteni európai bajtársaink határozó rokonszenvét. Vagy nem volt jó cselekedet a határon túlról együtt dolgozni velünk az igazság és emberség nagy munkáján?

Francis de Préssensé.

Yves Guyot

(volt közkutatási miniszter, a Siécle főszerkesztője, fantasztikus, az ő tulzoztan vérmes modorában írt sorokat küldött. Írója érdekességénél fogva közöljük ezt az izzó nyilatkozatot.)

Gyakran vádolták a zsidókat rituális gyilkossággal. Azokat az embereket, akik elítélték Dreyfust s meg akarták akadályozni a kiszabadulását, most szintén rituális gyilkosság vádja éri.

Yves Guyot.

Urbain Gohier

(az Aurore főmunkatársa, a párisi sajtó legtemperamentumosabb debattere.)

A Dreyfus-pör kimenetele, amelyet oly nagy figyelemmel várunk itt Franciaországban, kell, hogy érdekeljen minden liberális európai embert, ebben a reakciós viharban, amely most el akarja söpörni a régi világot. A Budapesti Napló már elejétől fogva megértette a mi küzdelmünk fontosságát. Megértette, hogy nemcsak egy ember javáról van szó; szó van az Igazság sorsáról, a Szabadságéről, és mindenről, ami előttünk a Forradalmi Eszme tartalmát képviseli, nem csak Franciaországban, hanem minden népnél, amelynek szokása Franciaország szíve és gondolkodása iránt érdeklődni. Az erőszak hatalmai mindenütt egyesültek, szövetkeztek. Kell, hogy a lelkiismeret és a haladás emberei is egyesüljenek minden határon keresztül. Mert akár győznek, akár eltiporják őket, a harc színelhelye egész Európa lesz.

Urbain Gohier.

Visszajön!

— Emléklül a Budapesti Naplónak. —

Elzúgott már a szent harc zivatarja, Szabaddá lett a győtrött pária. Széltuzta poklát, s már nem takarja. Megkínzott szívvel nem kell várnia.

Oh! kinjait meg nem válthatja semmi. De lelke tiszta, ártatlan fehér. S hogy végre otthon meg fog majd pihenni, Ez gyönyörű s minden kincsessel felér.

Merengve áll és feltekint az égre... Fut a hajó alkonyból át az éjbe. Minden vitorla mély tűzben ragyog.

Kegyes mosolylyal néz alá a mélybe A Jóság és az ártatlan fejére Koszorút fonnak sápadt csillagok.

Louis Ratisbonne.

Bernard Lazare

az ismert nevű politikus és nagyteknitélyű publicista.

Ime, itt vagyunk a végső küzdelemnél, s megállunk az uton, hogy visszanezzünk. Magányosan indultunk el egy napon, az igazság borus hajnalánál, s vártuk a bátor bajtársakat, akik eljöttek s nagy munkával végre elvitték a jog és igazság nagy győzelmének koszoruját. Most már minden áskálódás hiábavaló és az utolsó hazugságok csak előre segítik utjában az igazságot. Minden le van győzve: az elítéletek, a vad szenvedélyek s nem maradt más ennek az utnak az eltorlaszolására, mint néhány gazembernek a szálnalmas dadogása, néhány remegő gazembernek, aki már a nyakán érzi az igazságszolgálat-

tás kezét. A martir börtönajtója kitarult az új hajnalon. Legyen ez a jog hajnala mindenek számára.

Bernard Lazare.

E. Kovács Gyula temetése.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, augusztus 5.

Olyan gyásznap volt ma Erdély kincses városában, mintha fejedelmet temettek volna. Pedig csak egy színész, egy póttát helyeztek örök nyugalomra, — hanem ez a színész-poéta az ő büszkeségük volt. Nagy stílus volt a művészetében, nagy stílus volt a halála is. Ezért zúgott ma Kolozsvár valamennyi harangja.

E. Kovács Gyula temetéséről tudósítónk a következő táviratot küldte:

Kolozsvár, augusztus 5.

Kora reggeltől valóságos népvándorlás indult meg a színház udvarára, a színpad bejártánál felállított ravatalhoz, melyet tömérdek koszorú borított el. Reggel megérkeztek Nagyváradról a színtársulat férfitagjai, akik azonnal a ravatalhoz mentek és letették a színtársulat koszorúját. A rengeteg számú koszorú egy részét az épület falára kellett elhelyezni. Délelőtt számos küldetés kereste fel a ravatalt koszorúval. Jókai nevében is hoztak koszorút. Kolozsvár város nevében Nagy Mór helyettes polgármester, a Petőfi-társaság nevében Bartók, a budapesti Nemzeti Színház nevében Náday, Dezsi és Iváncsi, a Népszínház nevében Géczy, a Vágánsház nevében Megyeri, Földes és Várdai, a nagyvárad Szigligeti-társaság nevében Radó, az államasutak üzletvezetősége nevében Pollak, a kolozsvári március 15-iki bizottság nevében Dedky, az Országos Színész-Egyesület nevében Mészáros Kálmán tettek le koszorút. Az Erdélyi Irodalmi Társaság, Bölönyi intendáns és neje szintén tettek koszorút a ravatalra. Delután három órakor kezdődött a temetési szertartás. Ezekre menő közönség állotta körül a színházat, úgy hogy a rend fenntartására kordont kellett vonni. Kolozsvár képviselőtestülete, számos hivatala, az egyetem tanári kara Terner rektor vezetésével, valamennyi küldetés, az ifjúság, Esterházy Kálmán és báró Feilitzsch képviselők stb. álltak körül a ravatalt. A színház karának éneke után Szász Gerő, az erdélyi irodalmi társaság alelnöke és az elhunytak testi-lelki jó barátja mondott imát, meleg szavakkal dicsőítve az elhunytat. A színtársulat nevében Szentgyörgyi István, az elhunytak negyven esztendőn át pályatársa beszélt, „kidőlt a mi oszlopunk” — így kezdte és midőn e szavakkal végezte: „Diosó Bánkban, ime Tibore elbucszik tőled” és befogezte beszédét, az egész hallgatóság könnyezett. Iváncsi Jenő, a Nemzeti Színház nevében beszélt. „Legyen az utolsó szó — ugymond — mely az örökkévalóságba utánnad hangzik, a jövendő szent ígéréte: Te nem haltál meg, lángoló hazaszereteted a magyar színpad örök hagyománya lesz!”

A gyásznémet után a roppant menet megindult a temetőbe. A koporsót a színtársulat férfitagjai emelték a gyászkoosira. Két kocsi vitte a koszorúkat. Valamennyi felekezet harangjai szóltak.

A sírnál Bartók Lajos beszélt a Petőfi-Társaság nevében. „Még a tavasszal — ugymond — itt dörögött szózat a Petőfi-ünnepen: „Ott essem el én, a harc mezején!” és már őszre a költő ihletett jóslata beteljesedett rajta. Elesett a harc mezején, a magyar művész csatáját diadalal vivá meg. Petőfi hantjára bukott, az apoteózis, amit a halhatatlan költő felett hangoztatott, az ővé is lett. Hattyudalával a félisten b. társává jegyezte el magát örök időkre, Nagy szívből mondott, amit mondott. Nem a színész beszélt és Petőfi meghallotta őt, kezét nyújtá utána és felemelte magához. Méltónak találta. Ahol a títán a letiport szabadságért viaskodott: ő félszázad multán égő áldozatot mutatott be emlékének. Mindig a művészet szentélyében élt, ott is halt meg, azt védve, mint egykor az igaz isten főpapja. Harci viharban, villámcsapás sújtotta le Petőfit: az ünnep derült égből egy fényes napsugár bannaszította el Kovács Gyulát. Egy napsugár, igen, de ez a sugár saját szívéből fakadt, az égből rabolt promeuszsi szikra volt az. Az eszményiség, magyar művészet, hazaszeretet, olthatatlan lelkesedés: ez ölte meg. Oly fényben, derűben, miként élete folyt, hős dramai szerepét remekül oldva meg, a tragédia magasos nimbuszával halt meg. Tapsok radala közt végezte, zászlók borultak ra, a világ legszebb színpadán. Osszeomlása az idealizmus győzelme. Isten uja: az inteti s magához szólította őt egy fényes birtokai alatt: most halj meg fiám, mert most hatalod megtette egész pályád dicsőséget. Dicsősten éiet után nem nyerhetni új dicsó halált. Ha a föld most jutalom lesz egész életed szenvedésért. A nagyok szíve gyermeket és gyengéd, bizó és önfeláldozó, csupa érzés kiforrása; szétaradó lángból állanak, mint a napok; ha kihúntak, megszűntek lenni, de a végső pillanatig izzón hevülve gyújtott, tavaszi és nyarat teremtvé, s úgy envészett el fényt paza-

rolva. Nem mint egy szűkebb fősvénynek kiürült, hideg és sötét erszénye volt az ő szíve. Kik e hazában idegenül néztek a magyarra, mutassatok ti föl hasonló alakokat, ha életre számítottok és szamitani akartok a nemzetek családjában! De míg ily koporsókra hullhat újra meg újra könnye, míg történelme ily harcosokat emelhet egyszerű sirjaikba: addig azt hiszitek, ily nemzeteit el lehet temetni? Oh nem! A magyar költészet, művészet, hősiesség monadoké ismét új névvel gazdagodott. Az ő neve új legenda, félszázad multán tovább fűzi Petőfit. Nem lehet elszakítani nevét, emléket, koszorúját az övétől. Hamva itt pihen városában, hol élt; szelleme ott jár Segesvár mezején, hol elesett. Bajtárs! bajtársaid, a magyar írók, a magyar művészek és közönséged, az egész ország, eljöttünk most ide hozzád, s eljárnak majd oda hozzád! Dicsőitünk, követünk, irigylhetünk, de ne sirassunk. Isten veled!”

Ezután még Follinus Aurél szólt a kolozsvári Nemzeti Színház és Márki Sándor az erdélyi irodalmi társaság nevében és a gyászszertartás véget ért.

A gyászoló özvegyhez még egyre érkeznek a részvénytáviratok. Többek között ma a Magyar Színház és a Fővárosi Nyári Színház is meleg hangú részvételtáviratban adott kifejezést fájdalomának.

Teleszky István.

1836 — 1890.

Budapest, augusztus 5.

A magyar jogászvilágnak olyan vesztesége van, ami egyszersmind mindnyájunk gyásza. Meghalt egy végtelenül derék, komoly tudású, rokonszenves férfi, Teleszky István, az igazságügyi minisztériumnak sok esztendőn kereszttül volt államtitkárja, aki az utóbbi időben már elvonult a nyilvánosság teréről s csendes bürömunkában szerzett becsületet a talentumának. Halála hirtelen jött, de nem váratlanul. Akik közelről ismerték, sokszor látták, azok előtt nem volt titok az, hogy beteg emberrel van dolguk. Sáppadt, szenvedő arcu ember volt, olyan komor, bágyadt pillantással, mintha már régen várná azt, ami most elkövetkezett rá, a véget.

A magyar jogászság egyik legalaposabban képzett, legtalentumosabb tagja volt. Magas színvonalon, széles látókörben mozgott a tudása, humánus, jóságos volt a gondolkozása s erős dialektikai képesség járult mindehhez. És szerénység... Ez a ritka virág... Lehetett volna már néhányszor miniszter s azok közé tartozott, akiket az ellenzék is szívesen látott volna a bársonyszékben, ő azonban sohase fogadta el a följánított nagy méltóságot. És beteg is volt már régen... Talán ez is hozzájárult ahhoz, hogy megmaradt szürke embernek, holott parádés ember is válhatott volna belőle.

Szatmáron született 1836. április 4-én, hol atyja gyakorlóorvos volt. A jogi tanfolyamot a pesti egyetemen végezte, 1859-ben a jogdoktori szigorlatokat, 1860-ban a gyakorlati közjegyzői vizsgálatot, 1861-ben az ügyvédi vizsgálatot tette le s ez utóbbi év végén Nagyváradon telepedett le ügyvédi gyakorlóra. Biharvármegye tiszteletbeli alügyészévé neveztetvén ki s majd Biharvármegye s Nagyvárad városa törvényhatóságainak bizottmányi tagjává választván, ott kezdte meg szerepét a közügyek terén. Csakhamar mindkét törvényhatóság tiszteletbeli főügyészévé, a megalakult nagyvárad ügyvédi egyesületnek pedig egyik szakosztályi elnökévé s az államvizsgálati bizottság tagjává lett.

Kitünő szónoki tehetsége mellett irodalmilag is kezdett működni, sokat s alaposan írt a szaklapokba s előkelő részt vett a jogászyűlések munkálataiban. 1878-ban adta ki *Észrevételek dr. Hoffmann Pál Általános magánjogi törvénykönyv-tervezetere* című birálati munkáját (Nagyvárad). 1874-ben mint balközépi párti Nagyvárad városa megválasztotta országgyűlési képviselővé s az igazságügyminiszter a magánjogi törvénykönyv örökösödési részének elkészítésével bízta meg. 1876-ban jelent meg e fontos munkálkodása eredményeül *Örökösödési jogunk törvényhozási szabályozásához* című nagyobb szakműve, melyet a Magyar Tudományos Akadémia is dicsőre méltatott.

Az 1875-iki s 1878-iki képviselőválasztásoknál ugyancsak nagyvárad, 1887-ig pedig ugocsavármegyei nagyszőlősi kerületi képviselővé választván, tevékeny s előkelő szerepet vitt az igazságügyi bizottság tárgyalásaiban s több fontos törvényjavaslat előadója volt. Ezek során legfontosabb a magyar magánjogi törvénykönyv tervezete s ebben a tervezet 5. rész 1. és 2. címe: az örököségi jog általános szabályai s a törvényes örökösödés (69 §-ból áll), mely a Jogtudományi Közönyben s ebből átvéve külön lenyomatban 1881-ben jelent meg 71 oldalra terjedő tudományos megokolással. Most már lakását Budapestre tette át, keresett ügyvédi irodát nyitott s a jogászyűlésnek társal-

saiban folyvást egyik vezértag és egyesület vagy lasztmányi tagja volt. 1888-ban többszöri felhívás után elvállalta az igazságügyminisztériumban az államtitkári állást s az örököségi jogról szóló törvényjavaslatot, saját művét, már mint ilyen képviselte. Bizottsági tagja lett Budapest főváros törvényhatóságának is.

Az 1897-iki legújabb országgyűlési képviselőválasztásoknál már nem akart fellépni; élte utolsó idejében a kisbirtokosok földhitelintézetének elnöke volt.

Jól érezte magát.

— Jelenet. —

„Az öngyilkosjelölt, mintán gyomrából az arsenikumot kimosták, ma délelőtt már oly jól érezte magát, hogy pisztolyából három golyót lőhetett a mellébe.”

(Egy vidéki lapból.)

Szerkesztő: Van valami szenzáció?

Riporter: Fiumei cápa.

Szerkesztő: Elég.

Riporter: A helyzet Kínában.

Szerkesztő: Hagyja. Más nincs?

Riporter: Egy öngyilkos. Nagyon jól érezte magát. Először gyufát ivott. Erre oly érzés vett rajta erőt, hogy a *Lingerlonger too* dallamát füttyölve felakasztotta magát.

Szerkesztő: És aztán?

Riporter: Erre még jobbedvű lett. Megivott egy krigli sört és fölmetszette a hasát. De akkor már oly jókedvű volt, hogy folyton nevetett. Így kaocgva hörgintett fel három deci ciankálit.

Szerkesztő: Nos és?

Riporter: Nem is képzeli, ezek után mily jól érezte magát. Folyton azt kiabálta, hogy ő az egyetlen boldog ember és mégis van egy. Persze erre négy golyót röpített az agyába.

Szerkesztő: Szegény...

Riporter: Mit szegény? Boldog volt! Nem tudta, mit csináljon boldogságában. Gyönyörében a Dunába ugrott. Kifogták, de már alig bírta ki a jólelet. Táncolni, dalolni se szegylt s leugrott a negyedik emeletről az utcára.

Szerkesztő: Kár érte.

Riporter: No de akkor már oly jól érezte magát, hogy a néppártot kormányképesnek nyilvánította. Elszítt egy Henri Clayt, s akkor jóérzése oly fokra bágott, hogy csupa boldogságból megpukkadt. Így lett vége.

Szerkesztő: Képelem, most milyen boldog! Üljön le és írja meg.

—o—

FŐVÁROS.

(*) **Költőszköddő adófelügyelőség.** A VII. kerületi adófelügyelőség e hó 7-én költözik át új helyiségébe, Kertész-utca 45. sz. alatt lévő ház III. emeletére. Miután az utca új számozást kap, a ház is más számot nyer s így az adófelügyelőség házátszáma ezután 33 lesz.

(*) **Adókvetés.** A fővárosi VI/a. kerületi adókvetés-bizottság augusztus 7-én a következő számokat tárgyalja: 4112—4186/4. helyrajzi számig bezárólag.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Az Uránia-színház.** Az Uránia magyar tudományos színház-egyesület orvosi szakosztálya megalakult s tagjai a következők: Elnök Pertik Ottó, előadó: Nékam Lajos, tagok: Árkóczy József, Bókay Árpád, Bókay János, Csapodi István, Dollinger Gyula, Donáth Gyula, Erős Gyula, Grosz Emil, Csatáry Lajos, Haberern Pál, Havas Adolf, Herczel Manó, Hirschler Ágost, Hőgyes Endre, Janny Gyula, Koráuyi Sándor, Klug Nándor, Laufenaer Károly, Lichtenberg Kornél, Ónodi Adolf, Purjesz Ignác, Sárbo Artur, Szili Adolf, Schulek Vilmos, Schwartzer Ottó, Schwarz Arthur, dr. Thanhoffer Lajos és Tóth Lajos.

** **Strindberg új drámája.** A kiváló svéd író *Folkungasan* címmel drámát írt, amely az ősszel kerül színre Kopenhágában. Az új dráma, amelynek tárgya egy történeti monda, végzettragédia, amelyben a személyek, mint akarat nélkül való eszközök szerepelnek, amelyeket egy titkos hatalom igazgat. A darab magva a következő mondas, amelyet a darab főszemélye, a király intez a fiához: Látod, ilyen az élet. Ha az ember húsz éves, azt hiszi, hogy a világ talányát megfejtette. Ha harminc éves lesz, gondolkozni kezd ezen a talányon. Negyven éves korában pedig megfejtethetetlennek mondja. A magasabb hatalmak csak játszanak a halandókkal, hogy megmutassák, hogy ezek csak zvermok. A darabnak nagy sikert ísólnak.

SPORT.

**** Vendégszereplés.** Szirmai Imre, a Népszínház kiváló művésze, a jövő héten vendégszerepel *Sófok*on. Dobó szintársulatánál. A vendég 8-dikán Jafet tizenkét feleségében lép föl, a következő napokon a Liliben és a Próbaházasságban. A primadonna szerepeket Gerely Giza és Mátyási Aranka játsszák.

**** Hangverseny.** Rákos-Szent-Mihályon ma a templom alapja javára érdekes hangversenyt rendeztek. Márkus Aranka nagy hatással énekelt Mascagni egy románcát és Leoncavallo Bohéme-kerin-gójét. Kovalek Paula a Zsidónó nagy áriáját, Zatoecsil Gizella pedig Lászkó Albert két dalát énekelte nagy sikerrel. Mind a három operanékesnőt zajosan meg-tapsolta a nagy és díszes közönség. A hangversenyen részt vett Kratochvíll József eszműri plébános is, aki művészi készséggel játszott harmóniumon Verdi Vesperi Siciliani operájából egyveleget. A ki-tűnő rendezés Zsolnay Károly ügyességét dicséri. A hangverseny után táncmulatság volt, amelyen az első négyest száz pár táncolta.

**** A Városligeti Színkörben** a Dreyfus az Ördögziget lakója állandóan nagy közönséget vonz. Holnap, vasárnap délután fél 4-kor a Boccaccio kerül színe Pajor Emilia és Sziklai Kornél vendégfellép-tével. Felbő Rózi hosszú betegség után szintén holnap lép föl Fiametta szerepében. Este fél 8 órakor rendez helyarák mellett megismétlik Dreyfust.

**** Vendégszereplés a Budai Színkörben.** Róza Gizella, a Népszínház jeles tehetséges fiatal színész-nője a jövő héten szombán lép fel először a Krisztinavárosi színkörben a Nebántsvirág Denise szerepében. Az előadás érdekességét növelni fogja, hogy ez alkalommal Makó igazgató játsza Chateau Gibus órnagy szerepét.

Utazás Magyarország körül.

— A budai színkör ujdonsága. —

Budapest, augusztus 5.

Merész lépésre határozta el magát ifjú Bokor József. A népszínműírók — gondolhatta — ha sikert aratnak darabjukkal, sikerük nagy részét ugysis az etnográfia javára irhatják. Azt is mondják, hogy a népszínmű lejárta magát, né tancólatassunk tehát parasztagunyába bújított babókat, hanem markoljunk bele az igazi népeletbe. Amit tervezett, jól elvégezte.

Bokor a népszokások legszebbjeit csoportosította darabjában, amelyet ő maga sem akar drámának nevezni. Az Utazás Magyarország körül — a szin-lap szerint — látványos néprajz énekekkel és tánc-cal hat képben. Ez az új műfaj, a szinpadí néprajz — a Fővárosi Nyári Színház közönsége bebizonyította — inkább megállja helyét, mint igen sok újabb keletű népszínmű.

Bokor darabjában a mese csupán arra szolgál, hogy legyen valami kapcsolat, amely összekösse az egyes képeket. A képek pedig egytől-egyig a szerző bőséges invencióját, nagy szinpad-ismeretét és rutin-ját dicsérik. A nézőnek élvezet végig nézni a színes, hangulatos, eleven jeleneteket és e mellett — kérem, ne tessék megjiegni — tanulságos is. A népies keret komoly ebben a darabban, az etnográfia nem csupán a díszlettár meglévő anyagából táplálko-zik. Makó igazgató pazarul állította ki Bokor darabját, amely megérdemelt minden költséget és fáradságot. Becsületes, komoly munka és mindvégig izlésesen mulattató.

A mese roppant egyszerű. Felhő Gyula meg-szűkíteti Hadadi Flóris gazdag tőkepénzes leányát. A szerelmek — a kis bohók — magukkal viszik a szobalányukat. Hadadi Sehelm detektívvel utazik a szűkevények után, ennek az utazásnak köszön-hetjük az ügyesen megalkotott képeket. Persze, a hatodik kép házassággal végződik, még hozzá hárommal.

A tőmérdek szereplő között kiválóan szépen játszott Sziklai Szeréna, akit egy kis baleset is ért. A meghosszabbított szinpadra ugyanis szekéren ro-bog be, amikor lelépett a szekérről, megsértette a lábát, hanem azért vígan táncolt, mint a hogy — szinpadról van szó — menyasszonyhoz illik, Szende Anna bájosan énekel egy palóc dalt és tempera-mentummal játszott. Tárnoky Gizella értékessé tette kis szerepét, nemkülönben Jeskó Ariadne, Krémer, Faragó, Pataki, Sándor, Hevesi, Papp és Juhasz egyenesen játszottak. A szerzőt minden kép után több-ször a lámpák elé hívták. A tapsból a szereplőkön kívül kijutott az igazgatónak is.

(H-u.)

***. Atléták Balaton-Földváron.** A Magyar Atlétikai Klub nagyszabású sportünnepet rendez augusztus 13., 14. és 15-dikén Balaton-Földváron, amelyre a tagok nagy része le fog rándulni. Az igen érdekes programban lesz többek közt kerékpár-verseny Budapest és Balaton-Földváron közt, uszó-verseny 500 méterre férfiak, 100 méterre hölgyek számára és 200 méteres ifjúsági verseny. Ezután lawn-tennis versenyek lesznek uraknak és hölgyek-nek. Az atlétikai versenyek 13-ikán délután dőlnek el, és pedig lesz sikfutás, hármas ugrás stb. 15-ikén vívóakadémia zárja be a sportünnepet. A nevezések augusztus 11-ikéig küldhetők be a M. A. K. titkári hivatalához (Szentkirályi-utca 22). Tét nincs.

***. A 16-os huszárok futtatása.** A gróf Üsküll-Gyllenband nevével viselő 16-ik huszárezred e hó 14-én délután fél három órakor a Rákosfalva mellett lévő gyakorlóterén futtatásokat rendez. A verseny egyes számai a következők:

I. 2800 méteres gátverseny tiszték és kadettek saját lovai számára.

II. Közhuszárok 5000 méteres vadászversenye.

III. Tiszték és kadettek szolgálati lovainak 4000 méteres nagy akadályversenye.

IV. Tiszték, kadettek szolgálati lovainak 3200 méteres kis akadályversenye.

V. Altisztek 3200 méteres akadályversenye.

VI. Félretek akadályversenye, 4000 méter; tiszték és kadettek lovai számára.

VII. Egyévi önkéntesek 5000 méteres vadászver-senye.

VIII. 4800 méteres nagy akadályverseny. A versenyeken csak meghívóval lehet meg-jelenni. Közlekedés: Oda: a cinkotai h. é. vasuton, Budapest indul 12 ó. 30 p., 1 ó. 30 p. Vissza: Rákosfalva, indul 5 ó. 48 p. A máv. gödöllői vonalán: Oda: nyugati pályaudvar, indul 12 ó. 35 p., 1 ó. 30 p. Vissza: Kőbánya felső pályaudvar indul 5 ó. 45 p.

***. A tátralomniói versenyek** a legújabb ne-vezések után is rendkívül érdekeseknek ígérkeznek. Ma az 5000 koronás szépségi-díj nevezésel zárultak és pedig tíz ló nevezésével. Ezek: *Highest time, Ve-loce, Gohér, Kisasszony, Komámasszony, Dalfy, Dráva, Stewarton, Consort, Sir Blaso.* A főeredklődés termézetesen a nagy versenyek: a kárpát-díj, tátrai és lomnici handikap és a szépségi-díj felé irányul, melyek mindegyikének van már nagy favoritja. A kárpát-díjra *Royal Flusch*, a tátrai handikapra *Gohér*, a lomnici handikapra *Miss Jeannie*, a szépségi-díjra *Komámasszony* a favorit. Hogy milyen érdeke-ssek lesznek ez idén a tátrai versenyek, az is mu-tatja, hogy nem kevesebb, mint három bookmaker megy fel Lomnióra, Bécsből Lackenbacher, és Hor-ner, Budapestről Ehlers. A lovak nagy része már utban van Tátra-Lomnic felé.

**** Letört.** *Tímár, Lederer Sándor* lovak lova, melyet a legutolsó napokban ismét erősen fogadtak a Kárpát-díjra, tegnap a reggeli munka közben tört.

***. Longy, a baden-badeni Zukunftsverseny** favoritját, *John Waits* fogja e versenyben lovagolni, a magyar *Attilát* pedig a keszthelyi istálló-jockey: *Park.*

***. Nyári löversenyek Budapesten.** Az idei nyári löversenyek tíz napot vesznek igénybe. Az első verseny augusztus 15-én lesz. Versenyek lesz-nek még 17., 19., 20., 22., 24., 26., 27., 29. és 31-én. A versenyek mindenkor délután három órakor kez-dődnek.

***. Indulók a tátrai handikapban.** A 16.000 koronás tátrai handikapban, mely szerdán dől el Tátra-Lomnicon, a következő lovak fognak indulni:

<i>Stewarton</i>	60 k.	lovasa	<i>Sharpe</i>
<i>Kisasszony</i>	55 "	"	<i>Barker</i>
<i>Sir Blaso</i>	54 "	"	<i>Poole</i>
<i>Duca</i>	53 "	"	<i>Hesp</i>
<i>Sandwich</i>	53 "	"	<i>Adams</i>
<i>Highest time</i>	52 1/2 "	"	<i>Kapusek</i>
<i>Dalfy</i>	52 "	"	<i>Gilchrist</i>
<i>Gohér</i>	49 "	"	<i>Wilton</i>
<i>Ujfalú</i>	47 "	"	<i>Cleminson</i>
<i>Ilusion</i>	40 1/2 "	"	<i>Finan</i>

A verseny legkomolyabb jelöltjei: *Gohér, Sand-wich* és *Dalfy.*

***. Köttingbrunni löversenyek.** Sokkal többet hozott a mai versenynap, mint amennyit ígért az a sok eladóverseny és handikap, mely a programon szerepelt. Csaknem minden versenyben sok ló futott, s hogy a nap változatos legyen, volt egy pár na-gyobb meglepetés is, örömeire a már-már letört outsider-barátoknak. Így nagy meglepetés volt *Zsuzsi,*

Krausz Lajos egykori lovának győzelme az eladó-versenyben; győrelmére 16-szoros pénzt felzett a totali-zátor. *Gecko, Slava, Berenice* és *Ida* szintén nem tartoztak a favoritok sorába, melyek közül ma csupán *Trilby* és *Vitzli Putzli* tudták megnyerni versenyüket. Roppant érdekes és viszontagságos lefolyású volt az 5000 ko-ronás akadályverseny. Csak az egyetlen *Slava* tudott keresztül jutni ép bórrel a pályán, *Stunner* elbukott, *Ex offo* és *Millefeurs* kitört, *Futár* pedig pályát té-vesztett. Lovasa azonban még idejekorán észrevette a bajt, megfordította a lovat és a második díjért messze a nyerő után bevitte a célhoz. A mai nap eredményeit különben a következők:

I. **Háromévesek gátversenye.** Díj 1800 korona. Távolság 2400 méter. Miklósfalvi ménes *Trilbyje* (*Wheeler*) első, Hold Engelbert Fiddlestickje másod-ik, herceg Auersperg F. Pasirtája harmadik, azután Maholnap és Malmaison. — Itélet: két hoszszal könnyen első, nyolc hoszszal harmadik. Totalizátor: 5 : 12. Helyfoglalások: I. 25 : 42, II. 25 : 42.

II. **Kétévesek handikapje.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Capt. Gaston *Idája* (*Bulford*) első, Dreher Antal *Reducerje* második, Szászbereki ménes *Façonja* harmadik, azután *Artalan* II. — Itélet: két hoszszal könnyen első, két hoszszal harmadik. Totalizátor: 5 : 19. Helyfoglalások: I. 25 : 38, II. 25 : 42.

III. **Handikap.** Díj 2000 korona. Távolság 2000 méter. Baltazzi Arisztid *Bereniceje* (*Wilton*) első, Okolicsányi E. *Drávája* második, The Winnings és Wagner harmadik, azután *Makó, Simbach, Remete, Casque, Tick-Tack, Parta* III. Itélet: Biztosan I és fél hoszszal első, 6 hoszszal holversenyben harmad-ik. Totalizátor: 5 : 30. Helyfoglalások: I. 25 : 36, II. 25 : 30, III. 25 : 37 (*Wagnerre*) III. 25 : 30 (*The Winningsre*).

IV. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Szászbereki ménes *Geokoje* (*Hesp*) első, Baltazzi Arisztid *Goldenlockja* második, báró Harkányi A. *Altesseje* harmadik, azután *Sweatheart, Bandit, Dubarry, Martignan, Imiclu.* Itélet: Kűzdelem után nyakhoszszal első, 1 és fél hoszszal harmadik. Totalizátor: 5 : 45. Helyfoglalások: I. 25 : 58, II. 25 : 50, III. 25 : 38.

V. **Eladóverseny.** Díj: 2000 korona. Távolság: 1400 méter. Flesch A. százados három éves sk. *Zsuzsija* (*Wilton*) első; gróf Esterházy Möríc *Fraicia* Mulatója második; Silberer Viktor p. p. c.-je harmadik, azután *Valaki, Juskólka, Donzella, The-orophil, De lujo.* Itélet: Kűzdelem után félhoszszal első, két hoszszal harmadik. Totalizátor: 5 : 81. Helyfoglalások: I. 25 : 66, II. 25 : 51, III. 25 : 444.

VI. **Acadályverseny.** Díj: 5000 korona. Távolság: 4800 méter. Gróf Kinszky Zdenkó öt éves stpk. *Slavaja* (*Sinn*) első; Orsich Pal *Futárja* másod-ik; Stauer elbukott, Exoffo és Millefeurs refü-záltak a gátat. A másodiknak beérkezett *Futár* pályát tévesztett, de még idejekorán megfordították és második lett. Totalizátor: 5 : 25. Helyfoglalá-sok: I. 25 : 49, II. 25 : 40.

VII. **Kétéves nyeretlenek versenye.** Díj: 2000 korona. Távolság: 1000 méter. Capt. George pm. *Vitzli Putzlija* (*Smith*) első; báró Springer G. *Balo-chardja* második; báró Harkányi A. St. *Maurja* har-madik, azután *Madame.* Itélet: Egy hoszszal biztosan első. Totalizátor: 5 : 10. Helyfoglalások: I. 25 : 28, II. 25 : 29.

Holnap dől el a meeting egyik legnagyobb szenzációja: a 20,000 koronás kottlingbrunni díj. Ha *Per Butters, Cid, Dalfy, Komámasszony,* melyek valamennyien be voltak jelenteve a versenyre, nem dől-nek ki a versenyzők sorából, akkor az év egyik legszebb versenye lett volna a holnapi; így azonban *Angely* ugyszólván komoly versenytárs nélkül áll s ha baj nem éri, ugy nyeri a versenyt, ahogyan akarja. Értesülésünk szerint a következő lovak vesz-nek részt a versenyben:

<i>Angely</i>	lovasa	<i>Hyams.</i>
<i>Beauharnais</i>	"	<i>Rumbold.</i>
<i>Vert-Vert</i>	"	<i>Kapusek.</i>
<i>Duna</i>	"	<i>Barker.</i>
<i>Ravachol</i>	"	<i>Marsh.</i>
<i>Hängdian</i>	"	<i>S.-Bulford.</i>

Ebben a silány társaságban szaladgálni kell az olyan lónak a többiek előtt, melyet *Bonvivant* alig tudott megnyerni a harmadik helyért a hamburgi Derbyben. *Angely* nagy favorit és ezért a bookma-kerek már csak 2 reával fogadnak ellene tőteket. A kottlingbrunni díjon kívül érdektelen futások zárják az utolsó kottlingbrunni napot, melynek tippjeit az alábbiakban adjuk:

- I. *Sylvester—Longchamps*
- II. *Szászbereki-istálló—Ida*
- III. *Angely—Beauharnais*
- IV. *Mini—Dam-ette*
- V. *Walkover—Wundermadl*
- VI. *Bambula—Gigerikönigin*
- VII. *Gezantk—Vitzli Putzli*

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI“-nál
JUSTITZ LEOPOLD

speciál lista lóden-öltönyökben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
Mintákat és képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

LODEN	Iskola-öltöny	3.50
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havetek	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—

LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Szörme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20.—
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szörme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gazdászati bunda	16.—

*. A beszélő újság a kottlingbrunni verse-nyekről. A Telefon-Hírmondó holnap (vasárnap) a kottlingbrunni lóversenyek utolsó napjának lefolyásáról már délután 5 órától 1/8-ig és este 7 órától 1/8-ig részletes tudósítást olvastat fel. A kettőt tehát az eredmények érdekelnék, a Hírmondó révén szerezhet azokról leggyorsabban tudomást.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A számtanácsos büne. Gubics György nyugalmazott pénzügyminiszteri számtanácsos ügyében a törvényszék ma Puskariu vizsgálóbíró bízta meg a vizsgálat vezetésével. Ugyancsak a mai napon fogantatott dr. Marinovich Imre királyi kincstári ügyész a magyar királyi kincstár képviselőtében ennek javára a VIII—X. kerületi járásbírósg által elrendelt biztosítási végrehajtást Gubics lakásán Kinizsi-utca 29. szám alatt. A végrehajtás alkalmával lefoglalt ezüstnemek, butorok és egyéb ingóságok összesen 2000 forint becserltéket képviselnek. Ennyi az összes fedezet eddig a Gubics által okozott, körülbelül 140.000 forintnyi hiányra. Marinovich királyi kincstári ügyész a végrehajtás ezen eredményéről még a délelőtti folyamán személyesen tett jelentést a budapesti királyi ügyészség vezetőjének, dr. Halász királyi ügyésznek.

§§ Az akasztófa alól. A mult esztendőben Komlóssy Rózát, egy szépségéről messzeföldön híres leányt, éppen akkor fogták el a csendőrök, mikor menyasszonyi ruhában, vőlegényével az oltár elé akart lépni. Az előtte való évben Eszéken szolgált egy öreg asszonyságnál, akit Komlóssy Róza meggyilkolt és miután holttestét az udvaron elásta, kirabolta és így szerzett magának hozományt.

A szép menyasszonyt az oltártól egyenesen a börtönbe vitték és törvényt ültek felette. Az ítélet így szólt: kétél általi halál. Az ítélet valamennyi fórum helyben hagyta és Komlóssy Róza nyakán már-már szorult a kötél, mikor védője tudatta vele, hogy a király megkegyelmezett neki. Ennek következtében a törvényszék büntetését husz évi súlyos börtönrre változtatta, melyet a zágrábi női fegyintézetben fog kitölteni. Mikor Komlóssy Rózával közölték a megkegyelmezést, egykedvűen így szólt:

— Bizony jobb lett volna az akasztófa, mint az a husz esztendő szenvedés.

Boldizsár hosszuja.

— Tragikomédia. —

Szinleg Boldizsár és neje közt az első felvonásban a következő párbeszéd folytathatók le.

Ó nagysága: Boldizsár fogd be a szádát; Boldizsár gombolyítsd fel ezt a pamukot! Ugy! Most pedig megengedem, Boldizsár, hogy rágyujtsál. A papucsomat pedig nem kell ma lebuznod, mert szükségem van férfui bölcseségre. Először is hallgass! Aztán pedig ne beszélj és adj tanácsot! A lányunkat el akarja venni egy ur. Oda fogjuk adni neki, de az az ur meg a leányunk itt fognak lakni, mert vigyázni akarok a fura. Te jó öreg vagy Boldizsár, minta-férj! Remélem nincs különvéleményed? Ugy-e nincs? Tudom, hogy beleegyezel.

A felvonás végén megjelenik az ifju pár. Boldizsár ur megálja őket. Ó nagysága pedig rá parancsol, hogy huzza le a kortinát.

A második felvonásban a menyecske és ó nagysága közt folytathatók a párbeszéd.

Ó nagysága: Sirj! Zokogj! Öltöszörnyű! Megcsaltak! Tudtam előre, hogy meg fognak csalni. Hiába volt minden éberségem. Ime olvasd e levelet: Női irás. „Ma este hétkor lakásomon várlak. Csókol Janka”. — Látod? Ez a te férjed! Szegény, szegény gyermekem.

Íde melodramát lehetne komponálni. A melodráma után ó nagysága bosszút esküdhetnék s így szólhatna:

— Erre a randevura mi megyünk el. Te meg én! Megtaláljuk őket, szerelmes ölekezésben, édes csókok közt s akkor te szegény gyermekem megmutatod, hogy nem tagadtad meg származásodat.

A harmadik felvonásban ne legyen párbeszéd. Csupa cselekmény. A szin Janka kisasszony előszobája, ahol ó nagysága félrelökné a szobalányt s berontana Janka kisasszony szobájába, ahol most a vő szerelmes csókokban tobzódik. Egy percig senki sincs a szinpadon, de a következő pillanatban ó nagysága ajveszékelve rontana ki s megsemmisülve hullana az előszoba porába.

Itt nem szabad azt válni, hogy a vő ront ki a megsebzett anyós megvizsgálására, mert a dolog nem felelne meg az igazságnak. Itt ellenkezőleg, a minta-férj Szinleg Boldizsár ur rontson elő a kisasszony szobájából, s az elájult ó nagyságának legelőször is a papucsát huzza le.

Nagyon határos volna, ha a darab végén, a fiatal asszony így szólna a mamájának:

— Szegény, szegény mamám! Az egész darabban te párbeszélteél. Most már hadd szóljak én is egy szót. Anyám, add be papa ellen a válókeresetet!

Még egy szót! Ez nem romantikus dráma! Megtörtént!

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

EGYÉVES ÖNKÉNTESÉK

legjobban és legolcsóbban

szerezhetik be főszereléseiket az előnyösen ismert

BLUM ÉS TÁRSA

ó cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállító és szerb királyi udvari szállító cégénél.

Budapest, IV. ker. Sütő-utca 2. szám.

Szervita-ter sarkán.

Sorozókötelesek ingyen és bérmentve kapnak oly árjegyzéket, mely az egyéves önkéntesi élynyerésre vonatkozó magyar és német szövegű **védőtörvényeket, utasításokat és folyamodványmintákat** tartalmazza. Mindennemű felvilágosítást legnagyobb készséggel adatik.

Szép írással és kellő előképzettséggel bíró **gyakornok**

belföldi biztosító részvénytársaságnál alkalmazást nyer. — Magyar és német nyelven írt folyamodványokat „Biztosító-társaság” jelge alatt továbbit a kiadóhivatal.

HEINO-ELYSE A LEGJOBB SIEG ELYSE PEZSGÓ

Oleó lakások Budán

II. Fő-utca 51. szám. négyemeletes bérházban azonnal vagy novemberre. — Gyönyörű kilátás a Dunára. — Modern komfort és beosztás, személy- és teherlift, villany- és gázvilágítás, villamos- és propeller-közelkedés. Férbead **DR. METZLER GUSZTÁV** ügyvéd d. u. 3—6 között IV., Zöldfa-utca 12. szám a. irodában és déli 12—1 közt az épületben. (Telefon-szám 60—47.)

Szt. Lukácsfürdő téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Nagy kenes lazapfűrdő, melynek 520 m² méter nagyságu nyitott medencéiben a forrásvíz naponta négy-szer megújul. Mindennemű gyógy- és üdítő fürdők. Kitérő szállodák. Vendéglő saját tüzemben. Oleó árak. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

Budapest, augusztus 6.
Brandenburg Sándor és neje.

Wien Hôtel Belvedere

nächst Sud Staats-Aspangbahn Arsenal, Gürtel 27
„Stadtbahn“-Station: Arsenal.

TÁVIRATOK.

Az új belga minisztérium.

Brüsszel, augusztus 5. Az új kabinet már megalakult. Az új kormány kedden terjeszti be a választási reformjavaslatát, melynek letárgyalása után a képviselőházat azonnal feloszlatták. Az új választások októberben lesznek.

Brüsszel, augusztus 5. A hivatalos lap holnapi száma közölni fogja az új minisztérium névsorát. A vasutügyi minisztériumot ideiglenesen egyesítették az ipari és közmunkaügyi minisztériummal.

Elnökség és pénzügy: Smet de Nayer.
Belügyminisztérium: Detroer.
Igazságügyminisztérium: Van den Heuvel.
Hadügy: Consebant-Alkenhede.
Külgügy: De Favereau.
Földmívelésügyi: Báró Vandenbruggen.
Ipar-, közmunka- és vasutügyi: Liebart.

A salzburgi tüntetés.

Salzburg, augusztus 5. A mult éjjeli utcai botrányok csak éjfélután két órákor értek véget. Izgalmas éjszaka volt ez, amilyet Salzburg még nem ért meg. A rendőrségi épület kórházhoz hasonlított s az orvosoknak sok dolgot volt a sebesültek beköltözésével. A Kurfürsten-Strasseban szidták és kövel hátrálták a rendőröket. sőt egy rend-

őrré revolverrel löttek, de a golyó szerencsére nem talált. A revolveres embert letartóztatták; egy másik embert is elfogták, a kinek zsebe tele volt kövel. Egy bajor vasuti alkalmazott kötél, mások szerint kardtól van veszedelmesen megsebesülve. Sok rendőr is megsebesült. Bűfél tájban három század gyalogság vonult ki s ettől fogva a rend lassankint helyreállott. Scheibl polgármester ma fölhívást tett közzé, melyben nyugalomra inti a lakosokat s azt mondja, hogy a zavargás árt a idegenek forgalmának. A rendőrség megtiltotta politikai gyűlések tartását.

A finn kérdés az angol parlamentben.

London, augusztus 4. Az alsóház mai ülésén a külügyi költségvetés tárgyalása során Atterney Jones szóba hozta a finnek sérelmét és sajnálkozását fejezte ki a miatt, hogy Salisbury ebben a dologban nem járt közbe a cárnál.

Balfour, a kincstár első lordja, azt kérdezi a házelnöktől, hogy a házszabályokkal összeegyeztethető-e olyan kérdésnek a tárgyalása, amely a külügyi hivatal hatáskörén kívül esik. Az elnök a kérdés tárgyalását nem tartja a házszabályokkal összeegyeztethetőnek.

Brodrick parlamenti államtitkár azt mondja, hogy ennek az ügynek a tárgyalása teljesen kívül esik a külügyi hivatal hatáskörén. Az angol kormány azért nem tett lépéseket ebben az ügyben, mert semmi köze sincs Oroszországnak belügyeihez és nincs joga ilyen lépések vételére. A kérdés vitatása nem vezetne arra a célra, amelyet Jones el akar érni.

Erre a Ház elállt a kérdés tárgyalásától s megszavazta a költségvetést.

A belgrádi merénylet.

Belgrád, augusztus 5. A rögtönítélő bíróság még egyre a kisebb bűnösök fölött ül törvényt. Boriszavlyevics Koszta ujsz törvényszéki elnököt, Lomovics ügyvédet, Beckics ujságíró és Milovanovicsot szabadlábra helyezték.

A ciklon.

New York, augusztus 5. Carabellában a tegnapi pusztított ciklon mindössze 9 házat hagyott épen. 200 család hajléktalan. Tizenöt hajó hajótörést szenvedett. A kár meghaladja az egy millió forintot.

A san-domingoi zavarok.

New York, augusztus 5. Port-au-Princeből érkezett távirat szerint az amerikai követ teljes elégtételt kért a konzulátus megsértéséért. A sérelem abban áll, hogy Du Vivier ujságíró, aki a letartóztatás elől menekült és ez alkalommal egy rendőrt magával rántott a konzulátus kapuja alá, onnan erőszakkal el akarták hurcolni. A követ nagyon komolynak mondja a helyzetet.

A filippinók harca.

London, aug. 5. A Lloyds táviratot kapott Manilából, amely szerint a filippinók San Fernandóban hatalmukba kerítették a Saturnus nevű amerikai gőzöst és fölguyították.

Munkások és munkaadók.

Kopenhága, augusztus 5. A munkaadók egyesülete mai közgyűlésén elhatározta a kizárás megszüntetését arra az esetre, ha legkésőbb augusztus 7-éig a munkás-szövetkezet végleg és változatlanul elfogadja a munkaadók által javasolt egységet. Ellenkező esetben a munkaadók egyesülete teljes szabadságot tart fenn magának.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, augusztus 5. (Gabonapiac.) Az állandóan kedvező időjárás miatt buza és rozs a meglehetősen szilárd külföldi jelentések dacára újra hanyatlott körülbelül 1/4 márkával. Zab szilárd. Az idő nagyon meleg.

Berlin, augusztus 5. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négy-százalékos magyar aranyjárdék ——. Magyar koronajárdék ——. Osztrák hitelrészvény 242.80. Osztrák-magyar államvasut 150.—. Déli vasut 33.90. Északnyugati vasut ——. Elbavölgyi vasut ——. Orosz bankjegy készpénz ——. Buschtiehradi ——. Orosz bankjegy 216.10. (Ultimo.) Lombard ——.

Frankfurt, augusztus 5. Árfolyamok augusztusra. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 243.—. Osztrák-magyar államvasut 150.40. Déli vasut 33.90. Osztrák aranyjárdék ——. Olasz járdék ——. Laura-kohó ——. Harpeni ——. Discont ——. Alpési ——. Bécsi bankgyesület ——. Csendes.

New York, augusztus 5. Liszt helyben 2.65. Buza augusztusra ——. szeptemberre 74.7/8, decemberre 77.3/8. Tengeri augusztusra 36./8.

Chicago, augusztus 2. Buza augusztusra 69.1/8. Tengeri augusztusra 30.7/8.

MÓKA BÁCSI MESÉI.

A boltos fia.

Hol volt, hol nem volt, még az óperenciás tengeren is tul volt, volt egyszer egy igen-igen gazdag boltos, annak volt egy derék fia, Károly. Mikor Károly husz esztendő lett, odaállt az apja elé és azt mondta:

— Édes apám, elmegyek egy kicsit országot, világot próbálni.

— Jól van édes fiam, hát csak eredig.

Avval tele s tele rakott neki tizenkét hajót arany, ezüst pénzzel, mindenféle jó elemőzsiával, melléje adott sok régi, hü cselédet, aztán sűrű, keserves könnyhullajásokkal elbucszott tőle.

Jól van, Károly utazik a tengeren a tizenkét hajóval s addig utazott, míg egy nagy város elé nem ért. Itt megállt és kiszállt az embereivel.

Megy, mendegél bent a városban s mikor már mindent megnézett, utoljára odaért a város szélére, a királyi kastély elé. Szép volt a kastély, szép, de hiába, Károly mégis valami egészen mást nézett. Ott volt egy kőoszlop, arra három kisasszony volt kötözve s a ki csak elment mellettük, kiköpött előttük.

Károlynak is ott kellett szegények előtt elmenni, de bizony a világot se tette volna meg rajtuk azt a csufaságot, hanem úgy sajnálta őket, hogy ki se mondhatom.

Vesztire sajnálta; mert egyszerre csak előugrott három pandur, megfogta, vitte föl egyenesen a királyhoz s jelentette, hogy ez az ember nem tette meg a parancsolatát.

Szörnyen megharagudott a király és azt mondta:

— Hallod-e, ha tüstént meg nem teszed a parancsolatomat, véged van. Kilenvenkilenc embernek már póznán lóg a feje, tied lesz a száznadik.

De Károly nem ijedt ám meg a maga árnyékától, hanem azt mondta:

— Királyi fölséged, már nem bánom, akármi lesz velem, de én addig azt a csufaságot meg nem teszem, míg csak az okát meg nem tudom, mert nekem azok a szegény teremtések soha semmit se vétettek.

— Ejnye, — azt mondja a király, — de bátor egy fickó vagy! No jól van, hát nem bánom, meg tudhatod, de csak úgy, ha sok, sok pénzed van.

— Ha csak az a hiba, fölséges király uram, akkor jól van, mert nekem pénzem annyi van, hogy tizenhat hajóim is alig bírja.

— Nekem meg, azt mondja a király, van egy rémitő erős óriásom, az a legnagyobb terhet is elbírja a vállán. A pénzedet majd mind felváltjuk aranyra s ha az óriásom bebjrja ide a kastélyba, vége van a pénzednek, életednek is: ha pedig nem, megmarad a pénzed is, az életed

is, meg a három kikötözött kisasszonyt is magaddal viheted. Ez a három kisasszony pedig, tudd meg, senki egyéb, hanem a zöld királynak az egyetlen lánya meg a két szobalánya. Sokat háboruskodtam avval a kötnivaló zöld királlyal, sokszor meg is vert, de szerencsémre ezt az óriást találtam s evvel meg is győztem. Elfogtam a lányát is s mivel az apján nem tölthettem a bosszumat, legalább rajta követtem el ezt a szégyent.

Ezalatt fölváltották a Károly hajóin a pénzt csupa aranyra, aztán a király oda rendelte az óriást és megmondta, mi lesz a dolga.

— Hát ez is dolog? azt mondta az óriás. Vágjanak le huszonnégy bivalyt s a bőrükből csináljanak egy zsákot, hogy a pénzt belerakhassam.

Egyszeriben levágták a huszonnégy bivalyt, a bőrükből varrtak egy rémitő nagy zsákot, ezt a zsákot pedig az óriás mint valami zacskót a hóna alá kapta, úgy indult el a hajókhöz s a király meg Károly utána ballagtak.

Amint odaértek, az óriás csak rakta be a tömérdek sok aranyat a zsákba, belerakta már valami tíz hajóból, akkor látta, hogy több alig fér bele.

No de azért volt az óriás óriás. Fölkapta a mennykő nagy zsákot, megrázta Isten igazában, mindjárt belefért a tizenegyedik hajó aránya is. Hanem hát megint tele lett.

Ha tele lett, se baj. Azért volt az óriás óriás. Fölkapta még egyszer, rázta, rázogatta, zöcskölte, még a lábával is gyömöszölte, annyira hogy a tizenkettediknek az aranyát is belerakta.

Aztán föllődította a vállára és vitte. Eleinte vígan lépegetett, hanem mennél tovább vitte, annál jobban nyomta a nagy teher s mikor a királyi kastély elé érték, az óriás inai már remegtek a nagy megerőltetéstől.

A király nem vette észre s rettenetesen örült magában, hogy most már Károlyt is kipusztíthatja a világból meg a pénze is az övé s nagy örömeiben megparancsolta az óriásnak, hogy a sok aranyat vigye föl mindjárt a lépcsőkön a kincses kamrájába.

Az óriás egy kicsit kifujta magát és megint erősen kezdett lépegetni. Szegény Károly azt hitte, már vége és fohászzkodott a jó Istenhez, ne engedje, hogy ez a gonosz király ilyen nyomorultul elvegye a fiatal életét.

A jó Isten meg is hallgatta. Az óriás erőlködött, erőlködött, fölvitte már a zsákot egész az utolsó lépcsőig, hanem mikor éppen erre is rá akart lépni, egyszerre csak megszakadt a nagy erőlködésben, hátraesett mint valami darab fa s zsákostul együtt gurult le a lépcsőkön.

Vége lett az óriásnak. A zsák is kilyukadt és a sok arany szertesét folyt.

— No te átkozott fickó, azt mondta a király Károlynak, köszönd, hogy igaz szavamra fogadtam, hogy nem bántalak. Hordd el magad tüstént a pénzeddel meg a három kisasszonnyal együtt,

mert különben megkeserülsz, hogy az én erős óriásom te miatt pusztult el!

Nem is maradt ott Károly. Hamar összeszedette az embereivel a sok pénzt, egy hűséges szolgája ezalatt eloldozta a három lányt s mentek le a hajókra. Nem késtek egy perccet se, hanem nagy sietve eleveztek, hogy a királynak eszibe ne jusson, hogy rajtuk bosszút álljon.

Mentek, mentek, addig mentek, míg hazatértek abba a városba, ahol a Károly apja lakott. Hogy megörült az öreg boltos, mikor a fiát meglátta! Hát még mikor megtudta, hogy a fia a zöld király leányát szabadította meg a rabságból, a nagy csufaságból!

Mindjárt aranyos, ezüstös ruhát csináltatott a királykisasszonynak, meg szép ruhát a másik két lánynak is, mert a régi ruhájuk bizony már cafatokban lógott le róluk; aztán elizent a zöld királynak, hogy itt a lánya, jöjjön el érte.

A zöld király el is jött volna szívesen, de éppen beteg volt, hát maga helyett hajón egy regement katonát, meg egy generálist küldött. A generális csak magát a királykisasszonyt, meg a szobalányát akarta elvinni, de a királylány megölelte, megcsókolta Károlyt és azt mondta:

— Ez mentett meg engem, ez az én vőlegényem, ez is eljön velem az édes apám országába.

Volt a királykisasszonynak két egyforma gyűrűje, az egyiket magának tartotta, a másikat pedig Károlynak adta, aztán elindultak együtt.

Mentek, mentek jó sokáig a tengeren, mindnyájan nagy örömben voltak, csak éppen a generálisnak volt rossz kedve. Ez szörnyen irigyelte Károlynak a szerencsését s maga szerette volna a királyleányt elvinni. Igen ám, de hogyan? Hej, ha ezt a Károlyt ki tudná pusztítani a világból!

No de azért csak mentek, mentek. Egyszer odaértek egy szigetre, ott megálltak. Károly gondolta magában:

— Ej, megnézem én egy kicsit ezt a szigetet, mi lehet itten.

Avval kiment a hajóból és ide-oda barangolt a szigeten. Rémitő forró nap volt, mind aludtak, aludt a királyleány is és senki se vette észre, hogy Károly a szigetre ment, csak a kormányos meg a generális.

Hej, csak a generális ne látta volna! De mivel látta, tüstént megparancsolta a kormányosnak, hogy egyszeriben indítsa el a hajót. Ha megteszi, gazdagon megajándékozza, de ha nem, mindjárt beledobhatja a tengerbe.

Mit volt a kormányosnak mit tenni, elindította a hajót. Fölbred a királykisasszony, keresi Károlyt, nincs sehol. Kérdezi ettől, kérdezi attól, senki se tud róla. Jaj, mekkora szomorúság költözött erre a szegény királylány szívébe! Meg is fogadta, hogy világ életében soha a szegény Károlyról meg nem feledkezett.

Azonban haza érnek. Mikor már eleget örült a zöld király a lányának, megkérdezte:

— Hát Károlyt nem hozták el magatokkal?

REGÉNY.

*007.

— ELBESZÉLÉS. —

Írta: RUDYARD KIPLING.

A mentők minden aggodalom nélkül másztak a szerszámkoocsból a széntártóba, sőt még tréfálkoztak is a gépészszel, majd a szénporban cipők ropogását hallotta s daltörédek ütötték meg a fülét ilyenformán:

A császárnak is várni kő,
És akkor még ágyu se lő,
Ha kisiklott a gyorsvonat
S a mentő jó
Trara!
A mentő jó!
Trara!

— Ugy-e? Eustis tudta, mit csinál, mikor megteremtette ezt a dögöt. Röpül s még egészen uj!

— Suff! . . . Phü! Persze hogy uj, az egész lokomotív, nemesak a festék rajta.

Egő fájdalom nyilalt '007 jobb hátsó kerekének tengelyébe; szuró fájdalmas nyilalás.

— Ez tüzes tengely, — mondta '007, — míg tova röpült. Nos, tudom már, hogy mit jelent. Bizonyára darabokra török, pedig ez az első vonatszolgálatom.

— Kissé tüzes? Ugy-e? — kérdezte a fűtő a gépészről.

— Megteszi, amire kérjük, hiszen már majdnem célnál vagyunk. Azt hiszem, fiatalemberek, jó lesz, ha vissza kotródtok helyetekre, mondta a gépész a mentőknek, míg kezét a fékezőre tette. Már embereket látok kószálni odalenn, aogy —

De a legények nevetve már visszamásztak

kocsijukba, egyik sem akart a vágányra röpülni. A gépész kissé megforgatta kezét és '007 leszögezve érezte kerekait.

— No most vége, mondta '007, miközben hangos üvöltéssel egy csöppet tovasiklott. Egy pillanatra azt hitte, hogy leszakítják kerekéről.

— Ez a vészfékező! nyögte ki, amint már képes volt gondolkozni. A vészfékező, melylyel Ponny fenyegetett. Tüzes tengely, vészfékező, mindkettő igen kellemetlen. De legalább én is hozzászólhatok már a géptárban a dolgokhoz.

Hirtelen megállították. Gépésze első két kereké közé térdelt, de nem nevezte arabs ménjének, nem is siratta meg, mint az újságregények gépészei. Nem. Alaposan összeszedta '007-et s míg hosszú, megpörkölt gyapottarabokat szakított le a gép tengelyéről, annak a reményének adott kifejezést, hogy egy szép napon majd csak kezébe kerül az a marha, aki így bocsátotta utnak. Különben senki sem törődött vele, mert Evans, a Mogul gépésze fején kissé megsebesült. De haragja aránytalanul nagyobb volt s a lámpavilágnál egy sovány, kis disznóska összeszeuzott testét nézte dühöngve.

— S még hozzá nem is egy jól meghizott disznó, üvöltötte. Csak egy rongyos malac.

— Éppen ezek a legveszedelmesebb bestiák, mondta valaki a mentők közül. Az első kerekék közé kerülnek s úgy kihajítanak a sinből, hogy szinte ropog.

— Hát mért nem feküdtél eléje? ordította Evans, ki különben vörös volt. Éppen úgy beszélsz, mintha minden nap, vagy minden héten kiröpülnék egy disznó miatt, Nem, éppenséggel nem vagyok barátja minden félig felkucorodott, New York államból ideszakadt disznónak! Nézd csak, mit művelt a gazember.

Valóban, ha megdondoljuk, hogy a magános, kőza disznó milyen kicsi volt, az éjszakai munka igen tekintélyesnek tűnik fel. A gyors-tehervonat kocsijai a szélrózsa minden irányában szétröpültek, mert a Mogul átugratta a sineket, néhány száz lábnyira messza kifutott jobbról balfelé

s magával vitt minden kocsit, amelyiknek éppen kedve kerekedett, hogy kősse. Mert néhánynak nem kerekedett. Kiszakította összekötő kapcsukat, lefeküdtek, míg a többiek keresztülröpültek rajtuk. Mulatságközben felszakították és meghajlították a sin egy tekintélyes részét. A Mogul pedig valami takarmányföldre furódott s keménye körül fantasztikus zöldségkoszorúval térdepelt. Kormányja meggömbült s tüzet földre fullasztotta Evans. Ez volt első dolga, mikor magához tért Széntártó kocsijából minden szén rászakadt s olyan volt, mint valami neveletlen kamasz, ki egy árucarnokban ide s oda hengergett. A széttörött kocsikból a mezőkre mindenféle írógépek, varrógépek zuhantak ki, lapos ládakba csomagolt kerekpárok, egy szállitmány ezüsttel kivert löszerszám, keztük, francia ruhák heverték a porban, aztán egy tuat finom keményfölkészült kályhavédő, odébb kedves kis petróleumesónak, melyek orra néhány jómivű rézagy oldalt tört be. A zöldségben hevert két koporsó, egy láda mikroszkóp és és teleszkóp, néhány csomag kitűnő cukorka, sok doboz vaj és sajt, töméntelen széttörött tojással egy omletté gyurma, sok drága szép játék és még azonkívül is töméntelen értékes holmi. Egy csomó csavargó sereglett össze hirtelen, senki sem tudta, hogy honnan és önkéntesen segítettek a munkásoknak a dolgok összeszedésében. Éppen ezért a gépész és társai az egyik oldalon járkáltak fel és alá vasdarabokkal felfegyverkezve, míg a másik oldalon a vonatvezető és fűtő állott őrt, kezével zsebében szorongatva revolverét. A mező tulsó oldaláról egy hosszú szakállú férfiú jött elő s megmondta Evansnak, hogyha a kisiklás valamivel később, másik időszakban történik, minden takarmánya egyszerűen elégett volna. A bajjal csak Evansot okolta. De hirtelen tovább inalt, mikor Evansból ürletes dühvel tört ki:

— Ezé a gazemberé volt a malac! Övé a malac! Mért nem vigyázott rá. Avyonútóm, Agyonútóm.

(Vége következik.)

Elfakadt erre a királylány keservesen sirva és azt mondta:

— Jaj, de hogy nem hoztuk el!

Aztán elmondta, hogyan jártak, hogy egyszer csak sehoh se találták, bizonyosan a tengerbe vesztett szegény. Egy pár hónap mulva, mikor a generális gondolta, hogy a királylány talán elfeledkezett már a Károlyáról, megkérte, hogy hozza haza, menjen hozzá. De a királylány azt felelte:

— Nem megyek én senkihez, én csak az én kedves Károlyomat várom.

— Ejnye, édes lányom, azt mondta neki a király, már hogyan várhatod a Károlyodat? Iszen tudod, hogy az bizonyosan meghalt.

— Ha meghalt is, mégis várom. Ha nem jön egy esztendeig, egy hónapig, egy napig, akkor isten neki, nem bánom, hozzá megyek a generálishoz.

Ezalatt szegény Károly ott élt egymagában azon a szigeten, ahol a gonosz generális hagyta. Gyökereket keresgél, azokat rágicsálta, úgy maradt életben és minden nap várta, mikor jön már arra valami hajó, amelyik akár haza, akár a zöld király országába vinné.

Már egy esztendőnél is tovább volt a szigeten, egyszer végre valahára meglátott egy hajót. Hamar fölmászott egy fára, elévette a zsebkendőjét és lobogtatta a szélben. Addig lobogtatta, míg a hajón is észrevették.

Mekkora örömben volt Károly, mikor ott volt a hajón és megtudta, hogy éppen zöld-országba készülnek. Nemsokára oda is értek.

Károly megköszönte a hajóskapitánynak a szívességét, aztán elment a királyi kastélyba és ott beállt a szakács mellé kuktának.

Éppen akkor telt le az egy esztendő, egy hónap és egy nap, ameddig a királylány szóban állt az apjával s mivel Károly nem jött meg, elkezdődött a lakodalom.

Zöldországban az volt a szokás, hogy az esküvő előtt a kastélynak az egész cselédsége odament a királykisasszonyhoz és vitt neki egy kis ajándékot. Mikor már mind ott voltak, a király megkérdezte:

— Nincs már senki se a kastélyomban?

— De bizony volna még egy, azt mondta a szakács; csak hogy grácia fejmenek, az a kukta, aki ma állt be hozzám, annak nincs semmi ajándékozni valója.

— Hátha van, csak jöjjön föl!

Följött Károly, egyenesen oda a királykisasszonyhoz és azt mondta:

— Nekem nincsen semmim, csak ez a gyűrűm itten.

Avval lehuza az ujjáról és odaadta.

— Jaj, azt mondja a királylány, iszen ezt én adtam az én kedves Károlyomnak!

Jobban megnézi a kuktát, akkor látja, hogy ez az ő Károlya. No lett erre örvendezés, de mekkora! Hanem bezeg nem örvendezett a ge-

nerális! Kékült, zöldült, aztán olyan fehér lett, mint a fal.

Mikor a király megtudta, mi történt, szörnyen megharagudott. Megfogatta a generális, mindjárt fejét akarta vétetni, de Károlynak a nagy könyörgésére csak úgy vesszőzötte ki az országból.

Erre aztán meglett az igazi hetedhét országra szóló lakodalom. Elhitták a Károly apját is és akkora nagy mulatságot csaptak, hogy három hétig egyebet se tettek, mindig ettek, ittak, táncoltak. — En is ott ettem, ittam, soha életemben úgy nem mulattam. Eddig volt, mese volt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mig le nem szállt.

Mig le nem szállt az alkonyat,
Még várhatok egy-egy sugarat,
Csak könnyű szellő járja át
A felhők sűrű fátylát.

Mig le nem szállt az éjszaka,
Kibukkanhat a nap maga
És rád nevezhet fény, derű,
Az egész olyan egyszerű.

Sőt ha az est itt van is,
Lehetsz még boldog akkor is,
S habár a nap már nem ragyog,
Feljöhettek — a csillagok.

Veszeli Károly.

+ **Egy bűvész hagyatéka.** A Bécsben meghalt világhírű bűvész, Hermann Sándor tekintélyes vagyonán kívül nagyértékű ritkaságokat és gyűjteményeket is hagyott feleségére, aki jelenleg New Yorkban van. A gyűjteményeket négyszázezer dollárra becsülik, de már az eddig eladott holmikért is nagyobb összeget adtak. Azok között a tárgyak között, amelyek a napokban kerülnek még árverésre, van két aranyveretű párbajpisztoly, amelylyel a szultán tisztelte meg a bűvészt, azonkívül egy-egy aranyóra III. Napoleontól, XII. Alfonzótól és Dom Perrotól, azonkívül egy aranyóra és lánc az orosz cártól. Elárvereznek még egy csomó érmet, vázát és drágakövet, amelyeknek a gyűjtésében a bűvész nagy szakértőnek mutatkozott. Van ezek között olyan néhány darab, amely nagy ritkaság s más gyűjteményben alig található. Sok muzeum elküldte a képviselőjét New Yorkba, hogy az egész gyűjteményt hiánytalanul megszerezze. Nagyon értékes a kínai és japán elefánt-faragásoknak a gyűjteménye. A bűvész a világnak csaknem minden részében megfordult és gyűjteményeinek egyes tárgyait kevés kivétellel ott szerezte meg, ahol azok létrejöttek.

ezt, még akkor is lehetséges, hogy úgy kapta valakitől. Nem, asszonyom, ezen az alapon nem foghatjuk el Dupent. Ha valami gyanu alapján elfoghatnók, akkor csinálhatnánk valamit a bizonyítékainkkal. Fájdalom azonban, erre nincs hatalmunk.

— Jól értettem-e, hogy ha valaki vádat emelne ellene valami más dologban, hogy akkor önnök módjában volna az, hogy ebben az ügyben is fogságban tartsa?

— Ezt nem ígérhetem meg. Csak annyit mondok, hogy lehetséges volna. De mindenesetre jó lesz, azt hiszem, ha mindent elmond Dupennel való találkozásáról s mindarról, ami azután következett.

Paula nagy csodálkozással meredt rá a felügyelőre.

— Arról is tud? — szólalt meg végre.

— Miért ne? Mi volna ebben olyan különös? — felelte a felügyelő nyugodtan.

— Azt hiszem, semmi sem csudálatos önnök. De megvallom, azt hittem, hogy ezzel mégis csak meglephetem! Nos, azt hiszem, ha tudja, hogy találkoztam vele, akkor bizonyára mindent tud, aki közöttünk történt!

— Nem, nem, — felelte a felügyelő kacagva, — csakugyan nem tudok egyebet, mint azt, hogy találkoztak. Hogy mit beszélhettek egymással, azt még el kell mondania, ha kívánja, hogy megtudjam!

— Azért jöttem el, hogy elmondjam! — felelte Paula.

És elmondott neki mindent, a felügyelő pedig figyelmesen hallgatta.

— Mit gondol, tudta ő, hogy ön Nolen Jerroldnak és Percynek a huga? — kérdezte végül, amikor Paula az elbeszölését befejezte.

— Bizonyára tudta. Csak nemrégiben mentem férjhez, s a leánykori nevem benne volt az újságokban.

— Nem volna a különös, ha olyan asszonyra vetette ki a hálóját, akinek meggyilkolta a bátyját? A szülők rendszeren óvatosabbak! Azt hi-

+ **A halás Verdí.** Verdí, a nagy olasz zeneszerző, mint minden nyáron, az idén is Montecatini-fürdőben nyaral. Néhány nap óta egy Montecatinihez közel fekvő faluban tartózkodik Martini olasz képviselő és színművész. Mielőtt ezt Verdí meghalotta, elhatározta, hogy tiszteletet teszi Martininál, aki régebben olasz kultuszminister volt. Verdí barátai nagyon csodálkoztak ezen, mert a zeneköltő különben nem nagy barátja az ilyen látogatásoknak.

— Elmegyek Martinéhez, — mondta Verdí — s ha negyven fok meleg volna, akkor is elmennék. Ki kell mutatnom hálámát a volt miniszternek, aki megakadályozta, hogy márkí legyek.

Verdí utolsó operájának előadása után a kormány ugyanis azt tervezte, hogy megszerzi a maestronak a bussetoi márkí címét. Az akkori kultuszminister, Martini akadályozta meg, hogy ez a terv megvalósuljon.

+ **Esküvő biciklin.** Holnap, vasárnap lesz Bécsben az első esküvő biciklin. Az esküvőre való meghívó a következőképpen szól:

Meduna Anna és Zemann Antal tisztelettel jelentik, hogy esküvőjüket 1899. augusztus 6-ikán háromnegyed tizenegy órákor tartják meg a Szent Margit templomban. Menet a templomhoz kerékpáron. A tisztelt kerékpárosok és kerékpárosnők, akik részvételükkel megtisztelelnék bennünket, szíveskedjenek a nevezett napon del-előtt tíz órákor a Magdalenenstrasse 32-ik számú házában, a VI-ik ker. kerékpáron megjelenni.

Végre is így olcsóbb az esküvő és inkább megnézik. A fiatal pár bizonyára tandem fog az oltár elé sietni.

+ **Ég és tenger között.** Egyike a legveszedelmesebb léghajózásoknak volt az, amelyen mr. Percival Spence a napokban részt vett. Londonban a Kristálypalotánál szállt fel, két kiválóan gyakorlott léghajós volt vele, s a léghajót még sem sikerült a megfelelő áramlatba irányítani, úgy hogy órákhosszat lebegtek mozdulatlanul a tenger felett. Már-már végképpen lemondtak arról, hogy földet érjenek, s csak abban reménykedtek, hogy majd a véletlenség hajót vet feljűk, amikor leereszkednek a tengerre. Kibójtak valami terhet a kasból, s bétezer lábnyi magásra jutottak, de hiába reménykedtek abban, hogy valami légáramlat a francia partok felé sodorja őket, mert a léghajó újra süllyedni kezdett. Ujra ki kellett dobniok harmadfél zsák homokot, hogy a felhők felé a napsugaras régióba jussanak, mert csak így remélhették, hogy elég ideig a kellő magasságban tarthatják magukat.

Hat óra este nyolcezer lábnyi magasságban voltak s rövid tanácskozás után abban állapodtak meg, hogy semmi körülmények közt sem engedik meg, hogy a léghajó ismét a nedves levegőrétegekbe süllyedjen, mert akkor már az utolsó terhüket kellett

szem, az lesz az eredmény, asszonyom, hogy abban a bűntettben ártatlannak fogjuk találni. A lopásról nem szólhatok semmit sem, de sohasem tartottam valószínűnek, hogy egy olyan fajtájú ember, mint amilyen Dupen, olyan csudálatos hidegvérrel, s tulajdonképpen minden ok nélkül megöljön valakit. De ha igazságtalanul vádolták, egészen érthető, hogy megragadhatta az alkalmat, hogy megbosszulja magát annak a családnak az egyik tagján, amely őt tönkretette.

— Önnök igaza lehet!

— Azt hiszem, ilyesféleképpen fog kisülni a dolog. Hanem elbeszélésében ott van egy másik pont. Egészen bizonyos, hogy Percyt nem ismerte. Mert különben nem követett volna el őt miatta ön ellen zsarolást — vagy legalább is azon az alapon nem, amelyen megtette!

— Igen, ebben semmi kétség — hagyta helyben Paula.

— Aztán nem látom be, mennyiben tartozik az a lopásra? Az ön föltevése az volt, hogy azért követte el a lopást, legalább részben azért, hogy a gyanu a bátyjára essék. Minthogy azonban nem ismerte a bátyját, ez a föltevés tarthatatlan. Ha Dupent tekintjük a tolvajnak, akkor csak véletlen mellékkörülmény, hogy a bátyja belekerült a dologba. A bátyja beszélt véletlenül azzal a hölgygyel s az ő zsebe tünt föl legalkalmasabbnak arra, hogy az erszényt belécsusztassák. Ha Tunstall lett volna a bátyja helyén, valószínűleg az ő zsebébe került volna az erszény.

— Ez nagyon következetes — mondotta Paula — ezt nem tagadhatom. Ez azonban nem bizonyítja a lopásban való ártatlanságát, ebből csak az következik, hogy a lopás elkövetésekor nem az volt a szándéka, amelyet én tulajdonítottam neki. Nem bosszuállás volt, hanem — közönséges zsebmetszés.

— Jó, lehet! De van még egy körülmény az ön elbeszélésében. Azt mondotta ön, hogy a férje kérdésére Grushnak — Grush Jakabnak mondotta magát.

(Folytatása következik.)

A más büne.

(44) — Amerikai detektívregény. —

Írta: JULIAN HAWTHORNE.

— Hát még mindig azt hiszi, hogy Dupen Horace volt az, aki a pénzt ellopta? — kérdezte.

— Ó, meg vagyok győződve róla.

— De a bíróság előtt is elő akar ezzel állani és még is esküszik rá?

— Azt nem tehetem — felelte Paula habozva — bizonyítékom nincs, csak érzem, hogy ő a bűnös.

— Pedig ha bizonyítéka volna, akkor rendben volnánk!

— Bizony. Talán értesült valamiről? — kérdezte élesen Paula.

— Igen, a dologhoz tartozik, amint vesszük.

— Kinyitott egy fiókot és néhány papírost vett ki belőle. — Ugy látszik, okunk van annak a föltevésére, hogy Dupen abban az időben, amikor a lopás történt, New Yorkban volt.

— Ó, azt tudtam!

— Az is valószínű, hogy rögtön a lopás után New Yorkból távozott és San-Franciscoba ment.

— Igen, igen, tudtam, megszökött, hogy a fogságból megszabaduljon.

— Kévéssel San-Franciscoba való megérkezése után — folytatta a felügyelő — ott az egyik bankban egy ezer dolláros bankjegyet váltottak fel, amelyet egy itteni bank adott ki, véletlenül éppen az a bank, amelyben Tunstall tartja a pénzt.

— Akkor be van bizonyítva minden! Ő az! — kiáltott Paula győzelmesen.

— Nem, még nincs minden bebizonyítva — felelte a felügyelő a fejét rázva. — A letartóztatáshoz több kell. Nem tudjuk, vajjon a bankjegyet Dupen váltotta-e fel s még ha tudnák is

volna feláldozniok. A súlyok folytonos kidobálása következtében kilencezer lábnyi magasságba emelkedett fel a léghajó, de még mindig nem kaphattak alkalmas légáramlatot. Fent teljes volt a nyugalom, csak közel a tenger színéhez járt egy kis észak-nyugati szél.

Hét óra tájban ismét hétezer lábnyira süllyedtek, de még mindig csak a tengernek ugyanazon pontján. Még lejjebb bocsájtották, hogy kedvező szélre bukkanjanak, de hiába volt minden, de hogy tengerbe ne bukjanak, az utolsó súlyokat kellett kivetniök. Akkor már nyolcadfél óra volt és tízezer lábnyi magasba szöktek fel.

Ujra süllyedni kezdtek és amikor már semmi kidobnivalójuk nem volt, elmetszelték a hetven fontos vasmaszkát. Ezzel az utolsó áldozattal elérték a tízenkétezer lábnyi magasságot.

De akkor a nap lement, és ók állandóan süllyedtek, percenkint ötszáz lábnyi sebességgel. Végre három ezer lábnyi magasságban erős szélre találtak, amely néhány pillanatra a francia partok felé ragadta őket. Most már a felesleges kötetelzet és a ruhát is kidobálták a kasból s miután ezzel ötezer lábnyi magasságba jutottak, végre nyolc órákor szerencsésen földre jutottak a francia partokon.

† **Változatos mult.** Zima takarékpénztári igazgató, a ki Lembergben a börtönben halt meg hírtelen, érdekes pályát futott meg, amíg a galiciái közéletbe beleilleshkedett. Hetvenhárom esztendőét, 1817-ben született egy luszowicei jószágigazgatónak volt a fia. A gimnázium befejezése után az 1848-iki szabadságharcokba vetette bele magát s Wysocki tábornok lengyel légiójában harcolt Magyarországon, majd Törökországba került, onnan két esztendő után Angolországba emigrált, ahol bankhivatalnok lett és onthoz szerzett magának. 1863-ban Galiciába ment vissza, hogy Milkowski vezérlete alatt részt vegyen az insurrekcióban. Egy évi börtönre ítélték s a büntetés elszívése után visszatért Angolországba. Zima huszonhat esztendőn vett részt és őrnagyi rangig vitte. Idővel meghívták az osztrák központi bank fiókjának a vezetésére Lembergbe s 1871-ben megalapította a takarékpénztárat, amelyet huszonnyolc esztendőig vezetett.

† **Hetven év.** A statisztikus mindent kiszámít. Nem csuda tehát, ha egy P. Everett nevű angol statisztikus kiszámította, hogy mit csinál egy hetven esztendő ember egész életében. A hetven esztendőből átalszik az ember huszonnégy évet, kilenc hónapot és két hetet; dolgozik tizenöt évet és nyolc hónapot és ugyanannyit szórakozik; lustálkodik egy évet, öt hónapot és két hetet; járálk öt évig és tíz hónapig; a táplálkozásra ugyanannyi időt fordít; az öltözködésre két évet, tizenegy hónapot; fesség egy évet, öt hónapot és két hetet; gondolkodik körülbelül ugyanannyi ideig; különböző dolgokra fordít egy évet és öt hónapot s élvezetre elveszteget egy évet és öt hónapot. Everett azt mondja, hogy egy perccel se többet, se kevesebbet!

KÖZGAZDASÁG.

A Törley-pezgőgyár új telepe.

Budapest, augusztus 5.

Manapság, midőn a magyar ipar fejlesztését és támogatását a kormány, a hatóságok és a nagyközönség felkarolja, egy oly iparág fejlődéséről számolunk be, melyet egy-két évtizeddel ezelőtt hazánkban alig veltek komolyan nézni.

Azokban ezt az iparágat évek óta hozzáértő tudással és szakmüveltséggel hazánkban is hatalmas fejlődésre juttatta a komoly munka és szorgalom, melynek bizonyítéka a Törley-pezgőgyár új telepe Promontoron, melynek berendezése most közleg befejeződéshez.

Budapest feől hajón vagy vasuton már messziről feltűnik a hatalmas gyártelep, mely ugyazólvan az egész vidéket urálja; a gyártelep felett kiemelkedő XVI. századbeli módra épített kastély tündéri látványt nyújt.

A telep maga Budafok községnek észak-nyugoti részén, a hegyoldalon terül el, mely hatalmas kőkerítéssel van körülveve egészen és két részből áll. Az alsó, mintegy 3000 négyszögölyni területen fekszik a tulajdonképpeni gyár, míg a második részlet, a kastély, körülbelül 20 méterrel magasabban van építve és óriási, varszerű falak övezik, melyek gyönyörű terrasz határoznak a kastély homlokzata előtt, honnan ugy Budapestre, mint a budai hegyekre a legszebb panoráma tárul szemeink elé.

Ha a kastélyból a gyári telepre visszatérünk, bámulatba ejt bennünket a „Talisman” fenséges hajléka, mely a pezgőbor-pincészet és gyártás teren páratlanul áll a maga nemében; nemcsak remek konstrukciójával, hanem legmodernebb berendezésével fogva is, mely utóbbi feől felel magában a legkézzelvezőbb borászati berendezést, valamint a legújabb és legkézzelvezőbb gépberendezéseket, melyek a pezgőbor-pincészetnek a tulajdonképpeni gyári jellegét megalapítják.

A telep közepén terül el az óriási berkező-csarnok két oldalteremmel, mintegy keresztformát képezve. E csarnok köré csoportosultak a melléképületek, melyekben a gépházák, üveg-fűszerek, üvegmosógépek, szűretelő-helyiségek, jéggyár stb. vannak elhelyezve.

A központi nagy csarnok óriási terjedelmű, melyben több mint 1500 transport hordóbor helyezhető el; itt van az ugynevezett nagyméretű keverő hordó is, mely egyszerre ötvenezer palackra való bort foglal magában és arra szolgál, hogy egy elmés szerkezetű villamos keverő-készülékkel vegyítették legyenek a különféle vidéki borok. Itt foglal helyet továbbá két nagy hordó, melyeket a palackok töltésénél használnak, ezek is villamos keverőkkel vannak felszerelve és az előttük álló töltő- és duzalogzó-gépek seazélyével naponta 25 ezer palackot töltenek meg. A töltés évenként május és június hónapokban szokott történni. A töltött palackokat villamos felvonó bocsájtja le a pincékbe. A nagy csarnok kupolaszertűleg fődött termédből nyílik az egyik oldalra egy kisebb terem. Ebben a likört készítik egy ónmaga körül forgó hordóban, melyben egyszerre 10 métermázsza candis nádcukrot olvasztanak. Ugyanítt van a gyár cognac-főzdéje is, melyben a pezgőhöz szükséges cognacot állítják elő. A nagy csarnok másik oldalán van az expedicióterem, honnan a napi szállítás történik; itt készítik a kis fonógépek segélyével a pezgő végleges elzárásához szükséges sodronykosarakat, s itt történik a dugók szortírozása, jelzése stb. Az elszállítandó pezgőpalackokat a pincéből villamos felvonó hozza fel kosarakban. Ebből a tereméből jutunk kényelmes és tágas lépcsőzetten a pincékbe.

A pincék a fent említett három csarnok nagyságában terülnek el azok alatt két emeletnyi magasságban, illetőleg mélységben egymás felett. A földalatti óriási oszlopcsarnokok hatalmas boltívekkel inkább egy régi gothikus templomhoz hasonlítanak, mint pincékhez és mintegy háromezer négyzetméter rakfelületük körülbelül 3 millió palackot kényelmesen befogadnak. Az első emeleti pince összeköttetésben van a régi pincékkel, melyekben szintén 1/4 millió palack helyezhető el.

A második emeleti pincékben fekszenek a már feldolgozásra szánt pezszerök; itt történik a bornak seprőtől való megszabadítása (degorgirozás) is.

Ez az eljárás egészen új rendszer szerint történik, ugyanis a palack megfordítása által a seprű a dugóra összpontosítatik és ekkor a palack nyakát egy huzsfokos hideg folyadékba mártják, mi által a dugó és seprű egy jégcsappá fagy össze; az így megfagyasztott seprű a leggyorsabban és könnyű módon távolítható el. Ennek az eljárásnak az az előnye, hogy a pezgő nem veszít sommi szénsavat és megtartja eredeti bukéját (bouquet), mert a lehűlés operációja alatt alig pezszer. Nagy előnyükre szolgál a pincéknek a hőszabályozás is, melylyel a pezszerkezelésnél megkívántató hőm-érseket állandósítják az óriási pincékben, ami a pezszer minőségénél nagy szerepet játszik.

A gyártelep villamvilágítást egy 60 lóerjű compound-gőzgép szolgáltatja, mely ellátja átvitel után a borszivattyukat erővel, mozgatja a felvonókat, működésbe hozza a gőzfűrészt és gyalukat a ladagyártásnál, az apró gépeket a szalmatok készítésnél és ezen gőzgép eszközi a pincék jégszellőztetését és temperálását is.

Ily modern berendezéssel a monarchiában egy gyár sem rendelkezik, Franciaországban pedig a legnagyobbak közül is csak alig egy-néhány.

Az egész gyártelep berendezése meglepő és nemcsak a hazai, hanem a külföldi iparnak is mintaképpül szolgálhat s hazánk iparának egyik látványosságát képezi. A gyártelepet az érdeklődőknek bármikor legszívesebben bemutatják.

A pezszergyárat ma délután mutatták be a sajtó képviselőinek. A gyönyörű telep megtekintése után Törley in natura bemutatja onszonán a pezszerjét és felköszöntöben üdvözölte az újságírókat, akiknek nevében Gelléri Mór királyi tanácsos Déry Gyula és B. Virág Géza beszélt.

Hetiszemle.

Budapest, augusztus 5.

Értékűzlet. Az elmúlt héten nem volt semmi különösebb eseménye a tőzsdének. A hangulat esendes volt és a forgalom csak néhány papírra szorított. A magyar és osztrák hitelrészvény kedvező felévi mérleg következtében emelkedett. Az államasutvészvények árfolyamára a jó termés bekövetkezett nagyobb szállításoknak megvolt a hatása. A rimamurányi részvények arra a hírre, hogy a vas-kartell állítólag létrejött és hogy a vasgyárak a vasárakat fel akarják emelni, jelentékenyen javultak. A hét végén azonban ezekben az értékekben alacsony külföldi jegyzésekre hanyatlás állott be. A Déli Vasut részvényekben lanyhulás következett be a lasgenfurti vasuti szerencsélenség okozta károk miatt, amelyeket a társaságnak kell fizetni.

A helyi értékek piacán még mindig a nyári hangulat uralkodik, csak a kereskedelmi bank-részvényekben volt némi forgalom. A városi vasut részvények a júliusi kedvezőtlen kimutatás miatt estek.

Gabonázlet. (Goldmann és Engel cég jelentése a Budapesti Napló részére.) Az időjárás az egész hét folyamán száraz és meleg volt. Csapadék csak szórványosan fordult elő, habár erre bőséges mérven szükség volna. Különösen a kanás növények

sínylik meg a szárazságot és a tengeri már több helyütt vallja kárát. A cséplési munkálatok ország-szerte teljes erővel folyamatban vannak és különböző eredményt szolgáltatnak. Több helyütt ezek a várakozást felülmúlják, tény azonban, hogy egyes vidékeken a hozam mennyiségileg és minőségileg egyaránt gyengébb a remélté. Az épp ma megjelent hivatalos termésbecslés búzánál 6.71 métermázsza átlagos termést konstátál kataszter holdanként, ami a mult évhez viszonyítva 2 millió métermázsza többletet eredményez, rozsnál 6.43 métermázsza az átlagos eredmény, (tavalyhoz viszonyítva + 150.000 métermázsza), árpnál 6.94 métermázsza (— 80.000 métermázsza). Zuznál 6.55 métermázsza (— 420.000 métermázsza.) A külföldön a terméskilátások nem rosszabodtak. Romániában az eredmény 30—40% tessi ki egy közepes termésnek és habár a hozam nem elégt ki, a minőségek nagyobbára jók. Tengeri bővebb esőt kapott és így kedvezően fejlődik. Oroszországban zivatork és jégeső nagy károkat okoztak és a terméseredmény messze marad a tavalyi mögött.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg, nincs különös újat jelenteni valónk, a spekulációnak nagyobbára tartózkodó, tekintettel arra, hogy a terméskilátások kevés kivétellel kedvezőek, a fogyasztás pedig csak a legszükségesebb beszerzésekre szorítkozik. Amerikában az árfolyamok oszloppenek voltak, minthogy a hozatalok állandóan erősek és a látható készlet is gyarapodtak, átmenetileg volt ugyan némi javulás, egyenlegként az árak azonban mégis 1/4—3/4 c. olcsóbbak. Angliában az üzlet ugyancsak szűk korlátok között maradt és a tulajdonosok árendeménnyre voltak kényszerülve. A francia piacokon a forgalom szintén mérsékelt volt, az árfolyamok azonban inkább tartottak és az eladók a többi kontinentális piacokon is a mult heti jegyzéseket érték el.

Nálunk kenyérmagvak kezdetben gyengébben, utóbbi élekenben voltak keresve és árúban is emelkedtek. Takarmánycikkok ugyancsak jobb érdeklődésre találtak.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelenthetjük:

Buza már a hét elején szilárdan indult. Az eddigi folytonos árcsökkenés után — melynél a tulajdonosok és termelők egyaránt tartózkodók voltak — a hozatalok aránylag gyengébb maradtak, míg malmok beszerzése eszközésére kényserülve voltak. Ennek behatása alatt a határidő-piacon is élénk fedezési szükséglet mutatkozott, az irányzat megszilárdult és elmúlt visszaesés után az árak egyenként 25 krajcárral magasabbak. Ó buza csak mérsékeltlen kerül a piacra; a rendes üzleti forgalom kívül azonban nagyobb tételek a még beraktározott és visszamaradt „konzorcionális” buzákból kerültek eladásra. Az összes forgalmat 75.000 métermázsza tesztzik, a heti hozatal 72.000 métermázsza. Kivitelre csak szórványos üzlet van és egy helybeli export cég vételeire szorítkozik.

Rozs főleg elszállítási célokra keresetelt, a helybeli fogyasztás inkább tartózkodott. Az árak csak mérsékeltlen javultak és alig 10 krral magasabbak mint a mult héten. Budapesti paritásra 6.50—6.65, prima árut 6.70 frtg jegyzünk. Nyiri származékokért Debrecen paritásában 6.10—6.15, Nyiregyháza paritásában 6.05—6.10 frt volt elérhető.

Árpa (takarmány és hantólsási célokra) ugyancsak szilárdabb irányzatú volt és gyárosoknál ugy mint hízalóknál 5.80 frtg volt elhelyezhető. Állomásokon a kínálat jobb, azonban még aránylag gyengébb maradt. Eladók és vevők úgy látszik nincsenek még kellően tájékozva, az érdeklődés mindazonáltal kedvező és felvidéki állomásokon középminőségű árúrt, Gyöngyös-Füzesabonyt véve alapul 6.50—6.75 frt, jobb minőségűért 7.—7.25 frt, finom urasági árúért 8.50 frtg fizettek. Tiszavidéki árúban a kínálat ugyancsak mérsékelt és középminőségű árúrt 6.—6.50, jobb árúrt 7.50 frt jegyeztek. Felemlendő, hogy ez idén tiszavidéki árúban is oly minőségek fordulnak elő, melyek a versenyt felvidéki árúval is felveszik. A Dunántulban az árpaarítás mennyiségileg kiegészítő, a minőségek azonban sok helyütt esőtől szenvedtek. Fiuméba való szállítás céljából nagyobb eladások eszközöltek, melyeknél a déli vasut és a buda—pécsi vonal állomásain 5.80—6.—, jobb minőségekért 6.25—6.50 forintot fizettek.

Zab e héten jobban volt keresve és teljes mult-heti árakat, jobb minőségekben 10 krral többet is ért el. Szin és tisztaság szerint 5.60—6.10 forintot jegyzünk helyben.

Tengeri a hét folyamán ugyancsak 10 krral emelkedett. Állomásokon átveve a kínálat korlátolt, az árkövetelések magasabbak és így még mindig a helybeli árak — ca. 4.80 frt — a legelőnyösebbek. Az augusztusi határidő felmondása e héten vette kezdetét és eddig 115,000 m. tengeri jelentettek be, melynek nagyobb része átvételre talált, kisebb részét prolongáltak.

Olajmagvak. Készáru káposzta- és bánáti repóban e héten alig volt forgalom, mi mellett az árak esendek maradtak. A kínálat elég jó. Káposztarepce helyben 11.—11.75 forintig, bánáti repce helyben 11.—forintig ért el. Káposztarepce 1899. augusztusra 12.—11.80—12.—forint között köttetett és 12.—12.10 forintot zárul. Ó vadrepce 5.50—6.25 forint helyben. Gomborka és lenmag üzletellen.

Hüvelyesek: Bab (új) továbbra is csak szórványosan van forgalomban. Ó áru nincs a piacon. Trieurt aprószemű babot Gyöngyösön-Félegyházán 7.50 forint nagy 7.—forint. Dunamenti babot Baja-

Határidőre kötött értékpapírok.

Table with 4 columns: Aranyjárdék, Koronajárdék, Magy. hitelbank, M. ip. és ser. bank, Magy. jelzálogbank, Leszáml. bank, Riamamurányi, Osztr. hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-om. államv.

A budapesti terményüzdsze.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzékek: Heremag: lucerna 36.—40.— forint, vörös tisztai, alföldi és felvidéki 26.—28.— forint. Vörös erélyi — Vörös bansági — forint. Középszemű 31.—35.— Nagyszemű 35.—39.—. Disznózsír: budapesti 48.50—49.— forint, vidéki — frt. Táblaszalonna: légszárított vidéki — városi 4 darabos 42.50—43.— forint, 3 darabos 44.—44.50 forint, füstölt 46.50—47.50 forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — forint, 120 darabos — forint, 100 darabos — forint, 85 darabos — forint azonnali szállítással. Szerbiai szokás szerinti minőség — forint, 100 darabos — forint, 85 darabos — forint. Szilvaiz: szlovéniai 17.50—17.75 forint, szerbiai 15.25—15.50 forint azonnali való szállítással.

A bécsi értéktözsde.

Az előzősde kedvtelen hangulatban nyílt meg, aminek oka a New Yorkból érkezett hírek a gabonárák hanyatlásairól.

A déli tőzsde csendes és üzletlenn. Zárításkor szilárd volt az irányzat. Berlieni magándiskontó 4 1/2%.

Bécs, augusztus 5. (Magyar értékek zárlata.) 4 1/2% aranyjárdék 118.65. Tiszai és szeredi kölesön sorsjegy 140.50. Magyar vasuti kölesön ezüstben 100.45. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.40. Magyar leszámlitól és pénzváltóbank 259.50. Riamamurányi vasműrészvény 325.25. Magyar koronajárdék 96.50. 4 1/2%-os Magyar földterem. kötvény 94.40. Magyar hitelbank részvény 391.—. Magyar nyeresémi kölesön sorsjegy 162.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 186.—. Magyar kereskedelmi bank 1450.

Bécs, augusztus 5. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2% papírjárdék 100.25. 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 118.70. 1860-iki sorsjegy 137.50. Osztrák hitelsorsjegy 197.—. Angol-osztrák bank 152.50. Bécsi bankgyesület 274.—. Osztrák-magyar bank 905.—. Déli vasut 76.—. Dunagőzhajózási részvény 407.—. Dohányrészvény 142.75. Császári és királyi arany 5.67.—. Német bankváltók 58.82. 4 1/2% ezüst járdék 100.15. Osztrák koronajárdék 99.90. 1884-iki sorsjegy 194.75. Osztrák hitelintézeti részvény 387.75. Unionbank 312.50. Osztrák Länderbank 242.50. Osztrák-magyar államvasut 352.—. Elbavölgyi vasut 260.50. Alpesi bányarészvény 258.90. 20 frankos arany 9.54 1/2. Londoni váltóár 120.66. Bécsi Tramway 463.—. Az irányzat tartott.

Bécs, augusztus 5. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magántorgalmában a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 388.— Magyar hitelrészvény 292.—. Angol-Osztrák bank 152.50. Union bank 312.—. Länderbank 243.—. bankgyesület 274.—. osztrák-magyar államvasut részvény 352.25. északnyugati vasut részv. 245.50. elbavölgyi vasut 260.50. dunagőzhajós részv. —. alpesi bányarészvény 259.30. májusi járdék 100.25. osztrák koronajárdék —. magyar aranyj. 96.50. magyar koronajárdék —. német birodalmi márka készpénz 58.83. utimórá 58.88. török sorsjegyek 61.80. riamamurányi vasmű 323.— déli vasut —. dohányrészvény 143.—. Napoleon d'or —. Lombard —.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, augusztus 5. (Tőzsdei tudósítás.) A tegnapi esti tőzsdek gyöngye irányzatának és a mai tőzsdeknek a hatása alatt a forgalom nagyon vontatott volt. Bányavértékek realizációi következtében gyöngültek. Egyéb értékek a pénzpiac helyzete miatt el voltak hanyagolva. A járdékpiacon nagyon csendes volt. Vasutakban egyenlőtlen. Magánleszámlitólai kamatláb 4 1/2%.

Berlin, augusztus 5. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjárdék 100.10. 4 1/2% osztrák aranyjárdék 100.80. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 96.75. Osztrák-magyar államvasut 150.—. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 169.75. Magyar vasuti beruházási kölesön 102.25. Alpesi bányarészvény —. Discont-Commandit 197.—. Általános villamosárai Edison 265.60. Gelsenkircheni 205.—. Laura-có 265.75. 4 1/2% ezüstjárdék 100.25. 4 1/2% magyar aranyjárdék 100.—. Osztrák hitelrészvény 242.90. Déli vasut 33.90. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegy 216.10. 4 1/2% új orosz kölesön 99.80. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 92.60. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 164.75. Harpeni 101.50. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, augusztus 5. (Zárlat.) 4 1/2% ezüstjárdék 99.80. 1860. sorsjegy 146.50. Déli vasut 33.90. 4 1/2% osztrák aranyjárdék 100.40. Osztrák hitelrészvény 248.50. Osztrák-magyar államvasut 149.50. Olasz járdék 92.90. 4 1/2% magyar aranyjárdék —. Az irányzat csendes.

Frankfurt, augusztus 5. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 100.30. 4 1/2% osztrák aranyjárdék 100.80. Magyar koronajárdék 96.60. Osztrák-magyar bank 151.10. Déli vasut 33.90. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.92. Bécsi bankgyesület 137.40. Villamos részvény 156.80. 3 1/2%-os magyar aranykölesön 84.35. 4 1/2%-os ezüstjárdék 100.05. 4 1/2% magyar aranyjárdék 99.90. Osztrák hitelrészvény 243.—. Osztrák-magyar államvasut 150.40. Északny. vasut —. Bécsi váltóár 169.85. Párisi váltóár 811.66. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 260.50. Az irányzat csendes.

Páris, augusztus 5. (Zárlat.) 3 1/2% francia járdék 99.62. Olasz járdék 91.85. Osztrák-magyar államvasut —. Francia törleszt. járdék 99.90. 4 1/2% magyar aranyjárdék 100.50. Török dohányrészvény —. Osztrák Länderbank —. 3 1/2% francia járdék 101.35. Osztrák földhitelintézet részvény —. Déli vasut —. 4 1/2% osztrák aranyjárdék 101.87. Ottomanbank 562.—. Párisi bankrészvény 10.45. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 5. A sertésüzlet irányzata csendes. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. Öreg közép páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban — krajcárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban 42 1/2—43 krajcárig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm valósúlyban) 43 1/2—44 1/2 krajcárig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 44 1/2—45 krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. Közép (páronként 220—280 kilogramm súlyban — krajcárig. — Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. — Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Staehl): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 43—43 1/2 krajcárig. — Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 42—43 krajcárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 43 1/2—44 1/2 krajcárig. Sertéselátszám 1899. aug. 2. napján volt készlet 44.418 darab, 1899. augusztus 3. napján felhajtott 217 darab, 1899. évi augusztus 3. napján elszállított 410 darab, 1899. augusztus 4. napjára maradt készletben 44.225 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 5. —

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Vadász István hatvani állami tanítót a gyöngyösi és Ligeti József hasznos-felső-butai állami elemi iskolai tanítót a hatvani állami elemi iskolához jelen minőségükben áthelyezte.

Évlétszámok. Iskolaszolgálat állásra a soproni Állami főreáliskolánál szeptember 10-ig. — Hivataliszolgálat állásra Bács-Bodrog vármegyénél augusztus 31-ig. — Postamesteri állásra Nagy-Közárón (Baranyam.) 3 hét alatt.

UTMUTATO.

Sternberg Ármán és Testvére hangszergyár, es. és kir. udv. szállítók Budapest, VII. Kerepesi-ut 36. Zeneeszközök Kossuth Laios-utca 22. (Károly-körút sark) Zenepalota. Megjelenik! MAGYAR-TILINKÓ-ISKOLA, melynek szerényével a tilinkón, e közkezdelt magyar hangszerezen tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Ez iskola egyszerűsége 65 legszebb magyar s más kedvelt darab gyűjteménye. Ára 1 frt 50 kr., netto; 1 frt 65 kr. beküldése ellenében bérmentve küldetik.

Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság BUDAPEST, V. József-tér 8. Befizetett részvénytőke 1 millió 500 forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4 1/2%-os kamatozás és a legkülönösebb visszafizetési feltételek mellett.

Első Leánykiházasítási Egylet Budapesten, VI. ker., Teréz-körút 40—42. szám. Alapított 1863. évben. Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig 1.600.000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiházasítási biztosításokra 300 fttól 10.00 fttig.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölesön Részvénytársaság, Andrásy-ut 5. sz. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula.

New-Yorki Germania életbiztosító társaság: alapított 1898. Biztosított tőkésállomány 315 1/2 millió korona Európán osztály: Berlin, Leipzigerplatz Nr. 12. (sajtó palota). Részvényeseknek korlátolt osztalék. Biztosított feleket az osztalékok évenként felvehetik. Ingatlan háború-biztosítás. Magyarországi vezérképviselőség Budapest V., Váci-körút 16. sz. Prospektus kívánatra ingyen.

Pannónia szálloda, Budapest, Kerepesi-ut a Nemzeti Színház és Népszínház között. Százharmton szoba és terem. Nagy étkező terem és kávéház. Olvasó- és társalgó-terem. Elektromos fűtés (Lift). Villamos világítás. Központi fűtés. Földök.

Vadászkürt szálloda Kishid-utca 5. sz. Elsőrendű szálloda a város központján. Mérsékelt árak. Világítás és kiszolgálás a szobáinkba betudva. Ifj. Kommer Ferenc tulajdonos.

Teljes lakberendezések, háló-, ebédlő- és szalonberendezések, ugyszintén valódi angol bőr ülőbutorok készpénzfizetés mellett, igen előnyösen beszereshetők: illetve megrendelhetők setleg részletesítésre is Grez Lajos kárpitos és dizitőnél. Raktár és műhely: VIII., József-körút 17.

„Páris” szálloda Budapest. Körülbelül 100 szoba és szalonnok 1 fttől felj. fürdőszobák és villamvilágítás, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok, Bachusz-pince, látványosság.

Napirend.

Naplár. Vasárnap, augusztus 6. — Római katolikus: A 11 Ur sz. — Protestáns: A 10 Ur sz. — Görög-orosz: (Julius 25.) I. 7 Anna. — Zsidó: Ab 30. Rosh Ch. — A nap két reggel 4 óra 29 perccor. — Nyugszik este 7 óra 3 perccor. — A hold két reggel 4 óra 26 perccor. — Nyugszik este 6 óra 47 perccor. A miniszterek nem fogadnak. Busa a Krisztinavárosban. Dél előtt tíz órakor körmenettel összekötött zenésmise. Toronyzene a kőbányai ut templomtorony erkélyén este 7 órakor.

A Merkur asztaltársaság táncmulatsága délután öt óra kor a Fácán-kertben. A Jódársok mulatsága délután 4 órakor a Hermina-kertben. A hársfelgyűzők nyári ünnepeje a népligeti Heinczel-kertben. Nemzeti Múzeum: Természettajzi tára, nyitva délelőtt 9-től délután 1-ig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők. Természettajzi gyűjtemények muzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig. Országos Képtár és a Van Dyck kiállítás a tud. Akadémiaiban, nyitva délelőtt 9—1-ig. Közlekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig. Technologiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig. Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig. Az összes könyvtárak zárva vannak. A Hódolási díszelőadás. Eisenhut Ferenc órási-képe, látható Városliget, Andrásy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelem-történeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig. Állatkert nyitva egész éjszaka.

TÁJÉKOZTATO. KATHRENER-FÉLE Kneipp maláta kávé. Image of a woman sitting at a table with a cup of coffee. Text: 'Nagymama nem is!' and 'Evek óta kifutó pótállék bizonyult a hátkövész. Ideg-, szív- és gyomorbetegségek, vörösvérnyomás, orvosság ajánlja. — Legkedveltebb kávéval a családok szívesen szívesen.'"/>

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése. — Budapest, augusztus 5.

Az időjárás helyzetében a tegnapival megegyező; a légneműs maximuma Skócia fölött van, míg a minimum a La Manche csatorna nyugoti bejárója előtt tartózkodik. Ezenfelül (valószínűleg) északkeleten is alacsony a nyomás, míg Dél-Oroszország felett magas. Az idő Közép-Európában csak szórványosan esős és tulnyomóan derült, míg a nyugoti és északnyugoti partokon többnyire borult. A hőmérséklet lényegében változatlan. Hazánkban szórványosan kisebb zivataros esők voltak. Tegnaptól Arad és Akna-Szlatina jelent zivartart; az idő egyébként tulnyomóan derült, száraz és meleg. A hőmérséklet maximuma tegnap már többnyire meghaladta a 30 C fokot. Küldés: Tulnyomóan száraz és meleg idő várható helyi zivatarokkal.

Viz állás.

Table with 4 columns: Location, Date, Water level, and other details. Locations include Tisza, Danubius, and various rivers. Dates range from Aug 5 to Aug 6.

Színházak, szórakozó helyek.

**NEMZETI SZÍNHÁZ,
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZÍNHÁZ.
MAGYAR SZÍNHÁZ.
VIGSZÍNHÁZ.
Szünet.**

FŐVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

a Krisztinavárosban.
Vasárnap, 1899. évi augusztus hó 6-án.
D. u. 3 órakor, fél-helyárakkal Petőfi Sándor halálának emlékére.

Petőfi nyitány.
Irtá: Eisenbach Sándor.

Talpra magyar.
Irtá: Verő György.

Petőfi.

Színmű 1 felvonásban. Irtá: Rudnyánszky Gyula.

Petőfi halála.

(A segesvári csata.)
Irtá: Verő György.

Nagy Bella k. a. felléptével:

Apotheosis.

Irtá: Jókai Mór.

Este 8 órakor rendes helyárakkal, másodszer
Utazás Magyarország körül.
Látványos néprajz énekkel és táncokkal 3 sz.-ban.
Irtá: Bokor József.
Kezdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Vasárnap, 1899. évi augusztus hó 6-án délután
Sz. Pajor Emília és Sziklai Kornél felléptével:

Boccaccio.

Operette 3 felvonásban. Irták Zell és Genée.
Személyek:

Boccaccio Pajor Em. Szikladsza Nyulassy
Lambertuccio Sziklai Jofanó Borbélyné.

Kezdeté d. u. fél 4 órakor.
Este 1/2 3 órakor rendes helyárakkal:

Dreyfus, az Ördögsgiget áldozata.

Alkalmi szenzációs színmű hét képből, hiteles adatok nyomán írta Deréki Antal.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi augusztus hó 6-án.
Sulamit, Jeruzsálem leánya.

Keleti opera 4 felvonásban, 7 képből. Irtá: Goldfaden Dávid. Zenéjét szerzezte: Dávidsohn Emánuel.

Személyek:

Monach, Radó S. Abigail Kápolnai
Sulamit Kövessy Zsigang Tukoray
Absolon Erzséky Ezriel Tarján

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Ös-Budavára.

Ma vasárnap, 1899. augusztus 6-án.
20 és 30 krajcáros nap.

8 előadás a nyílt színpadokon 8

Operette, bohózat,

variété, vígjáték.

Confetti és serpentin.

A délutáni előadásokon a fenntartott ülőhelyek féláron.

Mérsékelt árú belépőjegyek a dohánytőzsdékben kaphatók.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlo.
Uj villamos berendezés, renoválás és átalakítás miatt a mulató zárva marad.

Megnyitő előadás 1899. augusztus 12-én új műsorral és új különlegességekkel.

Albrecht Ferenc igazgató.

A télikert, kávéházhelyiségek és Chambre separék nyitva vannak. Minden este Munczy Lajos zenekara.

Dobsinai jégbarlang

Kirándulás a magas Tátrába.

Indulás 1899. augusztus 9-én. Részvételi ár 5 napi ellátással

személyenként 39 frt.

Prospektussal szolgál a Gyógyfürdők, üdülőhelyek és utazási központi iroda Budapest, IV., Teréz-körút 10.

Tarpataki vízesés

Zongorák és pianinók

A világ első gyárából, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zene gyöngyöinek nevezettek el, ez időben legszilárdabban vásárolhatók.

Keresztély mintazongoratermben,
Budapest, Váci-körút 21. sz.

Ócska zongorák becsorítottak és hangulások, valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar-udvar).

Magyar ember magyar íróttal írjon!

Aki jó magyar íróttal és tollszárral akar írni, az használjon Schuler József-féle magyar acélíróttal.

Felülmulhatatlan, angol gyártmányokkal minden tekintetben versenyképes.

Különösen ajánlhatók a következők:
Dánel Ernőé 332, 408, 450, 455, 554. Dánel Ernő 1893.
Minden papírkereskedésben kapható.

A Nemzetközi Automatagyár

Automata Buffetje

Budapest, IV., Múzeum-körút 14. szám.
Kétféle hideg buffet, „Polgári“-féle sör, valódi borok, liqueurök.

Nyitva reggel 3 óráig.
Megrendeléseket mindennemű automatákra gyárunk VII., Szérvétsé-utca 3. sz. pontosan eszközöl.

Katona-ügyekben

legjobb, leggyorsabb és legolcsóbb eljárás elintéző reklamációkat,

megszerezni, illetve átadni a bíróságra engedélyeket, sőt a tiszturak és az őrszolgák összes személyes ügyében sőt. a Domuske János v. esz. és kir. ezredes tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

HATYU

GÖZMOSÓDA

Budapest,

VII., Óvoda-utca 19.

sz. alatt

megnyílik.

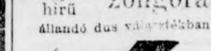
biztos itasát betegség estére csak 1 frt 50 kr. évi díjért

— bármely napot kezdődőleg — olvassalja minden mellékjű nélkül a „Zion” jótékonyági egyesület, VII. ker., Erzsébet-körút 26. szám. (TELEFON: „ZION”-EGYESÜLET)

Zongora termekben

Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sarkán.) Zenepalota.

a legjobb zongorák hírv. Aláandó dus válogatásban

ERARD

híres párisi és londoni zongoragyár (szállítja az angol királynőnek és az egész királyi családnak) egyedi dílt képviselése

valamint a FEURICH (a szász királyi udv. szállítója)

világhírű zongoráknak mely gyártmány minden más zongorát messzetal- szárnyal — kizárólagos képviselése.

Sternberg Armin és Testv. hangszer-gyár cs. és kir. udv. szállítók

Zongora - termek: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút sarkán.) Zenepalota.

Magyar kir. államvasutak budapest jobb. üztelvez. 2523/99. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Ujvidék állomásán létesítendő felvételi épület bővítése és részben átalakítása céljából ezenem nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

A tervek, az ajánlati költségvetés, részletes leírás, a szerződési tervezet, a feltéttelek Budapest jobbnart üztelvezetőség pályafantartási és építési osztályánál (Külső Kerepesi-ut), valamint az ujvidéki osztálymérnök-ségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Jogi-érvényes és köllőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb f. 6. augusztus 2-án déli 12 óráig üztelvezetőségünk 1-6 osztályánál nyujtandók be lepecsételve eme felirattal: (Ajánlat az ujvidéki felvételi épület bővítése és részben átalakítására.” Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vételni. Bánatpénz fejében legkésőbb f. 6. augusztus 1-én déli 12 óráig 3000 frt, amz báromezzer frt készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunknál (Külső Kerepesi-ut) lefektetendő. A bánatpénzről szóló letéjegy az ajánlat-hoz nem esztolandó. Az értékpapirok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén a legutóbb jegyzett 14 napnál nem réjbb árfolyam szerint számíthatnak, de névértékben felül számításba nem vétetnek. Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek terti ve-vényvel adandók fel. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fontartjuk.

Budapest, 1899. jul. hó.

Az üztelvezetőség.

(Utány. nem díjazatik.)

GÖZEKÉKET, GÖZHENGEREKET és GÖZUTIMOZDONYOKAT

minden czélserű nagyságban és a legutányosabb árak mellett építenek

JOHN FOWLER & Co.

Budapest-Kelenföldön

a vasutállomással szemben.

LÄHNE-féle

Nyilvános tan- és nevelő-intézet Sopronban.

Elemi iskolával, teljes gymnásiummal és IV. osztályu reáliskolával.

Felvez új növendékeket 6 éves koruktól 18 éves korukig. Szigoru felügyelet. Egészséges fekvés. Modern nyelvek gyakorlati elsajátítása. Biztos eredmény a tanulók csekély létszáma mellett. Felvilágosítással készséggel szolgál az igazgatóság.

STETTNER tan- és leánynevelő intézete

Nyilvánossági joggal

Rákos-Palotán, Budapesttől 1/4 óra. Vilamos közlekedés a Lehel-utcai állomástól. 6 elemi és 4 polgári osztályal.

Olcsó ellátási díj. Elfogad felnötteket is. Kívánatra programot (értésítőt) küld az igazgatóság.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kéthy egyetemi tanár urak által gyogycélokra a nálott

GOLIÁT MALÁTASÖRE

Idéghajokban, verszegénységű, emésztési zavaroknál, gyengeségnél sőt kiváló sikerrel használhatók és e y ttal

Legkellemebb üdítő ital. Ára vidékre kőbányai vasuti állomáshoz szállít va: nagy palack 10 kr. kis palack 13 kr. fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállítmány 30 palack.

Betét: nagy láddért 1 frt 60 kr. kis láddért: 1 frt 20 kr. palackért 6 kr. mely azoknak bérmentes visszavadászók visszazajgatatik. Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII. Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.

Budapestben kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és piharaknál a Quisikra automata buffet-ekben is.

Szt-Lukácsfürdő

Vendéglő! Kávéház!

Az igazgatóság saját üzemében.

Jó ételek és italok, olcsó árak.

Étterm az udvarban (zárt helyiség).

Gyönyörű terrasse a Dunára.

Mindennap katonazene.

Homlokzat-festék-gyár

KRONSTEINER KÁROLY

Bécs, III., Hauptstrasse 120. (Saját házában.)

Kitüntetések aranyérmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari, bányás és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítoja. — E homlokzatfestékek, melyek meszben feloldhatók, száraz állapotban, porakban és 40 különböző minőségben kilétkint 16 főtől feljöl szállítanak és ami a festék szűrtiszaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

További Hírlapjaink:
Iró- és másoló-tinták.
 Vízkezelő borkrémek.
 Szab. taip-övöszer.
"Vandor"
 Fémtestű paszta és ezüst-és arany-festítő szappan.
 Bőrflakk.
 Lőszerszámpaszta.
 Fegyver-és pata-szár.

A világ legjobb FÉNYMAZAI!

Aki lábbelijeit szép fényesen és tartósan akarja gondozni, vegyen csak **Fernolend-féle cipőfényaszt** világos lábbelinek csak **Fernolend-féle termézetes borkrémét.**

Mindenütt kapható. Csak 1. oszt. díj. Borsos. Csak 1. oszt. díj.

Bécsi Schulterstr. 21.
 A sz. 4. utca melletti üzlet kikerülő leveleket gondosan ügyelni a nevére: **St. Fernolend.**

Ezrek mennek Carlsbadba, hogy rossz gyomrukat kireperliják és újra jól emészenek ez erre elköltönek — néha hiába — egy vagyont, pedig azt a célt otthon könnyelműen, kevés költséggel elérik a

„PEPSIN-BOR“

használatát által, mely az ételt megemésztést segít és a gyomort rövid időn tökéletesen helyreállítja. Az én pepsin-borom kedves úri és hatása ki nem marad. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 5 üveg franco külföldre 6 forint.

ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerész, művegyészi laboratoriuma Aradon. Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerész úrnál, **Egger-féle Nador-gyógyszertárban** valamint minden magyarországi gyógyszerárban.

Térképek, utmutatók.

Kirándulóknak, turistáknak, a fővárosba kerülő idegeneknek nélkülözhetlen:

Budapest és környéke. Baedekerszerű utmutató a fővárosban és környékén. A főváros és környéke térképével. Irta Palóczy Lipót. Ára piros vászonkötésben 30 kr.

A mai Budapest. Emlék és utmutató a fő- és székvárosban. Számos képpel és egy nagy, színes térképpel. Szerkesztette Kaha József. Ára 1 frt.

Budapest térképe. Kimerítő, pontos tájékoztató. Ára 30 kr.

Ugyanaz színezve, a főváros nevezetesebb épületeinek és emlékműveinek szép nyomású képeivel. Ára 50 kr.

Budapest kirándulási térképe. A főváros és vidéknek turista-térképe. Pompás, színezett, kitűnően használható térkép. Készítette Hasek Ignác. Ára 50 kr.

Irodáknak, iskoláknak és egyéb intézeteknek, valamint magánosoknak kitűnő szolgálatot tesznek:

Hasek Ignác. Magyarország nagy vasúti térképe. A legújabb adatok nyomán. Ára 4 frt.

Vászonra huzva 8 frt.

Gaebler-Chervin: Magyarország nagy fal térképe Ára vászonra felvonva 9 frt 50 kr.

Európa nagy fal térképe. Vászonra felvonva Ára 13 frt 80 kr.

Hasek Ignác. Megyei térképek. Magyarország összes megyéről, a jellemző népszokások, viselkedés, a megyebeli nevezetességek, ipari-és közgazdasági főbb termények színes képekben való feltüntetésével. Ára a 31 térképnek együttvéve, diszkrétben 12 frt.

Megrendelhetők

a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában. József-körút 18.

M. kir. államvasutak. 113693/A. I.

Hirdetmény.

A m. k. államvasutak vonalain rendszeresített pénztárkezelőnői állásokra régebbi folyamodások folytán a már előjegyzett, vizsgázott jelöltek száma oly nagy, hogy ezen állások aránylag csekély számánál fogva a beállítható szükséglet évekre fedezve van.

Mint hogy pedig ennek dacára, úgy a nagyméretű kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez, mint az államvasutak igazgatóságához folyamodások folytán nagy számmal érkeznek a kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy mindaddig, míg a már előjegyzésben levő jelöltek elhelyezést nem nyernek, a kezelőnői állásokra való további kiképzés beszüntetessék s a beérkező folyamodványok minden érdemleges tárgyalás nélkül a folyamodóknak egyszerűen visszaadassanak; ha pedig a már előjegyzett jelöltek elhelyezve lesznek, a további üresedések nyilvános pályázat útján töltésnek be.

Ily körülmények közt bizonyára az illetők saját érdekében is áll, hogy az előre látható céltalan érvényezés költségétől és fáradságától magukat megkímélik.

Budapest, 1899. júl. 29. Az igazgatóság. (Utánn. nem díjazatik.)

EGYETEMES REGÉNYTÁR

- a legkiválóbb hazai és külföldi regények gyűjteménye. Egy-egy kötet ára csinos vászonkötésben 50 kr. Jegyzéke az Egyetemes Regénytár eddig megjelent kötetének.
- Guida. Freskók. 50
 - Pekár Gyula. Lavina. 50
 - Pekár Gyula. Hatalom. 50
 - Petélé. A filemle. Elbeszélés. 50
 - Prevost M. A titkos kert. 1-
 - Rákosi V. Téli regé. 50
 - Reade Charles. Titok. 50
 - Roberts Sándor. Lou. 50
 - Rovetta G. Az első kedves. 50
 - Rovetta. Egy leány miatt. 1-
 - Thury Z. Ulrich főhadnagy. 50
 - Savage R. H. Hivatalos felelőség. 50
- Megrendelhetők a

„Budapesti Napló“ kiadóhivatalában.

József-körút 18. 2 frt terjedő megrendelések csak az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthetők.

Magy. kir. államvasutak Igazgatóság. 103903/99. sz. hoz.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak kezelése alatt álló h. é. vasutakon 1897. évi augusztus hó 15-ke óta érvényes ámdíjszabáshoz (II. rész) az 6-beszei újdíj h. é. vasut megnyitása napján a IX. pótlék lép életbe.

A ki idézés pótlék tartalmazza:

- I. az öbese újdíj h. é. vasut ámdíj-szabását.
 - II. Podute kitérő felvételét.
 - III. Nyomdabírák helyesbítését.
- Ezen pótlék példányai a m. kir. államvasutak díjszabási osztályában és üzletvezetőségénél példányonként 20 fillérről kapható.
- Budapest, 1899. július hó 16-án.

Az igazgatóság. (Utánnymot nem díjazatik.)

A legjobbnak bizonyult **HÁZISZER**, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás vértátrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorhajt, és p. étvágytalanságot, savanyu fölbőfögést, hányási ingert, gyomor-és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, a gyomor túlterhelését étellel, nyálkásodást, vértolulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedéseknel, továbbá körümgnyedés az ugynevezett körümméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknel, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszer-től PRÁGÁBAN 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híros bevált háziszér. 1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 25 és 35 krjával. Postán 6 krral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszerárától és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, díjat kap! **Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.**

Raktárak Budapestben: **Török József gyógyszerárában, Egger A. gyógyszerárában, Thalmayer és Seltz, Kochmeister utódi.**

Főraktár **B. FRAGNER** Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag, a készítőnél Eck der Spornergasse Nr. 203.

Mesés találmány a „Kosmos“-féle változó Levelező-lapok.

Egy csodálatos világnak a változó levelezőlapban elrejtve találni, ha kezünkbe veszünk. **Bámulatható** éjti az embert ezen találmány. A le-levelezőlapon látható alakok éppúgy **mozognak**, mintha eleve nekünk volnának: Egy jövedő clown szemünk előtt emelgeti bohócsapkáját, mozgatja mindkét kezét s felénk öltözött nyelvét. A másik kép: Egy bájos szépség szunnyadó leány ábrázol, de ime látogat jelentkezik és csodák csodája, a még az imént szunnyadó leány mosolygva nyitja föl szemét. Nem tudunk betelni a képek látásával. Eddig megjelent két sorozat, egy-egy sorozat 10 különféle változó levelezőlapokat tartalmaz, elegáns, csinos kivitelű borítékban. — Ára 1 sorozatnak, 10 drb 80 kr., mely 1 sorozat bélégekben is beküldhető, 2 sorozat, 20 drb 1 forint 30 kr. **Vizsent elárúsítók** 50 drbot 2 frt 50 kr-t, 100 drbot 4 frt-t, 1000 drbot 35 frt-t rendelhetnek. Kapható a főelárúsító cégnél **Magyar Keresk. Közlöny, Budapest, VII. ker. Kárely-körút 9. sz.**

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACS, v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete
 Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb **hugycsőfolyásokat**, bujakóros sebeket, syphilit, az önfertőztetés utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásban páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb borbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményekképp létrejött háterinebajokat gyógyít a legújabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—3 óráig. Nőknél úgy mint férfiaknál külön be és kijárat. Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

BUTOR Győződjék meg mindenki! Olesőbb mint bárhol, szolidan kidolgozott asztalos- és kárpitos-

butorok a legegyszerűbbtől a legfinomabb minőségig, jótállás mellett, **Varga Mihály és Társai magy. butoripar-társaságnál** Budapest, Belváros, IV., Koronaherceg-utca 2. sz. Kigyó-tér sarkán. A legújabb árjegyzéket több mint 300 képpel 25 krral bélyegben való beküldése ellenében franco küldjük.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtós, diófa fényezett ... 34 frt	1 ebédőszék, ó-német stíl ... 4 frt
2 ágy, diófa, fényezett ... 22	1 íróasztal, 3 fiókos ... 16
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett ... 8	1 hálószoba, matt diófa ... 125
1 mosdó, 2 ajtós, diófa, fényezett ... 14	1 hálószoba, faragott ... 170
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt ... 38	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat ... 80
2 ágy, magas, diófa, matt ... 38	1 garnitúra selyem-behuzat ... 80
2 éjjeli szekrény, diófa, márványtal ... 22	1 garnitúra plüss-behuzat ... 95
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, feh. márv. ... 46	1 szalonasztal ... 10
1 diván, magas támla szőnyeggel ... 40	1 consol márványtal és tükör ... 26
1 ebédő-asztal, diófa, matt ... 14	

Nagy válasszék egyszerű, valamint a legújászebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe Budapest, Erzsébet-tér és Sas-utca sarok, I. emelet. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

NINCS TÖBBÉ POR.

A Dustless Floor Dressing Co. New-York
Hygieai pormentesítő Vállalat, elvállal irodák és üzleti-
helyiségek, kávéházak, vendéglők
pormentesítését

jótállással, az egyedül valódi amerikai Dustless porlővel.

1 liter (10 □-méterre elégséges) valódi amerikai Dustless ára 1 frt 50 kr. — 1 beeresztő
szerszám 65 kr. — 1 seprű (e célra külön) 1 frt 20 kr.

DITRICHSTEIN MÓR

TELEFON 14—59. VII. ker. Nyár-utca 34. sz. TELEFON 14—59.

Óvakodjunk az utánzatoktól!

Most
jelent
meg!

Jukker-
leány.

Irtá

PEKAR
GYULA.

Ára 1 frt 50 kr.

Megrendel-
hető: a
„Budapesti
Napló“ kiadó-
hivatalában.
Budapest,
József-körút
18. szám.

A magyar és német társalgási nyelv kézikönyve.

Utmutatás úgy a magyar, valamint a né-
met nyelvben való helyes és könnyű ki-
fejezésére.

Irtá: **CZANYUGA JOZSEF.**

Harmadik javított és bővített kiadás.

Nyelvtani szabályok. — Nevek tárgyi eso-
portozatos bő gyűjteménye. — Beszélgetések
és szólások a mindennapi élet tár-
gyairól, rendkívüli változatos, hovenhét
kimerítő csoportban.

Ára 1 frt 20 kr., díszes piros vászonkötés-
ben 1 frt 80 kr.

Az összeg előzetes beutalása esetén bér-
mentve küldetik. — Megrendelhető:

a „Budapesti Napló“
kiadóhivatalában VIII., József-körút 18.

20 krajcáros sorsjegyek!

József főherceg ur ő cs. és kir. Fen-
sége védnöksége alatt **Szegeden** rende-
zendő I. Mezőgazdasági Országos **Kiállítás**

sorsjátéka.

Főnyeremény **50.000** korona érték.

Huzás Szegeden, 1899. évi
szeptember hó 10-én este
6 órakor.

Egy sorsjegy ára **20** krajcár.

Sorsjegyek mindenütt kaphatók!

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Budapest, Köztelek, IX., Üllői-ut 25.

Specialista sérvkötőkben

Cs. és kir. osztr.-m. és belga kir. szab.
Kítüntetett Brüsszel 1890. aranyérem és díszokmányokkal

Keleti-féle sérvkötő
orvosi tekintélyek véleménye
szerint a legtekintélyesebb ezen
nemben, nemcsak, nem
csak, hanem különösen nyomást
és elmozdítja a szék-
székénél fogva az eddigi sérv-
kötők helyett.

Ára: egyoldalu 6 frt,
kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek szem-
kötők: M. lábak, műszerek, melle-
ges fűzők, egyenes tálcák, láró-
és nyújtószekék, gummi görse-
rűk, és mások.

Megrendeléseket pontosan
eszközzel

KELETI J.

kötőszerek és orvosképzési mű-
szerek **Budapestben.**

Főút: **IV., Koronaherceg-utca 17. sz.**

Gyár: **IV., Rostély-utca 15. szám.**

Üllői útján az átjárónál.

Nagy képes milleniumi árjegyzék ingyen zárt borítékban.

Bécsi nők köszönik szépségüket

első sorban a legkellesebb, legha-
zasosabb, legfrissebb,

Eredeti Pompadour Paszta

használatának, amelyet néhai Med. dr.

Riz. A. találta fel. Ez a szépség-
szert folytatónak élénk friss arcot, va-
kító fehér ráncatlan arcot csinál!

még a késő nyáron is, elméleti ko-
zosság mellett a **pinx különösen viasz-
szerttel** (a **melletti**) szepít, májfoltot,
ümlőhelyeket, pattanásokat, arcpirot,
a bőrnek minden tisztáltságát, már
10 éve áll a **főfürészek, művészek**

stb. használatában, a miről bizonyla-
nok és köszönőlevelek rendelkezésre állnak. E szépség-
szertnek és ártalmatlanságának legjobb bizonyítéka a **40**

éves írtéle, amely idős alatti ugyancsak ezer hasonló szer-
kezett és újra elírt. Egy 6 hónapra való tégely ára 1 frt

50 kr.,

POMPADOUR-TEJ

a bört azonnal tejszerű fehérséggel vonja be, rejt marad az

arcbőrön mosás után is. Eredeti palack 1 frt 50 kr. Pompa-
dour szappan 30 kr., Pompadour-arcpor rózsá, krém és fehér

szubón 1 frt 25 kr.

Tessék bizalommal **Özv. Dr. Ricns Vilma** (a **Riz. An-
dri és testvérei**) részre, a valódi Dr. Riz-féle készítmények

egyedül gyártóhoz **Bécs, Praterstrasse 16. sz.** dult. — **Vé-
telni csak glomávos csomagokat tessék elfogadni.**

Budapestben ártaktár **TÖRÖK JÓZSEF**-nél, Király-utca 12., to-
vábbá Dr. **EGGER I.É.** és **EGGER J.** uraknál, VI., Váci-körút

17. **DETSINYI FRIEDRICH** V., Marokkó-utca 2., **NERUDA**

NÁNDOR, Kossuth Lajos-utca 7.

Gyengeségi állapotok

(impotentia) ellen páratlan sikerű

gyógyhatású **tolván legmelegebben**

najánjuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES

HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI

RENDELŐ-INTÉZETÉ

BUDAPEST,

VI. Teréz-körút 44. l. em.

**Tapasztalt gyors és biztos eredmé-
nyek tolván honorárium teljes gyó-
gyulás után fizethető.**

gyulás után fizethető.

Rendelés délelőtt 8—1-ig, délután 2—8-ig.

Ószul a haja ??? Ha igen, akkor használja a **Hair Regenerátor**

kötő szer, mely nem fusti a haját, hanem a haj
eredeti színet ad; vissza. 4 Üvege 1 forint.

Egyedül:

oltán Béla udvari szállító gyógyszerárába!

Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

HEIM-fele Meidinger-kályhák.

A feltaláló Dr. Meidinger tanár ur által kizárólag jogosított

HEIM H., Budapest és Bécs

cs. és kir. udvari szállító.

Legjobb hirtverű cs. és kir. kis. szab.

KÁLYHÁINK

eredeti mino-
sagban csak
gyári rakta-
runkban

MEIDINGER-OFEN

H. HEIM

BUDAPESTEN, THONET-udvarban kaphatók.

Ajánljuk továbbá a mi

HESTIA szabályozható, töltő- és ventilációs

kályhánkat kettős köpenyvel.

FÜSTEMÉSZTŐ KANDALLÓKAT.

Központi légfűtést egész épületek számára.

Száritó-készületek ipar- és gazdasági célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

Főülmulhatatlan.

80 kr. minden órajavítás 80 kr.

3 évi jótállás mellett.

Reisz F. műorás

IX. ker., Soroksári-utca 14. szám.

Edus választék órák és ékszerekben.

**Vidéki javítások pontosan eszkö-
zöltetnek.**

II.

Kwizda fele

Korneuburgi

maria tappor

maria tappor

maria tappor

maria tappor

maria tappor

maria tappor

maria tappor

maria tappor

maria tappor

maria tappor

maria tappor

maria tappor

Eppen most
jelent meg!

Vig

történetek.

Irtá

Murai Károly.

Ára 1 frt 50 kr.

Megrendelhető: a

„BUDAPESTI

NAPLÓ“ kiadó-
hivatalában, Buda-
pest, József-körút

18. szám.

EGYENRUHÁKAT

egyévi önkéntesek

részére szigorúan szabály szerint legelőbban száll tanak

TILLER MÓR és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállító

Budapestben, Károly-laktanya.

Arjgyezék kívánatra ingyen.

Allatgyógy.-diétét szer lovak, szarvasmarhák és juhok

számára. 45 év óta a legelőbb ismételtben használják át gy-
hán, rossz emésztés ellen, a tehentel jaitása és a tejelő-
képesség szaporítása érdekében. 1/2 doboz ára 70 kr., 1/2 doboz

35 kr. Csak a fenti védőjeggyel valódi minőségben kapható

az összes gyógyszerárakban és drogériákban. — Főraktár:

Kwizda Ján. Ferenc,

cs. és kir. osztr.-magy., román kir. és bolgár fejed. udv. szállító,
KERÜLETI GYÓGYSZERÉSZ, KORNEUBURG BÉCS mellett.

FABUTOR-OSZTÁLY:
Teljes háló- és ebédlő szobák Szalon-garnitúrák Férfi-szobaberendezések és egyes butordarabok is.

Saját gyártmányu
BUTOR
Sodrony-ágybetétek, afrik- és lószőr-matracok

VASEBUTOR-OSZTÁLY:
RÉZBUTOR.
Vas- és kerti-butor és Gyermek-kocsik.

Kiünő kivitelben, olcsóbban mint bárhol

Pápai és Náthán gyárosoknál
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 2. szám.

Legrégibb és legújabb speciális üzlet ezen szakmában. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Árjegyzék 25 kr. dílyeg ellenében.

T. vevőinknek kényelmére szolgál azon körülmény, hogy nálunk a butorberendezéshez tartozó összes tárgyakat, u. m.: fa- és vasbutort, rézágynakat, ruganyos matracokat, afrik- és lószőr-ékeket, kárpított tárgyakat, konyhabutort, előszobaberendezéseket, szőnyeg- és függönyemléket, függőlampákat stb. beszerezhetnek és így teljes berendezésüket egyöntetűleg egy helyről kaphatják. — Gyártmányaink kiünő minőségű irásbeli jóírást vállal nk.

Részletfizetésre is minden árfelemelés nélkül, eredeti gyári árakban, olcsóbban, mint bárhol készpénzfizetés mellett!

Magyar ipar.
Fűtőkályhákat, takaréktűzhelyeket
állít a legjobb minőségben jóírást mellett

EHRlich G. GUSztÁV
magyar kályhagyára Budapesten.
Moldinger-kályhák, Asztaltűzhelyeket
Fokete fényezett acéllemez kőnyúval vagy kőnyúval színe zománcozott kőnyúval. Ányorattal alanzattal a legújabb kivitelben.
Szabályozó tőkályhák acél vaslemez-burkolattal és tüszilárd betét, jóírással.
Szabályozható kályhák fűtőre. „Ehrlich-féle” kávéház és vendéglő részére alkalmazható kályhák.
Gyár: VII., Fogarasi-ut 6. Telefon 62-21.
Asztaltűzhelyeket a legártóssab és nem pusztítható zománcburkolattal minden színben és szép kivitelben. — „Ehrlich-féle” új Asztaltűzhelyeket recés oldalfalakkal vaslemezbe. Takaréktűzhelyeket erős anyagból készíve, szép kivitelben és olcsó árak mellett.
Szeleltő-rácsokat.
Mintaraktár: VII., Dohány-u. 1.2. Telefon 60-08.

A nagykanizsai Felső Kereskedelmi Iskolában,
melynek érettségi bizonyítványa az egyévi katonai önkéntességre jogosít, a beiratások a jövő tanévre f. é. szept. hó 1., 3. és 4-ik napjain eszközöltetnek. Az intézet 1857 óta áll fenn. végzett növendékei, kiknek száma a 1 1/2 ezret meghaladja, a bel- és külföldi legelőkelőbb házaiban nyertek alkalmazást. — Részletes prospectust készséggel küld 7964 az igazgatóság.

Fontos sérvbajosoknak. SZENZÁCIÓS TALÁLMÁNY.

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jóvá ismertve, mint a Pollitzer által feltalált és, és kír. szab. ügyi a többi sérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Úgy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pollitizált oly módon leomolnak a sérvök, hogy a sérvök teljesen eltűnnek és így a sérv kiküszöbölhető. 4. A biztonsági főtámaszával pedig a sérvök lecsúszása meg van gátolva. Célzóterület nem egy hely- és külföldi orvosok tekintélyes ismertetései. Használhatóságát bizonyítja továbbá az számos közönség és hírlapvilágban, mely a világ minden tájairól (Német, orosz, francia, olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beírásokat, s melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésre állnak. Célzóterület mellett az árak mérsékeltek.
Egyoldali ára 7 és 10 frt. Kétoldali 10 és 16 frt.
Gyermekeknek a félrel oldalb.
Rendelésre a test bősége kerétek genitív erőben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal, vagy mindkét oldalra.
Nagy r-kaik továbbá valódi angol és francia asztalos sérvkötőkben, hűsítő, szőnyegkötők, irritátor, mindennemű méfeszakadó, görccshegyszeres, hágyógyenerátor, lépárna, ágybetét, havi-hafeltöltők és minden e szakmába való cikkben.
Egyedüli képviselőség valódi angol és francia

GUMMI-különlegességekben.
Postai megbízásokat, rend-írményeket pontossá és titoktartás mellett legelőkelőbb utátrélt eszközöl
POLLITZER MÓR és FIA
os. és kír. szabad. orthopediai kötszerek Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapított 1858. ÁRJEJYZÉK kívánatra zárt borítékban bérmentve küldetik. A cím-e díj- elni tessék.

Magyar üvegbiztosító társaság.
Budapest, Váci-körút 31.

Biztosít tőkőr-üvegáblakait portáléklakban, üvegtérkékek egész építményeknél, a legelőkelőbb díjak és a legpontosabb leszámítás mellett. Több évre szóló biztosításnál tetemes kedvezmények. Elvállal szállítási biztosításokat is.

Ügyes ügynőkök kerestetnek.

A nekünk bemutatott szánatlan megbízható, hírelis főszörmot folytatón ezen ügyvezetését óta fennálló, rendelő-üzletet a legelőkelőbb ajánlatot.
Rendelő intézet Budapest, Andrassy-ut 24. az Opera mellett.
TITKOS BETEGSÉGEKET
hüvelyfolyásokat és sebeket, az éjnyertételek utóhatást, az éjnyertételek fűrészt, magyarázókat, a bujakör utóhatásait, különféle fűrészt, hármányrejtő idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanosság egyik főokozója és börtöréteket gyógyít uj gyógygónál szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal
orvos, sebész, szemész- és szülészeti dor, volt csász. kír. oszt. főorvos
RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig, 8 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatli és ügyezerekről is gondokodva lesz.
Nőknek külön várterem.
Ugyanott megjelent és a szerzőnk: DR. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTUTATÓ** (már 15-ik kiadásban megjelent) nemi betegségek és ezek esszerű gyógykezeléséhez című könyve, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva, lesz kiküldve, 1 frt beutólás mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvéttel mellett.
A könyv tartalma: I. Az ivarszerzők leírása. — II. A nemi álet ébredése. — III. Az ivarszerzők és az éjnyel magyarázó. — IV. Hüvelygöngyölök (trippel) és hüvelygöngyölök. — V. A bujakör (siphilis). — VI. Fehértej. — VII. Elgyógyulási módok. — VIII. Női magtalanosság. IX. A ivarszerzők megbetegedéseinek főnyerője: prostitúció.

Graz. Graz.
Hotel „zur goldenen Birne“
a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb fekvésű szálló, utonnan kényelmesen berendezve.
HUTTER J., tulajdonos.

Magyar Könyvtár.
Szerkeszti: RADÓ ANTAL.
Eddigi számaiban a következő verses művek jelentek meg:
(A verses színművek a színművek jegyzékében találhatók.)

- Ábrányi Emil. Márciusi dalok és egyéb költemények. (85. szám.)
- Arany János. válogatott balladái. (11—12. sz.) Riedl Frigyes bevezetésével. Iskola kiadás
- Arany János. Toldi. (69. 70.) Isk. kiadás.
- Arany János. Kisbáb költeményeiből, szemelvények. Rendeltet és bevezetéssel ellátta Moravcsik Géza. (74—75.) Isk. kiadás.
- Arany János. Toldi estje. Bánóczy József bevezetésével. Isk. kiadás. (87—88. sz.)
- Arany János. Szemelvények Toldi szerelméből. Moravcsik Géza bevezetésével. (102—105. sz.) Isk. kiadás.
- Arany János. Első lépés. Jókai ördöge. Komáromy Lajos bevezetésével. (101. sz.) Isk. kiadás.
- Arany János. Katalin. Keyoháza. Szent László füve. Bev. el. dr. Radnay Rezső. (Isk. kiad.) (121—122. Berzenyi Dániel Válogatott versei. Bevezetéssel (3. sz.)

Csokonai Vitéz Mihály, Dorottya. Négyessy László bevezetésével. (10. sz.)
Coppé. A kovácsok sztrájkja és más elbeszélő költemények Ford. Radó Antal. (4. sz.)
Gvadányi. A peleskei nótárius. Kardos Albert bevezetésével. (79. sz.)
Kisfaludy Károly válogatott költeményei. Bánóczy József bevezetésével. (19. sz.)
Kölcsy Ferenc válogatott meséi. Négyessy László bevezetésével. (10. sz.)
Kurucvilág (A) költészete. Kardos Albert. bevezetésével. (42. sz.)
Magyar népballadák. Morvay Győző bevezetésével. (52. sz.)
Szabolcska Mihály. Versek. (34. sz.)
Virág Benedek válogatott költeményei. Kiadta Zilinszky Aladár. (115. sz.)
Tennyson. Arden Enoch. Kétlő elbesz. Ford. Lőrinczi (Lehr) Zsigmond. (50. sz.)
Zrínyi Miklós Szigeti veszedelm. Bánóczy József bevezetésével. (8. sz.)
Egy-egy szám ára 15 kr.
A megrendelésnél elég a fűzet számára hivatkozni. Az ár beutólása után bármely fűzetet bérmentve küld a „Budapesti Napló” kiadóhivatala, de megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben is.

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj (Misore Santal) gyakorol nagy hatást új és idült hólyag, vese- és főleg cső-bántalmáknál.
A Santal Egger-
capsulák csakis a legártóssab és legártóssab Misore Santal-olajat tartalmaznak és annál fogva hatásuk meglopé.
Aki rövid idő alatt akar megszabadulni gyötörő bajától, használjon Santal Egger. Egy doboz ára 1 ft 50 kr., vidékre a pénz előlege beutólása mellett, postán, kr., vidékre a pénz előlege beutólása mellett, 1 ft 70 kr.
Főraktár. Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17.

Káros hamisítások miatt nagyon ügyeljünk a SCHAFFER RÓZA névre. Csakis ezen védjeggyel valódi.

Szépség gazdagság!!
Szépség hatalom!!
Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a
Mme Rosa Schaffer
szerb kir. udvari és kamarai szállítónő. Bécs, I., Graben 14. által feltalált és használt szépségkészletek által sikerült.
Törvényesen védve.

Poudre ravissante a legártóssab és legártóssab a bőrt vakító fohorre varázsolja és pompás zománca alatt a bőrtükítések, anyaggyegek és himlőhölgyek is eltűnnek. — A pócsokat és redőket kismítija, a káros szépségkészletek által kitárgított líkacsokat összehúzza és az arcnak élénk, rózsás fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet a nélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltűnne. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.
Crème ravissante értvezetékkel fiatalít, a bőrt ruganyosán és simán tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene. Egy tégyel 1 frt 50 kr.
Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősíti és a legkínzóbb, biztos hatású toillet-víz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.
A Ravissante crème, puder és víz nemzetközi kiállításon nagy aranyéremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokötő** darabonként 1 frt 50 kr-ért és a „Savon-Ravissante” kiváló szépségzappan hölgyek és urak részére, darabonként 80 kr-ért.
Közönlí raktár: ROSA SCHAFFER. Bécs, I., Graben 14. szám.

Mai napság a legértékesebb tudomány a SPIRITIZMUS,
mely egyben legalkalmasabb családi körök folytonos szórakoztatására, mert a folyton meg-megújuló e téren történő felfedezések mindig fogva tartják az érdeklődők figyelmét.
Magyarországon a következő művek jelentek meg és részben loszállított áron kaphatók:
TÓVÖLGYI TITUSZ: A lélek mint egén, 1 frt 50 kr. helyett 1 frt 50 kr. helyett 1 frt.
Van-e másvilág? (A szellemek országából), 1 forint
HAVAS ANDÓR: Levelek a tulvilágról. Ujdonság!! 50 kr. (Ezen álnév alatt egy hírneves író rejlik).
NÉREL ÖDÖN: Tájékoztató a spiritizmus történetéből, elméletéből és kísérletezéséről. Ára 30 kr.
ARNOLD JÁNOS: Hogyan kell a spiritualizmussal foglalkozó családi köröket megalakítani? Ára 1 frt 20 kr.
Hogyan lett Dr. Gyriák Bernát a tudós orvosnász, a legnagyobb szkeptikus spiritualista? Közl. B. Mikos János. Ára 60 kr.
Megrendelhetők a pénz előleges utalványozása vagy utánvéttel mellett
Szilágyi Béla könyvkereskedésében és antiquariájában Budapesten, IV., Károly-körút 26. szám.
Könyvjegyzékek és a „Könyvkedvelők Kalauza”, melyből az új kiadás sajtó alatt van, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg.

Tan- és nevelő-intézet
nyilvánossági joggal
Budapesten, Hold-utca 19. sz.
Az intézetet 22 év óta áll fenn.
Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni.
A növendékek lehetnek bennlakók, félkosztosok és bejárók.
Értesítőlvel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.
Dr. László Mihály, igazgató.

Minden szó egyeztetéséi... betűkötés 2 kr. Címmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári helyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegzet kell mellékelni. Tudakozásokról a hirdetés száma a kiadóhivattal együtt közölni kel.

APRÓHIRDETÉSEK

ELOFIZETÉSEK

felvételnek a BUDAPESTI NAPLO részére a kiadóhivatalban József-körút 18.

Bréuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkok.

Nemesek-féle tőzsde Pesti-utca 1.

Welfenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrássy-utca 50.

Deutsch Miksáné, Andrássy-utca 38.

Schwartz hirdetői iroda Marokkó-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-utca 1.

Benigna!

Levél nekem kézbesítették s itt tudatom, hogy én nem látatlankodom senkinél sem. Ha ugy teszik, írja meg címét s akkor oda intézem levelemet. de ha — nem tudom mi okból — nem tudatná velem, úgy legjobban lesz, ha nem fáradsunk tovább. P. 6726

G. I. G.

Levelemre, melyet értesítésed után azonnal elküldöttem, még mindig nem kaptam választ. Mi történt? Nagyon nyugtalan vagyok. Sürgős közölni valóm volna, előbb azonban közölni levélben egy új címet, mely alatt nekem írhatnék. Leveled elküldését jelezd e lapban. — Igen? Nagyon! 4703

„Faust“

I. testvéred után szeretnék írni tegyem? Nem élek én most, nélkülöd, és soká ezt nem fogom bírni! Akartam jönni, de lehetetlen volt, imádkál, csókollak édes Istenem! 4702

Pifta

Leveled van poste restante e jellege alatt menj érte B...-ra. Szívből üdvözl Szombathely. 4701

Menyasszonyok!

Völegények

A házasságkötéshez szükséges okiratok beszerzése, a netáni akadályok alól való felmentések kieszárlése s a kihirdetések körüli eljárások sok vesződéssel, pénz- és időpazarással járnak. Legcélsezszerű tehát egy a fővárosi, mint vidéki házassádlaknak az „Országos Eszkéztési Ügyvivőség”-hez VII., Kerepesi-ut 14. fordulni, hol csekély díjért néhány nap alatt minden elvégzettetik.

Kisbírtok

52 hold, vasut mellett, Csengőd állomáshoz 51 per, szőlőnek, szántónak alkalmas, feles vetésel, egy hold szőlővel, minden elfogadható árért más vállalat miatt sürgősen eladó 3700 ft teher átvethető. Ugyanitt egy újonnan épült három szobás sarokház, konkurrenciának nélkül, bármily üzletnek alkalmas, 3200 ft-ért eladó vagy bérbe kiadó. Szikra András, Csengőd. 4700

Kereskedelmi

tanfolyamot végzett kisasszony pénztárhoz, esetleg könyvbér irodai teendőkhöz végzésére ajánlok. Cím a kiadóban. 2404

Biztos existentialis!

Egy kitűnő berendezési kávémérős tejelejárattal és kifőzéssel, hol naponta 80 liter tej csupán kávéhoz lesz felhasználva, Budapest legelőkelőbb forgalmu helyén, egy karambol-asztallal, szép nagy helyiséggel, a mai kor igényeinek megfelelően átalakítva, családi körülmények — befegyés — miatt olcsón eladó. Bővebben lehet értekezni Lipinszki Lipót, Király-utca 36. sz. alatt.

Eladó.

csinos uriház, igen szép és élénk helyen, szabad levegő, szép grümsös kerttel, jó ivóvíz, bármily üzletnek ajánlható, mivel szép üzlet van benne. A nyugati pályával 15 perc villamossal is közlekedhető. Cím a kiadóhivatalban. 4698

Személyjogi

gyógyszer 2500—3800 ft-forgalmu eladó és azonnal átvehető. 462

Egy szép fekvésű

telek, mely 2600 □-l gyönyörű kilátással, jó kocsisút, s vízvezetékkel ellátva, a Szemlőhegyen, azonnal eladó; ezen telek már parcellázva külön házhelyeknek is eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2416

Neufundlandi

him kutya, másfél éves, gyönyörű példány, kitűnő házőrző, olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2450

Tiszta, féregmentes

különbejárta szépen burtozott szoba egy-két hölgynek olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2439

Szép írással

és kellő előképzettséggel bíró gyakorlati beföldi biztosítói részvénytársaságnál alkalmazást nyer. Magyar és német nyelven írt folyamóvadványokat, Biztosítói-társaság” jellege alatt továbbit a kiadóhivatalban.

Műgyetemi

ballagató házitanítói vagy más neki megfelelő foglalkozást keres. Szives ajánlatok „Műgyetemi hallgató” címen kéretnek a kiadóba. 2431.

Tanoncnak

ajánlkozik egy 4 polgári iskolát végzett jó házból való fiu. Címe megduháto a kiadóhivatalban. 2425

Telket.

heti 1—2 korona teljesítéssel vehet mindenki. A telkek a fővárostól 20 pernyire, a vasuti megállótól 5 pernyire igen egészséges helyen fekszenek. A telek kifutása után az építkezés hetenkint visszafizethető kölcsönök nyújtása által olcsó mozdítatik. Bővebben Kerepesi-ut 34. I. Takarékpénztár. 4694

4000□ telek

Kőbányán a Kerámiai téglagyár és a villamos vasut közelében □lönként 5 forintért, kedvező feltételek mellett eladó. Ajánlatokat „M. M.” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbit. 4693

Csinosan

burtozott szoba külön beáratva a József-körúton azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 2449

Teljes ellátásra

elfogad — mérsékelt feltételek mellett — egy és két. ezredorvos özvegye egy olyan fiatal ur leányt, ki Budapesten felsőbb kiképzését elnyerni óhajtana. Cím a kiadóhivatalban megduháto. 2444

Keresztetik

isz. vallásu, okleveles nevelőnő, faluban lakó családdhoz, 8 és 7 éves leányok teljes oktatására. Magyar, német nyelv tökéletes tudása, cimbalom-játékbani oktatás megkívánatik. Csakis több évi gyakorlatot bizonyítványokkal igazolók relettálhatnak az állás elnyerésére. Bizonyítvány-másolatokat melyek vissza nem küldetnek, fényképpel fölszerveve, „Nevelőnő 71871” címen a kiadóhivatal továbbit.

Ertelmes

takaréképénztári tisztviselő dőlutáni foglalkozást keres, esetleg üzletekben könyvelést és levelezést ellátva, szeryen díjazás ellenében. Szives megkereséseket „Török” címen továbbit a kiadóhivatalba 2430

Lámpákat,

szonyegeket, függönyt, mosdó service-t s más ilyen szobafelszerelési dolgokat óhajtok venni. Lehet használni is, de jó állapotban. — Ajánlatot „Bric a brae” jelleggel kérek a kiadóhivatalba. 2413

Született angol

hölgy francia és angol lelkéket ad mérsékelt árt. Megkereséseket „Albion” jelleggel e laphoz kér, hol esetleg címe is megduháto. 2387

Kiadó szoba.

A Kerepesi-úton a Népszínház mellett egy csinosan burtozott két alkalos teljesen féregmentes utcai és egy ugyanolyan udvari szoba, mindkettő teljesen külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2409

Laktársnót

keres egy intelligens magányos nő ki állami hivatalban lévén elfoglalva csak keveset időzik otthon egy szépen burtozott utcai lakáshoz az Üllői-ut elején. Feltételek nagyon szeryenek. Bővebben a kiadóhivatalban. 2442

Irodatulajdonosok figyelme!

Sürgős alkalmazást keres családost, intelligens egyén, volt hírlapíró és irodatiszt, ki a magyar és német fogalmazásban, levelezésben, irodai teendőkben teljesen jártas. Jó bizonyítványokkal és legkötőbb referenciákkal rendelkezik. Cím a kiadóban, esetleg levelezés „D. J. tehetséges” jelleg alatt. 2423

Király-utca 99. sz.

Ujonnán épült bérházamban üzlethelységek portálal, gépraktár, felszerelés, fűszer-, tiszt., hentes- vagy egyéb üzletnek alkalmas, előadás lakások, nagyobb és kisebbek, mindenképp lemmel lift, gáz és villanyvilágítással azonnal kiadók. Bővebben Orlay Sándor, Koronaherceg-utca 8. 3245

Közhögnél,

rekedtségűleg velem 30 ért Rétly-féle pemestűcukorkát.

Juh-eladás

80—90 darab 2—2 éves kos (Rambouillet), 400 darab 3 éves mag anyabirka jutányos áron eladók.

Diós-Vadkerti

bérgazdaság. Ugod. per Pápa.

Kinek kell?

Azonnal elegáns és kényelemmel burtozott tiszta és féregmentes különbejárta szoba kiadó olcsó ártért uraknak vagy hölgyeknek. Legjobb kiszolgálás biztosítva. Vidékiek vagy helybeliek is levélileg „Féregmentes” jelleggel kérdezősközhetnek, avagy a címet megduhátohatják személyesen is a kiadóhivatalban. 2406

Kr onikus (régi)

betegségek legbiztosabban gyógyíthatók a természetű gyógyításmóddal. Dr. Palócz intézetében. Budapest, Kerepesi-ut 10. szám. — Prospektus ingyen. Ugyanott kapható: „Népszeryi orvosi tanácsadó”. Irta dr. Palócz. Ára 3 korona.

Nagy vagyont

szerzhet az ország bármely helyén lakó férfi vagy nő, könnyű otthoni munkával, ki a

„Kereskedelmi Vegyészlet”

című könyv most megjelent, kétszeresen bővített új kiadását megrendelni mert a könyvből elő foglalkozást tanul mely férfi, nő, gyermek tökéletesítésé nélkül, naponta 10—15 forintot, de évente legkevesebb 2—3000 forintot megkereseshet.

Kinek biztos, jó keresete

nincs, ki melléki foglalkozást óhajti, (tisztviselők, tanítók is) ki családját hasznosan akarja foglalkoztatni, rendelje meg a könyvet.

A vaskos könyv ára

1 frt 50 kr (az első kiadás 3 frt volt) és kapható az ország összes könyvkereskedéseiben, vagy megrendelhető a

„Kereskedelmi Vegyészlet”

könyvtárádóhivatalánál UJPEST, István-utca 2. szám.

Mindenki önmaga (s családja iránti kötelesség)

teljesít, ha ezen könyvet a legközelebbi könyvkereskedésben megtekintheti. Megrendelhető és mindenütt kapható továbbá „Az illat és szepítő szerek készítése” című könyv. Hölgyeknek nélkülözhető. Ára 60.

Sztraka-Tannincsoládéja

mindenféle hasmenést rögtön megszüntet. Kapható gyógyárakban.

Vendéglősök.

kávésok, jövedelmező mellékkeresetet biztosíthatnak maguknak szórakoztató gépeink által. Leírás ingyen. Automatagyár. Budapest, Károlykaszárnya. 4674

Ocska és új

ajtók, ablakok méret után, teljesen felszerelve olcsón kaphatók EISLER ARMIN építő asztalosnál Budapest, V. Nádor-u. 61. (a Lipót-körút sarkán.)

Hölgycim.

Sajnálatos, hogy a t. hölgyek nem idejében látják az arc ápolásához, mielőtt a napsugarak v. szél káros hatást idéznek elő, pedig mily kicsiny dologból áll szép fehér, tiszta arccal bírn. Nem csodálom, ha a t. hölgyek, a sok hirdett és ajánlott arcceremékből nem bírnak választani. Legyenek teljes bizalommal hozzám, kísérték meg csak egyszer Mille Fleurs-Crème-t, meg vagyk győződve, hogy céljukat elérik. — Mille-Fleurs-Crème próbatétele 50 kr. könyvvél; Mille-Fleurs-poudre, fehér, róza v. creol (baránknak), 1 doboz 60 kr., szappan 40 kr. Főraktár: Török József gyógytára, Király-utca 12. — Továbbá csakis nálam kapható a Mille Fleurs-hajv, mely bármily ósz hajnak 12 óra alatt redeti szinét visszaadja, 2 üveg 3 frt utasítással (2 hóig elegendő), fekete, barna és arany-szőkébe kapható. Nem elégnek ajánlhatom a t. hölgyeknek a homlokotórt, mely rövid idei használat után a redőket végképp kismítja, a homlokot fehér, szép formásra változtatja. Egy üly kötő évekig eltart, árja 1 frt 50 kr. utasítással. Mily kellemetlen és rút a szőr az arcon vagy ajk körül, ezt fájdalom nélkül egy pillanat alatt eltávolíthatják az általam kiadott próba üveggel 60 kr. utasítással. Vörös kezeket v. ha még oly elhanyagoltak is, kezesztám által gyönyörű fehér puhává változik, 1 próbatétele 25 kr. utasítással. Számos más mserő levelekkel bizonyított felsorolt cikkeim bámulatos hatású, melyekért és biztos eredményért kezeskedem. — Utánvéttel akár itt Budapesten, vagy bárholva küldöm. MANDL, I.D.A., Budapest, VII. ker., Bothien-utca 12. sz./No.

COPYING OFFICE.

Bárminemű írásmunkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat minden nyelven, ugy min gyorsírói v. fonográf felvételeket elvállal a „YOST” írógép r. t. Erzsébet-körút 9—11. New-York palota.

FELTÜNO OLCSÓ

lakádiszkek, olajfestmények, aquarellek, acélmetszetek, oslotok, etagerok, tükrök, író-, kártyázó-, dohányzó-, szalon-, jour- és munkaszatlok, asztalka lámpák selem-ormyóvel, szobrok, órák, palma-órák, író-készletek, bronz-, porcellán- és majolika-díszek stb. Lakodalmi ajándéknak alkalmas tárgyak. Hegedüs Zsigmondnál, Andrássy-ut 56. sz.

Butor

ugy késpenzért, mint részletfizetésre legjutányosabb Ehrentren és Fuchs testvéreknél BUDAPEST, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy-ut közelében.)

Zálogházi

cédulákat veszek. Eladok 13 latos ezüst evőkészleteket, grammja 5 kr., girandolokat, gyertyatartókat, hálókat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 ft 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleteket 138 ft-tól kezdve, dus vaslasztek mindennemű ezüst műtővös tárgyakban, arany férfiláncok köllőggóval, grammja 85 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 krtól, tula remontoórak 6 ft.

BUTOR

jó, szolid kiviteiben, előnyös részletfizetésre. Náthán Ignác kártpitos- és asztalos-butor egyedül főraktára VII. ker. Erzsébet-körút 23. Árjegyzéket v. kére ingyen és bérmeutve

Grünberger Armin

Béla örököse Budapestben, IV., Városház-tér 9. I. em. 23. Harisbazar. Képes árjegyzéket bérmeutvo és ingyen.

Több észak- és délnemethoni nevelőnőt.

zene nyilvismeretből, angol és francia, tanítónöket s bonnekart azonnali bélepőre ajánl. Magyar oklev. tanítónöket zene és nyilvismeretből vagy anélkül sürgősen keres. Szegheőné S. Lujza most Budapest, Erzsébet-körút 30.

SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPIROKRA (visszaadható teljes szerzett kisebb részletekben is) bármily ésszeret igen olcsón ad KOVARY ARMIN bank- és váltóüzlet osztályosországi-felügyelő. IV. ker. Ferenciek-tere 8. Gróf Csáky-palota.

8 szoba butor

igen olcsón eladó, 1 hálószoba barok nagyon finom, 1 ebédlőszoba, barok, három ajtó, nagyon finom, 1 gyermekszoba, fehér lakozással, 1 hálószoba, angol, matt, faragott, 1 ebédlőszoba, oslotok, 3 ajtó, faragott, szalanganitura, mahagoni, 1 uti szoba, antik, nagyon finom, 1 vendőgszoba egy szerű, szonygek és képek. Bővebben Vörösmarty-utca 58. sz. I. em. 8. sz. d. e. 9—12-ig d. u. 3—6 óra között. Ugyanott a lakások is azonnal kiadók.

Szabadalmakat

kieszközöl a világ összes államaiban KALMÁR J. mérnök és hites szabaldalmi ügyvivő ezeltött Pompery (Benedek L. estss) BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 44. Alapított 1885-ben. Eddig 10.000 szabadalom eszközöltetett ki ezen iroda által.

„Nyelőlőnő” című kiadvány reklámja, mely a Magyar Királyság területén is eladható.

Lant és Biblia.

Hevess Kornél (szolnokai rabbi) verses könyvo. Ára 1 frt 20 kr. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában József-körút 18.

„Budapesti Napló”

kiadóhivatalában József-körút 18.